B103/c/1914

National Library
Bibliothèque Nationale
1985

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief **A. Kundrats**, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor **V. Irbe**, 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor **V. Jaunkalnietis**, 1805 Taylor Ave., Racine Wis. 53403; California Editor **Karlis Kalejs**, 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

NR. 19 | SESTDIENA, 1985. GADA 11. MAIJS | 35. GADS | SATURDAY, MAY 11, 1985.

SECOND CLASS MAIL | REGISTRATION NUMBER 2249 | CENA 1 DOLARS

Nelokāmi nacionālā stājā

DV Kanadas valdes priekšsēdis G. Brikmanis savā runā teica:

,,Nepārtrauktā laika plūsmā nemanot ir aizsteigušies jau vairāk nekā 4 gadu desmiti, kopš vairākums no mums teica ardievas dzimtenes krastiem. Šogad irī piepildās 45 gadi, kopš Latvijas valsts zaudēja savu neatkarību un jau 40 gadus latviešu tauta dzimtenē atrodas nežēlīgā Kremļa varā, kas nepārtraukti dara visu iespējamo, lai iznīcinātu latviešu tautas dzīvo spēku, tās valodu, kultūru un gadu simteņiem vecās tradicijas.

Vai šinī, 1985. gadā, kas saistās ar šīm sāpīgām atmiņu atcerēm, būtu par daudz prasīts trimdas latviešiem atturēties no dzimtenes apmeklējumiem?

Dažu dienu laikā būs aizsteigušies arī 40 gadi, kopš latviešu kaŗavīrus piespieda nolikt kauju ieročus Kurzemes cietoksnī. Asiņainās, bieži smagiem upuŗiem samaksātās, neskaitāmās cīņas pret milzīgo pārspēku neatnesa latviešu kaŗavīram pelnīto uzvaru, lai gan būtībā latviešu kaŗavīrs Kurzemes cietoksnī palika — *neuzvarēts*. Bet arī visgrūtākos brīžos mūsu cīnītāji nav krituši bezcerībā. Gūsta laikā Cēdelgemā likti pamati Daugavas Vanagu organizācijai, kas šodien ir izveidojusies un kļuvusi par vienu no trimdas latviešu sabiedriskā, kultūrālā un nacionālpolītiskā darba stūrakmeņiem.

Aizvadītie 35 gadi Kanadas Daugavas Vanagu saimes dzīvē un darba rosme ir nepārprotams apliecinājums mūsu organizācijas būtībai, tās mērķiem un darbībai. Par to pateicība pienākas visiem un ikvienam, kas ir stāvējuši klāt pie mūsu organizācijas dibināšanas, pie mūsu organizācijas tālākā darba veidošanas un iedzīvināšanas šeit Kanadā. Mēs nedrīkstam aizmirst šos mūsu priekštečus, mūsu organizācijas veidošanas celmlaužus — vēl dzīvos vai arī veļu pulkā aicinātos.

Ar savu neatlaidīgo darbu un nelokāmo ticību jaunai Latvijas brīvības ausmai aizgājušajos 35 gados Kanadā mēs esam iemantojuši plašas trimdas sabiedrības uzticību un atzinību, gan morāli, gan arī materiāli, atbalstot un stiprinot mūsu darba mērķus, mūsu darba rosmi. Par to mīļš paldies visai latviešu sabiedrībai! Mēs centīsimies arī nākotnē palikt šīs atzinības, uzticības un cieņas apzinīgi mūsu darba turpinātāji. Mēs centīsimies palikt stingri un nelokāmi mūsu nacionālā stājā un disciplīnēti un priekšzīmīgi mūsu darbā.

Ilggadīgais DV Kanadas valdes priekšsēdis Elmārs Krūka 1971. gadā ir teicis: ,,Lielas cīņas izcīnīt un uzvaru gūt var tikai tie, kas paliek uzticīgi un nešaubīgi savā ticībā un kam lielāki morālie spēki."

Kanadas Daugavas Vanagu vadība ar viesiem. 1.r. no kr.: virspulkvedis A. Silgailis, vanadžu priekšniece A. Liepiņa, S. Lindiņš, DV CV priekšnieks J. Frišvalds, archibīskaps A. Lūsis, ASV DV priekšsēdis A. Spārniņš, Kanadas DV valdes priekšsēdis G. Brikmanis un Latvijas goda konsuls Dr. E. Upenieks. Foto J. Ligers.

Kanadas Daugavas Vanagu lielās jubilejas dienas noslēdzās aizvadītajā svētdienā ar svinīgu aktu un koncertu, ko ar savu klātieni bija pagodinājuši archibīskaps A. Lūsis, LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs, Latvijas goda konsuls Dr. E. Upenieks, LNAK padomes priekšsēdis I. Alksnis, Daugavas Vanagu organizācijas augstākā vadība ar priekšnieku J. Frišvaldu un vanadžu priekšnieci A. Liepiņu, ASV vanagu priekšnieks A. Spārniņš, vanadžu vadītāja A. Ceriņa un citi, kā arī Kanadas sabiedriskās dzīves vadītāji darbinieki. Tāpat klāt bija Kanadas DV saimes vadība— G. Brikmanis, A. Kalupnieks, A. Šterns, N. Pulciņa, P. Vasariņš, Z. Akots un daudzi citi.

Svinīgs bija karogu ienešanas brīdis, kuŗā jauno maiņu pārstāvēja Latviešu skola, skauti un gaidas.

Dodam mūsu lasītājiem iespēju iepazīties ar J. Frišvalda un G. Brikmaņa nozīmīgajām runām, kuŗas klātesošie dzirdēja šajā latvietības manifestācijas lielajā nacionālajā sanāksmē.

Jubilejas nedēļas svarīgākos notikumus — DV CV sēdes, Nākotnes semināra un sarīkojumu izvērtējumu atstāsim nākamajiem laikraksta numuriem.

Paldies rīcības komitejas priekšniekam A. Šternam par spīdoši paveikto darbu, tāpat lai lielākā pateicība visiem viņa čaklajiem palīgiem un palīdzēm. Šie lielie svētki mudinās mūs visus vēl neatlaidīgākam mērķtiecīgam tālākam darbam.

Mēs esam savas tautas sūtņi

DV priekšnieks J. Frišvalds savā uzrunā, cita starpā, norādīja:

,,Mūžībā sen aizgājušais archibīskaps Dr. T. Grīnbergs savā laikā teicis zīmīgus vārdus: ,,Ienaidnieks grib mūs iznīcināt, draugi grib mūs asimilēt, bet mēs gribam palikt latvieši.

Pad. savienība 1940. gadā varmācīgi okupēja un ar bruņotiem soļiem iekļāva Latviju savā vergu impērijā. To darīdama, tā nenāca ,,nest mūsu tautai labākus laikus", bet lai spertu vienu no tālākiem soļiem savas imperiālistiskās politikas īstenošanā. 2. Pasaules kaŗa beigās tā par jaunu pakļāva un verdzina vēl šodien mūsu tautas kodolu tēvzemē.

Šī rūgtā patiesība nav veca pagātne, bet ir dzīves īstenība un tagadne. Kamēr citas tautas tagad nodarbojas ar uzvaras svētku svinēšanu un reizē strīdās ar pagātnes ēnām, tikmēr mums ir vietā un pareizi ne vien pašiem piedomāt un rīkoties, bet arī citiem atgādināt, ka mums tās ir bēdīgas atceres un klāja tagadnes īstenība reizē. Mūsu tautas ciešanas nav beigušās. Mums tā ir īstenība, pr ko esam aicināti runāt tautas kodola vārdā, kas pats to nespēj.

Okupanti nav aizmirsuši arī mūs trimdā. Un te es vēlētos atgādināt romiešu dzejnieka Virgilija pirms 2000 gadiem teiktos vārdus: ,,Es baidos grieķu — pat, ja viņi nes dāvanas..." To paturēsim vērā — lai kādas arī būtu okupantu rīcības izpausmes iepretim politiskai trimdai, tad tiem ir tikai viens mērķis — kaitēt mūsu vienībai.

Mēs daudz cerību esam likuši uz mūsu iedomātajiem draugiem. Mums jāraugās uz lietām ar vaļējām acīm. Politiskai trimdai ir ar vēl lielāku noteiktību jāturpina pūlēties tautas dzīvības un brīvības interešu labā.

Mēs paši sev esam labākie draugi un labākie sabiedrotie. Mums līdzās stāv arī tās Austrumeiropas daļas tautas, kuŗas piemeklējis mums līdzīgs liktenis. Cieša sadarbība ar viņiem vairos mūsu spēkus.

Politiskas trimdas darbības izvērtējumā mēs nevaram sagaidīt tūlītējus rezultātus. Eiropas ģeo-politiskajā stāvoklī to pat nav spējušas lielas, suverēnas valstis, jo, piemēram, Vācija ir vēl sadalīta divās atsevišķās daļās. Tāpēc nenoniecināsim sevi par jau paveikto, jo Latvijas un Baltijas valstu problēmu esam jau spējuši paturēt zināmas uzmanības lokā.

Daugavas Vanagu organizācija ir savā 40. darbības gadā. Lai tikai atzīmējam, ka šodien tās rindās ir par 2000 vairāk biedru nekā tas bija dibināšanas brīdī. Mūsu kopībai klāt nākuši turpat 10.000 apzinīgu tautiešu, kas darbojas vai vismaz atbalsta mūsu mērķus. Tas nozīmē, ka šie mērķi un uzdevumi plašās latviešu sabiedrības aprindās ir atzinīgi novērtēti. Strādāsim, lai tā tas būtu arī nākotnē!

Ceļa zīmes nākamiem gadiem ir rakstījuši Daugavas Vanagi Kanadā paši:

,,Katrs latvietis brīvajā pasaulē ir savas tautas sūtnis. Viņa uzdevums ir būt mūsu tautas balsij, jo tautai dzimtenē balss atņemta. Mums nepārtraukti jāklaudzina pie brīvo tautu sirdsapziņas, tām jāatgādina latviešu tautas liktenis, tās jāpārliecina, ka kamēr

Mums, diemžēl, šī lielā cīņa vēl arvien nav izcīnīta, bet neatlaidīgi un nešaubīgi sekojot nākotnē mūsu svētku pausmei — Domas un darbus Latvijas brīvībai — mēs nezaudēsim ticību, ka mūsu tauta, apvienota, savā brīvajā zemē no jauna pulcēsies brīvās Latvijas valsts nākotnes darba cēlienam. Lai šī pausme pulcina mūs visus nākotnes darbā!"

Runai sekoja Latvijas valsts himna.

(Turpinājums 20. lp.)

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1985. GADA 11. MAIJS, 19. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdes priekšsēdis — Pēteris Ratnieks. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad. A. Zaube, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 40 dol., 6 mēnešiem — 21 dol., 3 mēnešiem — 12 dol. Atsevišķa numura cena 1 dol.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $5.00, tekstā $6.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1.50 par rindiņu, atkārtojot 4 reizes un vairāk 25 proc. atlaide. Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466—1514

MEMBER ETHNIC PRESS ASSOCIATION ONTARIO

Laikraksta apgāds patur tiesības atsevišķos gadījumos sludinājumus arī nepieņemt. Ja nodotā sludinājumā laikrakstā ieviesusies kļūda, tad šis sludinājums tiks atkārtots bez maksas. Laikraksta apgāds par kļūdaini ievietotu sludinājumu atbildīgs tikai par tādu summu, cik pēc sludinājuma likmes izmaksājusi kļūdaini iespiestā teksta telpa. Grozījumus sludinājumos var pieteikt ne vēlāk kā vienu dienu pēc sludinājuma nodošanas.

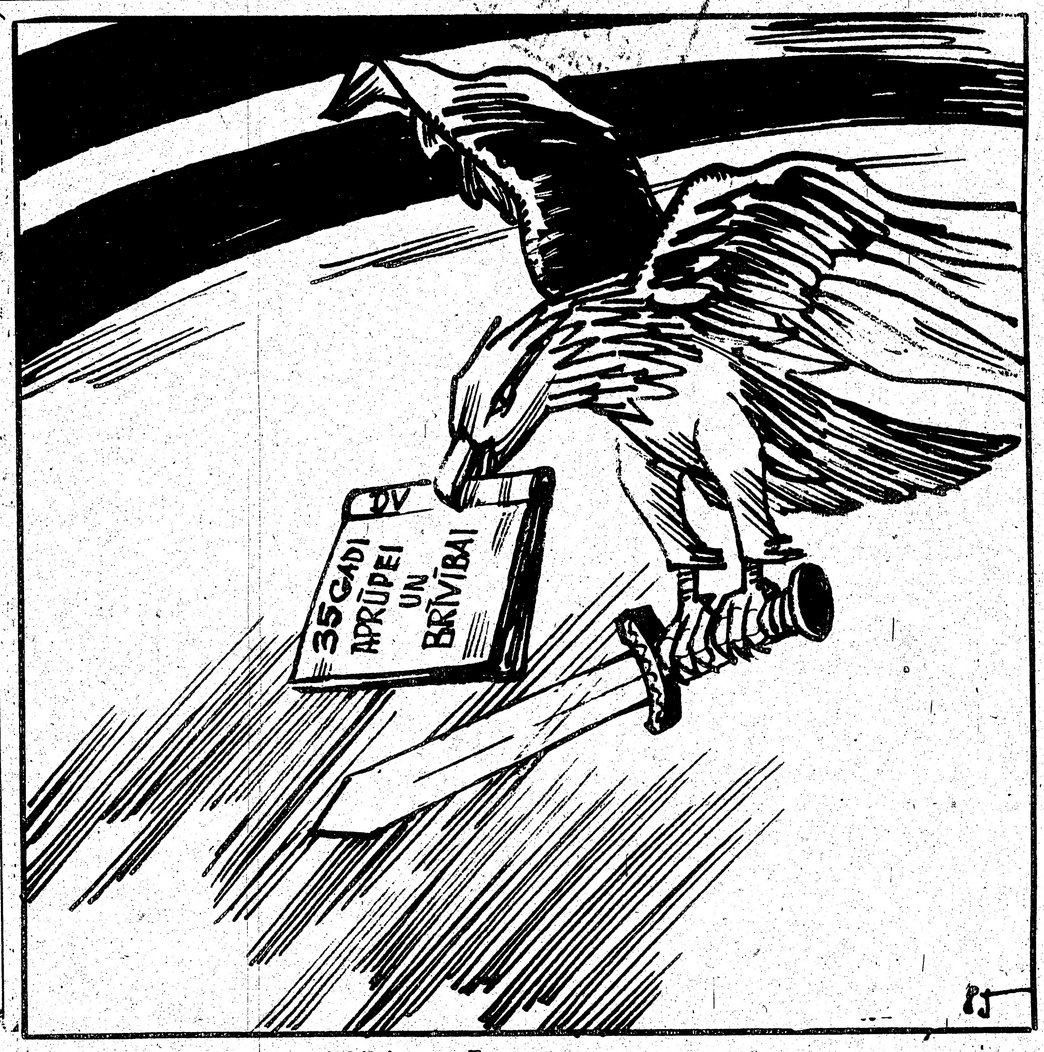

Kanadas Daugavas Vanagu jubilejas zīmē.

Māksl. E. Dambergs.

Viktors Kalniņš

Kā padomju korupcija kalpo privilēģijām

Liekas, ja padomju varas centrālie organi, tiesas, prokurātūra un čeka kaut kā cenšas cīnīties pret vispārējo padomju korupciju, lai gan šo resoru atsevišķi darbinieki ir koruptīvi, tad būtu neaugļīgi meklēt sakarību starp korupciju un visumā nereklāmējamām, bet pilnīgi legālām nomenklatūras privilēģijām. Bet tas tikai pavirši skatoties. Šīs divas parādības ir cieši saistītas.

Kā zināms, partijas un valsts aparāta galvenie darbinieki faktiski nekad neiepērkas parastajos veikalos. Preces un pakalpojumus viņi saņem slēgtajos sadalītājos, kur apgāde notiek stingri pēc viņu stāvokļa partijas vai valsts aparātā. Tieši tāda sadales kārtība, kas atšķīra vadību no tautas, vislielākā mērā stimulēja korupciju. Pats par sevi saprotams, ka padomju valdošā virsotne saņem tikai vislabākās kvalitātes preces un pakalpojumus. Lai saņemtu šīs preces, nomenklatūra faktiski uzliek par pienākumu uzņēmumiem nodot nodevas, kas likumīgā veidā nav uzrādītas valsts plānos. Bieži vien runa ir par unikālām precēm, kuru izgatavošana prasa augstu kvalifickāciju un rokdarbu. Uzņēmums nevar atteikties no pasūtināto preču izgatavošanas, jo pavēle nāk no augstākajām partijas aprindām. Uzņēmuma vadītāji nekādās atskaitēs to norādīt arī nedrīkst. Grozies kā proti.

Līdzīgi nomenklatūra izmanto valsts nacionālo bagātību, personiskām vajadzībām piesavinoties medību teritorijas, bieži vien rezervātos, nacionālo parku daļas, jūras pludmales — ne tikai dienvidos pie Melnās jūras, bet arī Rīgas Jūrmalā. Gadījumos, kad padomju uzņēmumi nevar saražot visu vajadzīgo, devīgi izdod valūtu, lai rietumos pirktu apģērbu, mēbeles, medikamentus, kosmētiku, alkoholiskos dzērienus u.t.t.

Zemāk par hierarchijas kāpnēm korupcija nebūt nesamazinās. Protams, republiku vadītāji kopē Maskavas nomenklatūras dzīves stilu un pašu sadales sistēmu. Ne tikai republiku, bet arī apgabalu, pilsētu, rajonu mērogos ir sava nomenklatūra un attiecīgi arī likumīgā preču un pakalpojumu sadale.

Jo mazāka administrātīvā vienība, jo mazāk labumu var atļauties vietējais vadītājs. Notiek izmisīga konkurence. Ja mēs paraudzīsimies uz rajoniem, pamanīsim, ka vietējo rūpniecību apkrauj ar smagiem mesliem. Savukārt uzņēmumu vadītāji ir spiesti iesaistīties nelikumīgos darījumos, jo taču kaut kā jāsedz zaudējumi, ko nodara rūpniecībai un lauksaimniecībai gan vietējās, gan centrālās varas rīcība. Turklāt nedrīkst aizmirst arī sevi.

Tas notiek visur un vienmēr. Ņemsim piemēram kaut atsevišķu lauku rajonu Latvijā — Cēsis. Rajonā ir 15 kolchozi un 8 padomju saimniecības, neskaitot izmēģinājuma stacijas.

Kolchoziem un daļēji arī sovchoziem jāmaksā graudā un citādi mesli rajona partijas un padomju vadībai. No tā ir atkarīga viņu apgāde, tātad labklājība. Daudzi rajona atbildīgie darbinieki ir kaislīgi mednieki, pareizāk sakot, augsti stāvošie malu mednieki, piemēram, 70 gados tāds bija milicijas priekšnieks Pļeševņiks, kas kopā ar savu svītu braukāja medībās, galvenokārt uz Veselavas kolchoza territoriju (protams, ar attiecīgo sagaidīšanu un kolchoza vadības dāvanām. Turklāt jāpiezīmē, ka Cēsu rajonā ir arī Baltijas kara apgabala medību territorija (meža masīvi Skujenes un Kaives tuvumā). Tāda pati situācija ir citos rajonos. Rajonu vadītāji, protams, savās iespējās paliek aiz Rīgas un citu lielo centru partijas bosiem, bet savu tiesu no nomenklatūras pīrāga prot nogaršot.

Lasītāju vēstules

JAUNSUDRABIŅŠ NE PLŪDONS

Laikraksta 9. martā ievietotā raksta ,,Latviešu kultūras dienās Toronto'' autors Ž. Zentiņš, atreferējot mācītāja A. Celma teikto, raksta, ka ,,kādreiz Plūdons rakstīja ,,Kas cilvēks ir bez dzimtenes'' — ar izteiktu vēlmi ,,Kaut drīzāk tiktu mājās''. Šo dzeju un vēlmi nav izteicis Vilis Plūdons, bet gan Jānis Jaunsudrabiņš dzejā ,,Bez dzimtenes'' 1. un 3. pantā. (Debess un zeme, Kemptenē, 1946.g. Viļa Štāla apgāds, 143 lp.). Sajaukti arī divu mūsu rakstnieku māju nosaukumi: Skalbem nebija Mūsmājas, bet gan Saulrieti; Mūsmājas piederēja tam pašam Jānim Jaunsudrabiņam, kas uzrakstīja ,,Bez dzimtenes.''

A. A. Liepiņa
Londonā, Anglijā.

GRIB ZINĀT PAR BEZVARAS LAIKU

Kārlis Vanags ir sapratis nozīmīgu Latvijas likumības jautājumu, ko mēs nevaram tā vienkārši aizmirst — 1941. g. ap 80.000 Latvijas pilsoņi tika iznīcināti. Šis notikums saistīts ar mūsu valsts suverenitātes jautājumu. Tajā sakarībā Trimdinieka piezīmēs (LA—4.20.85.g.) Vanags mudina tautiešus man izpalīdzēt, sagādājot informāciju pētījumiem par 1941.g. notikumiem Latvijā. Par to es Vanagam ļoti pateicos.

Jautājumi, kas mani interesē, ir daudz un dažādi, bet šobrīd galvenokārt tie saistās ar vāciešu sakariem ar latviešiem vācu okupācijas laikā.

Mani interesētu dzirdēt par tiem latviešu varoņiem, kurus Abwehrs nometa ar izpletni vai citādi iefiltrēja Latvijā, lai organizētu partizānus. Man arī vajadzīga informācija par tiem, kas jau Vācijā vai arī vēlāk iestājās SD dienestā.

Varas pārejas momentus mēs pārdzīvojām kā tādus bezvaras brīžus, kas paliek atmiņā. Ja jūs domājat, ka neko svarīgu šinī laikā jūs neesat darījis un nekur neesat bijis, tad rakstait man par šo bezvaras laiku.

A. Ezergailis, Ithaca, N.Y.

LATVIEŠU LIBERĀĻIEM JĀUZMANĀS

Kādreiz Latvijā čigāns pamācīja: ,,Lēnām pār tiltu, apakšā guļ mīkstpapēdiņš.''

Šī atjautība nāk prātā, lasot par latviešu liberāļiem. Toronto nodibinājusies liberāļu draugu organizācija. Kāds latviešu lidotājs pat kandidēja Ontario vēlēšanās. Vai mūsu izskatīgā, gudrā un darbīgā advokāte Sarmīte Bulte kļuvusi par liberāļu sakarnieci?

Vai latvieši zina, ka Lesters B. Pīrsons liberāļu partijas ieteikumā parakstīja ar maskaviešiem vienošanos, ka Baltijas valstis iekļaujamas Padomju savienībā? Liberāļi ir mums nedraudzīga partija. Nezinu arī, ka liberāļi būtu kaut ko darījuši, lai mainītu savas partijas nostāju Baltijas problēmās. Drīzāk gan otrādi: ilggadīgais liberāļu ministru prezidents Pjērs Trudo bija visai draudzīgs Padomijai un nedraudzīgs Savienotajām valstīm.

Norādīts, ka mums jāizmanto jebkādas politiskās iespējas savu mērķu labā. Nepievienojos. Vai latvieši nav diezgan pērti par to, ka viņi pārlieku centušies izmantot izdevības būt reālpolitiķiem? Vai jābrīnās, ka Džo Klarks kaut kur pazuda'' Baltiešu sarīkojuma priekšvakarā Otavā? Cik man zināms, Klarks ir dūšīgs demokratisko principu cilvēks, kas savā karstumā savāra dažkārt biezputras, bet ir apzinīgs, tiešs un bezbailīgs. Tāds viņš parādījās savā nesenajā braucienā uz Padomiju.

Domāju, ka mums derētu būt rezervētākiem pret liberāļiem, vismaz nogaidīt. Vai iespējamie ieguvumi atsvērs reālpolitisko pieluncināšanos neuzticamiem ļaudīm?

Eduards Freimanis
Edmontonā.

Trīs skuju koki un bērzs

Krišjāņa Puriņa dainu izlases „Koki" 2. grāmata

Pieci gadi pēc 1. grāmatas, kas bija veltīta trīs ziedošiem kokiem -- ābelei, ievai un lazdai, ir iznākusi dainu izlases koku sērijas 2. grāmata. Dainu izrakstītājs un sakārtotājs Krišjānis Puriņš iesākto darbu turpina un nākotnē ceram saņemt nākamo grāmatu par ozolu, liepu un vēl citiem kokiem.

Pie koku dainu izlases K. Puriņš strādājis daudz gadu. Par dainām viņam interese bijusi jau Latvijā, bet īstais darbs sācies tikai pēc apgāda „Imanta" jaunā Latviešu tautas dziesmu izdevuma. Kāpēc izlase tieši par kokiem? Autors atbild: „Dainas par kokiem mani visvairāk saistījušas, jo rudzi, mieži biją dienišķo vajadzību apmierināšanai, bet „oši, kļavi, ozoliņi — tie bij mani bāleliņi". Jau 1. grāmatas ievadā viņš rakstīja : „Oši, kļavi, ozoliņi, tie bij mani bāleliņi -- varētu būt par vadmotīvu mūsu senču attieksmēm ar kokiem.... Izrakstot un kārtojot dainu izlasi par kokiem, vadošā doma bijusi -- parādīt kokus senā dainotāja skatījumā. Viņa saskari un attiecības ar kokiem mūža ritējumā." Autora interesi šai virzienā, droši vien, ir radījuši arī viņa augšanas un izglītības apstākļi Latvijā. Viņš ir uzaudzis lauku vidē Kurzemē, piejūras mežiem bagātā apvidū; kā pats saka: „Varētu sevi pieskaitīt pie sila laudīm". Interesi un zināšanas par kokiem vēl pastriprināja Valsts Bulduru Dārzkopības Vidusskolas nobeigšana. Visa tā rezultātā ir radusies dainu izlase par kokiem, kādas mums līdz šim vēl nebija. K. Puriņš ir izrakstījis un sakārtojis visas dainas par kokiem, kas atrodamas „Imantas" Latviešu tautas dziesmu izdevumā.

Vairāk kā nekad tagad meklējam atbildes jautājumiem : kas ir latvisks, kur rast spēka avotu savai nacionālai pastāvēšanai? Atbildes ir atrodamas mūsu senču gara mantās, pirmām kārtām tautas dziesmās. Tautas dziesmu sacerētāju, tālāk veidotāju un uzglabātāju dzīve noritēja laukos, ciešā saskaņā ar dabu. Šī lauku dzīve veidoja latviešu tautas īpatnējos dzīves uzskatus, tās rakstura un gara īpašības, ko tagad saucam par latviskām. Tās pilnībā atspoguļojas mūsu tautas dziesmās, tanīs atklājas tautas iekšējā dzīve. Mūsdienu urbanizētam latvietim maz zināmas nevien mūsu tautas dziesmas, bet pasveši arī tie apstākļi, kuŗos veidojās šīs tautas gara liecinieces. Tām arvien mazāka ietekme jaunās paaudzes ieaudzināšanā latviskumā. Bet kā latvieši pastāvēsim tikai tad, ja blakuks latviešu valodai bērnos ieaudzināsim arī tās latviskās gara īpašības, kas parādās mūsu tautas dziesmās. Tāpēc mums jābūt pateicīgiem, ka ir pieejama šī vērtīgā izlase par kokiem. Kokiem liela nozīme senā latvieša dzīvē. Salīdzinājumos tiek parādīta koku un cilvēku tuvība.

Šai grāmatā daudzinātie trīs skuju koki ir priede, egle un paeglis. Tie kopā ar bērziem bija galvenie Latvijas meža koki, aizņemot 92% no to kopplatības. Tādēļ arī tie noteica Latvijas lauku ainavu.

Katra koka nodaļas ievadā sniegts tā botaniskais apraksts un ziņas par tā izplatību un saimniecisko nozīmi. Ievada turpinājumā ir apcerējums ar dainu piemēriem, parādot šī koka nozīmi un salīdzinājumu cilvēka dzīvē, kā arī ar to saistīto citu dzīvo radību -- putnus un zvērus. Šie ievadi palīdz saprast un iejusties, it sevišķi jaunākiem lasītājiem, dabas poēzijā, kas atklājas šai izlasē.

Šī grāmata ir gandrīz divreiz plašāka par 1. grāmatu, kuŗā ir 1204 dainas par ābeli, ievu un lazdu. Visvairāk dainu ir par priedi -- 957. Par egli ir 389 dainas, par paegli 54, bet par bērzu, kas ir ļoti iemīļots koks, ir 904 dainas. Pavisam 2. grāmatā ir 2304 dainas.

Katram dainu krājuma kārtotājam ir jāizvēlas sakārtojuma plāns. Krišjānis Barons nolēma visas latviešu tautas dziesmas kārtot pēc cilvēka mūža rituma. K. Puriņš savai dainu izlasei par kokiem ir izvēlējies botanisko iedali. Tā, piemēram, nodaļai par egli ir šāds sakārtojums: egliene, eglājs; putni un zvēri eglienā; eglīte, egle; eglīte vedībās; eglīte bedībās; sausa egle; egle un citi koki; egles skujas; egles koka noderība. Tā kā viņa nolūks ir parādīt pašu dainu, nevis to izmantot kādas idejas vai pieņēmuma illustrēšanai un pierādīšanai, tad šāds iekārtojums ir atzīstams un veiksmīgs. Katrai dainai uzradīta arī tās uzrakstīšanas vieta.

Šogad, atzīmējot Krišjāņa Barona 150. dzimšanas dienas atceri, dažādā veidā tiek daudzināts viņa darbs un tautas dziesmas. Krišjānis Puriņš to ir darījis vajadzīgā un paliekamā veidā. Ikvienam, kaut arī viņam jau būtu lielais tautas dziesmu izdevums, šīs izlases grāmatas pavērs plašus vārtus ceļam Latvijas dabā. Mūsu skolu jaunatnei tām jābūt viņu veidojamās personīgās bibliotēkas pašā pamatā.

Saskaņotu ar pirmo grāmatu, otru sējumu ir izdevis Daugavas Apgāds. Iespiedums un iesējums ir ļoti glīts. Vēl tīkamāku to padara Eduarda Dzeņa vāks un illustrācijas, kas grezno katra koka nodaļas pirmo lapu. **Jānis Mežaks**

Smagi šņāca sila priede,
Smalka lietus pielījuse;
Gauži raud mūs' māsiņa
Svešu ļaužu aizvedama. (17618)

Māksl. E. Dzeņa ilustrācija Kr. Puriņa Dainu izlasei.

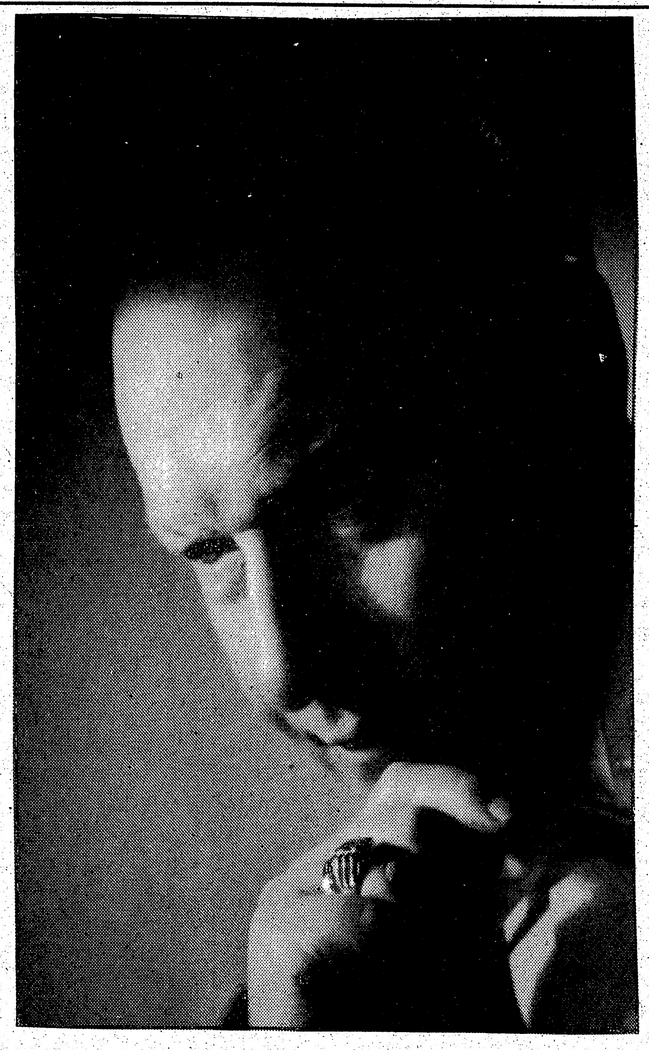

Boriss Piekalnītis jubilārs

Nule Štutgartē uz 75 pavadītiem mūža gadiem atskatījās mākslinieks-operdziedonis Boriss Piekalnītis.

Viņa mākslinieciskā karjēra sākās vēl studiju laikā, kad Rīgas operas direktors Poruks lūdza, lai viņš uzņemas iestudēt Mocarta operas Burvju flauta Sarastro lomu pēkšņi saslimušā dziedoņa J. Niedras vietā.

Ar šo debiju arī sākās Borisa Piekalnīša operdziedoņa karjēra. Viņu nosūtīja uz Liepājas operu, kur pavērās plašs darba lauks, jo katrā sezonā iestudēja 4—5 operas. Līdz ar to Boriss Piekalnītis nokļuva arī operas dziedātāju un darbinieku sabiedrībā. Drīz vien viņam arī uzticēja Osmina lomu Mocarta operā Bēgšana no Seraiļa. Liepājas operā pavērās izdevība vokālās mākslas papildināšanai un dikcijas izkopšanai.

Ar savu neparasti spēcīgo, nokrāsām bagāto mīksto balsi, ar priekšnesuma pārdzīvojumu un izcilām aktieŗa spējām Boriss Piekalnītis drīz vien iekaŗoja populāritāti plašās mūzikas cienītāju aprindās. Ar savas balss suverēnitāti viņš spēja klausītājus pārliecināt par dziesmas harmoniju valdošo spēku.

Borisa dziedāšanā ir skaidri izjūtams jauks līdzsvarojums starp dziesmas tekstu un melodiju. Varbūt tieši tādēļ viņš savā priekšnesumā spēja publiku dziļi sajūsmināt — iepriecināt un aizraut.

Jubilārs dzimis 1910.g. 2. aprīlī Litenes pag. Irbes mājās. Jau 6 g. vecumā uzsāka ganuzēna gaitas, kad varēja arī dot vaļu savam dziedāšanas priekam. Pēc pagasta pamatskolas beigšanas viņš mācījās Balvu komercskolā, bet 1937. g. uzsāka studijas Latvijas konservātorijā. Strādājot birojā, jaunais mākslinieks pelnīja naudu studijām. Vēlāk viņš tika radiofona korī un pēc tam operas korī.

Austrumu frontei tuvojoties, Boriss Piekalnītis kopā ar daudziem citiem ar kuģi 1944.g. rudenī no Liepājas devās uz Vāciju. Ar māc. H. Abakuka gādību kopā ar māksl. H. Lūsi, Br. Skulti un Ks. Bidiņu koncertēja latviešu gūstekņiem Putlosā. Vēlāk ceļš viņu veca uz Oldenburgas operu.

Boriss Piekalnītis ar koncertiem apceļojis daudzas Eiropas un Aizjūras zemes. Viņš iedziedājis tautasdziesmu skaņu plati ar nosaukumu Es dziedāšu par tevi, tēvu zeme.

Boriss Piekalnītis ir Latvijas konservātorijas korporācijas Skaņupe, DV un LKIA biedrs. DV viņam piešķīra krūšu nozīmi zeltā, bet LKIA vairākus atzinības rakstus.

I. Blažēvics.

Lētas,labas,latviskas naktsmājas

šovasar no 20. jūnija līdz 31. jūlijam

MINSTERES LATVIEŠU ĢIMNAZIJAS INTERNĀTĀ

Haus „RIGA"
Wienburgstr. 56—60
4400 Munster/Westf.
Tel.: 0251-22226.

Ar jauniem spēkiem turpmākajā darbā

KANADAS VANADŽU 33. SALIDOJUMS TORONTO

DV Kanadā vanadžu 33. salidojumā, Queen Alexander piedalījās 40 delegātes no 12 vanadžu kopām. To atklāja vanadžu vadītāja Kanadā Nora Pulciņa, ar klusuma brīdi pieminot aizvadītā gadā aizsaulē aizsauktās četras vanadzes.

Vanadzes uzrunāja DV organizācijas vanadžu priekšniece Austra Liepiņa, kas bija ieradusies no Anglijas, un deva vanadzēm savus noraidījumus un uzmudinājumus. Viņa atzina, ka vandžu darbā jau daudz panākts, bet vēl daudz veicams. Savrūpnieki un vienaldzīgie vedami atpakaļ uz mūsu kopējā ceļa. Paaudzēm mainoties, jāatrod jauni ceļi un veidi, kā organizācijai piesaistīt vairāk jaunatnes. Ja to nedarīsim, varam palikt bez jaunās paaudzes. Jātur durvis vaļā tiem, kas nāk un grib strādāt, lai turpinātu mūsu iesākto darbu. Dosim jaunatnei iespēju šajā darbā strādāt ar tai piemītošo degsmi, jo mēs nedrīkstam to zaudēt. Ievadīsim katru viņa īstajā vietā, kur tas var paradīt vislielākās spējas.

Runas nobeigumā vanadžu priekšniece A. Liepiņa nodeva Kanadas vanadžu saimei sveicienus no vanadžu goda priekšnieces Marijas Ķenģes un veltī — grāmatu ,,Latviešu māja Almelijā — Jāņa Andrupa redakcijā. Anglijas viešņa savukārt saņēma Kanadas vanadžu velti, Reginas Pavasaras austu tautisku celiņu un ziedus. No DV Toronto nodaļas vanadžu kopas salidojuma dalībnieces apsveica vadītāja Astrīda Jākabsone. Vēl sveicināja ASV Ročestras vanadžu kopas vadītāja Austra Izaka Britu Kolumbijas vanadžu kopas vadītāja Vija Pelēna. Abas viešņas saņēma dāvanai K. Puriņa Dainu izlasi un ziedus. Rakstveida sveicienus bija sūtījuši: DVF Anglijā vanadžu daļas vadītāja Erika Sarkanbārde, DV Lundas vanadžu vārdā Zviedrijā Marija Kadiķe, DV goda priekšnieks Vilis Hāzners, vanadžu goda priekšniece Marija Ķenģe un Rietumvācijas DV vanadžu nozares vadītāja Ilze Nolle-Blumfelde, kam M. Jonāne pievienoja ASV vanadžu bijušās priekšnieces Verenas Freijas sveicienus.

Par salidojuma vadītāju ievēlēja Moniku Jonāni ar sekretārēm Dzidru Stirāju un Ainu Martinsoni. Vanadžu vadītāja Kanadā N. Pulciņa nolasīja un sapulce pieņēma Kanadas vanadžu valdes 1984. gada darbības pārskatu, no kuŗa bija redzams, ka 16 vanadžu kopās Kanadā darbojas 463 vanadzes. Personiski kontakti uzturēti ar geografiski tuvākām 9 kopām, kamēr ar pārējām kopām lielo attālumu dēļ tas bijis mazāk iespējams. Lielākā ir vanadžu kopa Toronto ar 148 vanadzēm, tad Hamiltona ar 53 un Sv. Katrīnu ar 52 vanadzēm, pārējās — no 5 līdz 20 vanadzēm. 10 kopām, kam ir savas kases, kopējie apgrozījumi pagājušā gadā bijuši 27,787 dol.; pārējās kopas savus līdzekļus iepludinājušas kopējā savas DV nodaļas kasē. Vanadzes atbalstījušas ar naudas ziedojumiem jaunatnes darbu, latviskās izglītības centrus un skolas, Gaismas akciju, Patiesības un citus fondus, dažādos latviskos pasākumus un trūcīgās gimenes šeit un Latvijā, kā arī ārējās informācijas darbu. Atbalstīti arī bada cietēji Afrikā. Vanadžu kopas pārstāvējušas arī mūsu zemi un tautu šejienes sabiedrībā, vanadzes darbojas savu DV nodaļu valdē un trīs vanadzes arī DV Kanadas valdē, tāpat citās latviešu organizācijās un sabiedriskos pasākumos.

Revīzijas komisijas atzinumu nolasīja Ārija Freimane. Kasiere M. Dumpe ziņoja par financiālo stāvokli. Kanadas vanadžu valdes jauno budžetu ienākumos un izdevumos pieņēma 1,500 dol. apmērā, pie kam gandrīz pusi ienākumu, 700 dol., sastāda 5% iemaksas no vanadžu kopu sarīkojumu atlikumiem. A. Robežgruntniece ziņoja, ka vanadžu pavārgrāmata angļu valodā ,,Latvian cooking'' ar turpat 300 receptēm jau nodota iespiešanai 2000 eksemplāru lielā metienā. Sagatavošanas darbus veica īpaši izraudzīta kollēģija Līvijas Grīnbergas vadībā.

Salidojuma laikā arī Kates Lapiņas vadītā paneldiskusija: ,,Vai palīdzība latviešu tautai klasificējama kā politiska darbība?'' Panelī piedalījās vanadžu priekšniece A. Liepiņa, T. Krūka, E. Miniate un A. Sprūdža. Pēc pārrunām Kate Lapiņa rezumēja, ka palīdzības darbs ir pirmā vietā un to nevarētu kvalificēt kā politisku darbību.

Interesi radīja Tonijas Krūkas stāstījums par nesenajiem notikumiem St. Pēterburgā, Floridā, sakarā ar kaŗa noziegumos apsūdzētā Konrāda Kalēja meklēšanu.

T. Krūka ierosināja izdot arī brošuru angļu valodā, kas ir Daugavas vanagi, lai atspēkoto brošuru ar līdzīgu nosaukumu, ko angļu valodā izdevuši mūsu tautas apspiedēji ar izdomātiem un nepatiesiem apgalvojumiem; no tā smelas ,,informāciju'' ASV un arī Kanadas uzraudzības iestādes. Vanadžu priekšniece A. Liepiņa apsolījās šo ierosinājumu virzīt uz DV Centrālās valdes sēdi, lai to iedzīvinātu.

Pēcpusdienā bija ieradies arī Kanadas valdes priekšsēža vietnieks A. Šterns un apsveica vanadzes, sacīdams, ka ar materiāliem līdzekļiem tās līdzējušas rast pamatus DV nākotnes darbam. Beigu cēlienā savus sveicienus nodeva arī globālais DV organizācijas priekšnieks J. Frišvalds, kas bija tikko ielidojis no Anglijas un uzrunā pateicās vanadžu saimei Kanadā par ļoti rosīgo darbu un par to, ka savās rindās pulcinājusi tik lielu vanadžu skaitu. Vanadzes noklausījās arī folkloristes Birutas Senkēvičas referātu par Ūsiņu.

Bija jāizdara arī vienas vēlēšanas, ievēlot par valdes sekretāri Elgu Dāboliņu no amata aizejošās Ārijas Freimanes vietā.

Pārrunājot turpmāko darbību, N. Pulciņa pieminēja arī abu zemju, ASV un Kanadas, vanagu sabraukumu uz kopēju valdes sēdi Sidrabenē, kur vanadzes 28. septembrī rīko īpašu sarīkojumu ar priekšnesumiem un loteriju. Vanadžu priekšniece A. Liepiņa bija atvedusi paraugam dažas mūzikas kastītes, kas atskaņo tautasdziesmu melodijas, ko patentējusi Londonas vanadžu kopa. Šāda ,,mūzikāla kastīte'' maksā 5 dolarus, bet kopā ar tautisko lelli ap 15 dol. Astrīda Robežgruntniece no Hamiltonas bija atvedusi paraugus no savām zīmētām salokāmām apsveikuma kartītēm. Paraugus nosūtīs arī uz Angliju, jo tur gaumīgu latvisku apsveikumu kartīšu trūkst.

Bērzaines saimnieks Vācijā S. Spurdziņš iecerējis uzstādīt īpašumā piemiņas akmeni tiem, kas atdevuši par Latviju savu dzīvību. Nākošvasar, Jāņu laikā, DV globālās dienās, vanadzes tur kārtos rokdarbus izstādi un modes skati. DV vanadžu nozares vadītāja Rietumvācijā I. Nolle-Blumfelde ierosinājusi globālajām dienām dod nacionālpolītisku tematu un ieinteresēt jaunatni vanadžu darbam. Pārrunājot vanadžu priekšnieces A. Liepiņas ierosināto jauniešu un bērnu rakstu darbu un zīmējumu sacensības par tautasdziesmu tematiem Krišjāņa Barona 150 gadu dzimšanas dienas atcerē, kur atsaucība bijusi laba, mazajiem bērniem vēl paredzēts grāmatu balvas par piedalīšanos sacensībās. Anna Briede no Toronto vanadžu kopas ierosināja jauniešiem maksāt no sarīkojumu ienākumiem zināmu atlīdzību par piedalīšanos programmā.

Pēc gaŗās darba dienas Kanadas vanadžu kopu delegātes pēc daudzajiem ierosinājumiem un atziņām šķīrās ar apņemšanos tos iedzīvināt savu kopu turpmākajā darbā.

V.S.

Daugavas Vanagu Teātŗa Kanadā izrāde 35 gadu jubilejā

E. Bacha komēdija Tikumīgais uzdzīvotājs.

Lai kādā pasaules malā, Daugavas vanagi vienmēr bijuši savas tautas kultūras un mākslas draugi. Atzīmējot organizācijas 35 gadu pastāvēšanas svētkus Kanadā, teātrinieki Toronto bija izvēlējušies E. Bacha komēdiju Tikumīgais uzdzīvotājs Viļa Vites tulkojumā no vācu valodas, Gunāra Vērenieka režijā. Luga lokālizēta — dažu personu uzvārdi un vietu vārdi latviskoti. Tā pirmo reizi Rīgā iestudēta 1922. gadā. Tuvāku ziņu par iestudējumu trūkst.

Lielākā izrādes darba nasta ir divu tēlotāju rokās — tie ir Ernests Jurševskis Jāņa Upmala lomā un Makša Zvirbuļa tēlotājs Valdis Martinsons. Ar pirmo uznācienu puskrēslainā skatuvē Upmaļu tēlotājs, soļodams uz pirkstgaliem, iepazīstina ar sevi. Redzama viņa slepeno gaitu rūdītā technika. Jurševskis ar respektējamu technikas progresu —viegļām kustībām un runu toņu maiņās radījis jaunu darba veikumu.

Notikumiem sarežģījoties, arī veiklajam dēkainim kādreiz izslīd pavediens no rokām. Ar jaunu intensitāti Jānis iet tālāk, lai kas to sagaidītu. ,,Veikalnieks'', kas nebaidās riskēt — tā varētu nosaukt Jurševska Upmali. Pilnīgi pretēja rakstura uzņēmuma līdzdalībnieks ir Maksis Zvirbulis, ko tēlo Valdis Martinsons. Tas ir tēlotājs ar labiem komiķa dotumiem, kam pamatos ticība, ka ,,tā tas ir''...

Zvirbulim nav problēma ne viņa sabiedrībai nepiemērotais tērps, ne arī neziņa, kas noticis pasaulē pirms 20 vai vairāk gadiem. Skaista bērna naivitāte parādīta izjūtu pārvērtībā, satiekot Valdu un apzinoties savas jaunās jūtas. Labs bija moments, jauno tērpu iestaigājot, tāpat ieroču izmēģināšanai gatavojoties, kad gaidāma divkauja.— Tas nekas, ka ierocis ir rotaļu pistole ar korķi... Maksis ir V. Martinsona skatuvnieka pūrā skaists noguldījums.

Hertas Jurševskas straujie un negaidītie lēcieni intonācijās ir laba Regīnas lomas daļa. Sarunās ar dažādiem partneŗiem dažādās situācijās tēlotājai toņu maiņa bija kupla un krāsaina. Labi tā parādīja savu ,,pieradumu'' pie vīra gaitām, pārbaudot tās pa tālruni. Regīnai tas jādara bieži...

Kino zvaigzni Mimi Rei tēlo Liene Martinsone. Tēls ir bagāts spilgtiem momentiem negaidītās izjūtās. Loma nezaudētu, ja vairāk parādītu atšķirību starp īsto sevi un tēloto viltus mīlestību pret Maksi.

Imants Lapiņš vēl labā atmiņā ar savu pirmo parādīšanos skatuvē bezteksta lomā A. Grīna lugā Kalēja līgava. Viņa turpmākos gados tēlotās lomas bijušas dažādas un atšķirīgas. Tēlodams greizsirdīgo kino zvaigznes līgavaini Rīmani, tas bija spraigs kustībās un runā. Lapiņš nezaudē intensitāti, kas vajadzīga lomā ar tekstu un bez tā.

Arvīdu Gulbi tēlo Andris Leja. Viņa skatuves pieredze nav liela, bet ar teātri tam saskare sākusies jau skolas laikā. Viņa tēlotais Gulbis labi parāda, ka tas patīk pats sev, patīk meitenēm, sporta laukumā, arī zalonā. Kā labi vingrināts militārists tas, papēžus sasizdams, ,,iepeld'' paredzētās divkaujas gaisotnē.

Kalpones Annas lomā ir Marta Ozola. Viņa jau redzēta kā kalpones aroda pratēja kādā iepriekšējā lugā. Tēlojumā parādītās īpašības ir kāre pēc dzeŗamnaudas un jaunām ziņām.

Rūpnieka Upmaļa meitu Valdu tēlo Laila Gaidule; viņa jauno, eksaltēto meiteni iederīgi veic režijas iecerētā farsā. Valdas rakstura galvenās īpašības ir tieksme pēc neikdienišķā. Tādu tā vēlas arī līgavaini, vai nu tam viens vai desmit romantisku piedzīvojumu. Tēlotāja metas galējībās — ja prieks, rokas uzšaujas gaisā, ja ciešanas — galva nokrīt uz krūtīm. Lielais mutauts asprātīgi dots centīgās tēlotājas rokās.

Režisors Gunārs Vērenieks ir Daugavas Vanagu teātrim vērtīgs lugu sagatavotājs. Viņš nevairās no latviešu teātŗos gaŗus gadus koptā reāli-prīcholoģiskā stila, bet droši iet arī drastiskā farsā, kas viņa režijās jau sekmīgi saskatāms. Latviešu izklaidētie skatuvnieki nevar palikt uz vietas. Tie no visiem mākslas kalpiem visvairāk palikuši pabērnu kārtā. Tie maz var veikt individuāli — to tie zina. Viņi brauc lielus attālumus, pulcējas, strādā un, ja sekmējies, jūtas gandarīti.

Komēdijai piemērotas Valža Vares dekorācijas ar gaišo aizmuguri. Par gaismām rūpējas Valdis Turķis un skaņām Imants Ķipis. Ilgas Freijas ziņā ir grimi; Laila Gaidule darinājusi laikmetīgus kostīmu metus, ko pēc norādījumiem gatavojusi Reinfelde. Izrādi vada Melita Lapiņa.

E. Kalniņa-Znotiņa.

ARNOLDA ŠĪMAŅA VĒSTURISKIE DARBI

Nelaika mākslinieka—glezņotāja Arnolda Šīmaņa darbu izstādi 12. aprīlī pirms Lielās Jundas atklāja DV goda priekšnieks maj. V. Hāzners, pasvītrājot šo darbu vērtību un lielo nozīmi mūsu tautas labā, jo šie darbi radušies grūtos un nepiemērotos apstākļos Beļģijā, Cēdelgemas gūsta nometnē no 1945.g. aprīļa līdz 1945.g. decembrim, — kopā 23 skices un zīmējumi. 18 no tiem bija publicēti DV Mēnešrakstā. Gūsta gaitas attēlotas zīmuļa skicēs. Šīmanis arī piedalījies DV organizācijas dibināšanā. Pēc gūsta darbojies par skolotāju latviešu un vēlāk baltiešu ģimnazijā Neištatē. 1951.g. ar ģimeni iecelojis ASV, Čikagā. Rosīgi darbojies DV apvienībā, gatavojis dekorācijas aktiem un karnevāliem. Vairākas reizes godalgots. A. Šīmanis bija Mākslas akadēmijas korp. Dzintarzeme filistrs. Miris 1972. gadā Čikagā. Mākslinieks A. Šīmanis bija ļoti iecienīts un draudzīgs, ar izteiktu pienākuma apziņu. Arī viņa darbi ļoti plaši pazīstami un cienīti.

13. un 14. aprīlī DV ASV delegātu sapulces telpās bija skatāma ļoti plašā un interesantā Valentīna Jaunkalnieša palielināto foto klāsts par Latvijas armiju, sākot ar strēlniekiem, Latvijas brīvības cīņām, aizsargiem un Leģiona cīņām.

A. Zaube.

Viņi uzvarēja

Archibīskaps Arnolds Lūsis DV Centrālās valdes sēdes atklāšanā 2. maijā savā uzrunā teica:

— *Apustulis Jānis raksta: ,,Vīrs, kas ir dzimis no Dieva, uzvar pasauli. Un šī ir tā uzvara — kas uzvar pasauli — mūsu ticība!'' (1. vēst. 5:5)*

Vakar, stāvot pie kritušo kaŗavīru pieminekļa Saulainē un atceroties tos daudzos latviešu leģionārus, kas palika cīņas laukā un tagad dus zem tēvzemē un svešumā izrakto kapu rudām velēnām, ienāca prātā jautājums — kas šajā gigantiskajā cīņā, kuŗa pārstatīja daudzus robežstabus, ir palicis uzvarētājs?

Kas?

Amerikāņi un kanadieši pēdējās dienās daudz runā un raksta par kaŗa beigām, par dienām, kad Eiropā apklusa lielgabalu dārdi un atkal gaisma iedegās vēl neizbumboto namu logos. Bet — es neesmu dzirdējis, ka amerikāņi vai kanadieši gatavotos arī kādiem īpašiem uzvaras svētkiem, jo — viņi paši apzinās, ka nav šī kaŗa uzvarētāji..., jo šis kaŗš viņiem nedeva laurus, bet radīja tikai problēmas, ko Amerika joprojām nespēj atrisināt.

Uzvarētāja nebija arī Anglija. Britu lauva, no kuŗa pirms kaŗa baidījās visa pasaule, pēc kaŗa redzēja, ka tam, viens pēc otra, tika izlauzti daudzi asie zobi.

Francija pazaudēja kolonijas! Holande — nonāca sabrukuma priekšvakarā!

Kas bija uzvarētāji? Šķietami — Padomju savienība. Un tamdēļ — tikai Pad. savienībā ar grandiozu pompu gatavojoties Uzvaras svētkiem. Un pat mūsu tēvzemē nabaga latvieši tiks izdzīti uz ielas, lai demonstrācijās izteiktu ,,prieku'' par savu apspiedēju — uzvaru!

Bet — pie kritušo kaŗavīru pieminekļa stāvot, man nāca prātā, ka ir vēl kāda cita, proti, morālā uzvara, ko Dievs bieži vien piešķiŗ arī tiem, kas bruņotā cīņā ir uzvaru pazaudējuši.

Un šais aprisēs — morālās aprisēs — arī mūsu leģiona kaŗavīri ir — uzvarētāji.

Viņi ir uzvarētāji tāpēc, ka tieši tagad, pēc četrdesmit gadiem, pasaule var pārliecināties, ka mēs esam zinājuši patiesību par briesmām, kādas pasaulei draud no apokaliptiskā Sarkanā Jātnieka...

Un, šo patiesību zinot, mūsu jaunekļi un vīri — nav sargājuši tikai Latviju, bet — Eiropu, jo Dievs vien zina, kur apstātos sarkanais koloss, ja Kurzemes cietoksnī Maskavai cīņās nebūtu jāiesaista tik daudz krievu divīziju un ieroču! Un — es nebrīnītos, ja reiz to atskārstu arī tie, kas šodien mūsu cīņas jēgu vēl nesaprot.

Morāli mēs esam uzvarējuši..., jo patiesība — ir un paliks mūsu pusē! Mēs esam pazaudējuši savu tēvzemi, bet — mēs neesam pazaudējuši mūsu cīņas morālo jēgu — tādas nebija nevienam no tā sauçamiem uzvarētājiem, jo viņiem tā bija tikai cīņa varas dēļ. Mums tā bija cīņa brīvības dēļ.

Un šo cīņas jēgu — morālo jēgu — mēs nedrīkstam pazaudēt. Mums tā ir jāsaglabā ticībā un pārliecībā, jo tā sakņojas Dieva gribā un Kristus evaņģelija atziņās un patiesībās, kas sarga cilvēku tiesības uz brīvību un cilvēcīgu dzīvi.

Kad apustulis Jānis rakstīja vārdus par ticības uzvaru, Roma atradās savas varenības orbitā. Pieci simti gadus Roma bija cīnījusies pēc šī mērķa. Un — vajadzēja tikai vienu nepilnu gadu simteni, kad Romas varenība sāka sairt to ticētāju garīgās degsmes skārienā, kuŗi bija morāli stiprāki par bruņotajiem imperijas sargātājiem.

Ja arī mums, mīļie Daugavas vanagi, būtu joprojām šādas ticības degsme, tad arī mēs varētu teikt, kaut cīņu šķietami zaudējot — mēs tomēr esam uzvarējuši, jo taisnība ir mūsu pusē. Tāpēc

Lai Tevi nicina —
Lai Tevi nievā —
Meklē spēku pats
sevī un Dievā.
Neskrej ar baru —
Nicini varu
Brīvībā dzīvodams,
Nekļūsti vergs!

Modris Lorbergs

Kurzemes dziesmas

Kuļ —
Nu jau mūžus
dzeņi jūrmalas priedēs
zīmes kaļ,
veidolus kaļ,
krustus kaļ
nepārtraukti —
Kaļ un kaļ —

Kritušie necelsies,
mirušie klusēs
un aizvestie nepārnāks,
bet reiz
cerību buŗām
spārnotās laivās
ticīgie atgriezīsies
Kurzemes krastā,
nāks atpakaļ — — —

Bet dzeņi
Kurzemes smiltīs
klusušām dzīvēm
kaļ un kaļ
mazus un lielus
krustus,
ka nepazustu
dzīvajo miņā,
ko bezvārda dobē
zemapziņā
mirstot paņēma līdz
cīnītājs jauns:
Ar manām asinīm
manā aiziešanā
šī zeme svētīta nu kļūs —
Apsolītajā zemē
ticīgiem atgriezties būs!

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

KORPORĀCIJU KOPA VANKUVERĀ
aicina tautiešus piedalīties

10. Rietumkrasta latviešu dziesmu svētkos Vankuverā

1985. gadā, no 3. līdz 7. jūlijam.

Dziesmu svētku laikā būs **buršu un piederīgo sanāksme,**
piektdien, 5. jūlijā, no 11:00 līdz 13:00, nr. 227 telpā, Vankuveras viesnīcā.

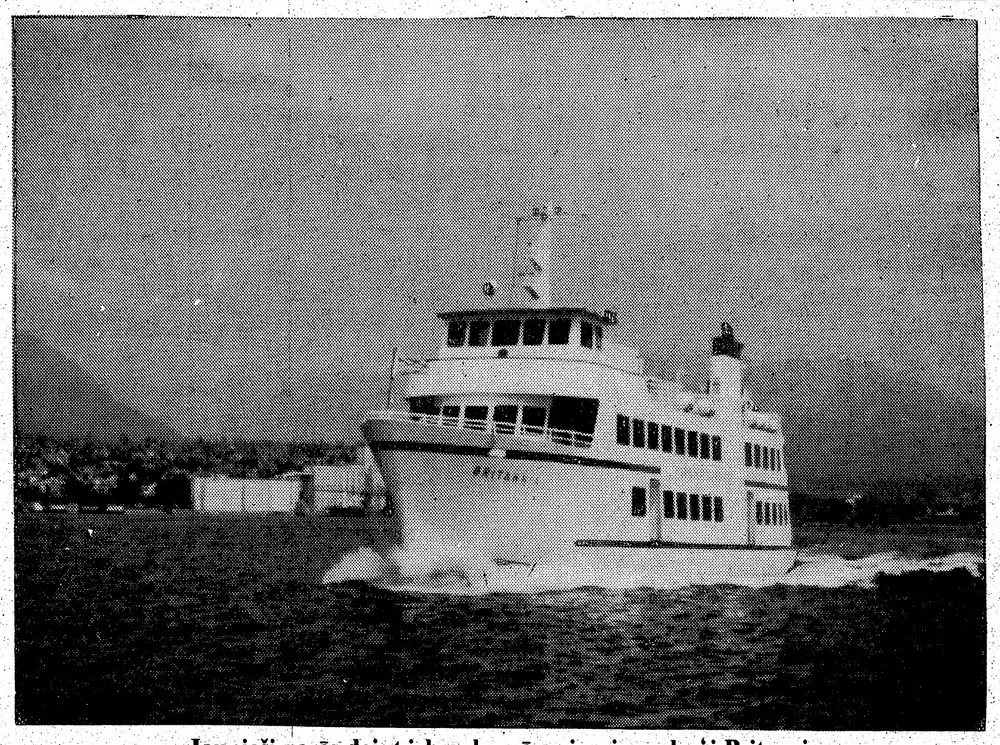

Jaunieši varēs dejot izbraukumā ar izpriecas kuģi Britannia.

Dziesmu svētki Vankuverā no 3.—7. jūlijam

Jauniešu izbraukums ar kuģi un balle.

Vankuveras latviešu jaunatnes kopa, gaidot latviešu jauniešus no citiem novadiem un zemēm, dziesmu svētku ietvaros 5. jūlijā rīko izbraukumu ar kuģi pa Burrard jūras līci līdz ar dejām uz kuģa abiem klājiem.

Divstāvu izpriecas kuģis M.V. Brittania jau nolīgts. Uz abiem klājiem ir dejas grīda un sauļošanās terase, kā arī 3 bufetes, kur varēs dabūt atspirdzinājumus. Sarunāta arī deju kapella, kas spēlēs vismodernāko deju mūziku.

Brauciens sāksies no kuģa piestātnes starp Bayshore viesnīcu un Stanley parku, tikai 15 minūšu gājienā no Vankuveras viesnīcas. Ir arī iespēja tur aizbraukt ar autobusu.

Kuģis vispirms dosies uz austrumiem, izmetot lielu loku pa Vankuveras ostu, kur būs izdevība skatīt pilsētu no jūras puses. Brauciens turpināsies gar līča ziemeļu krastu, gar ziemeļu un rietumu Vankuverai ar piekrastes kalnu grēdu aizmugurē. Braucot gar Lighthouse parku, varēs vērot vienreizēji skaistu saulrietu. Tad kuģis atkal metīs lielu apli atklātā jūrā uz English Bay līča pusi un dosies atpakaļ uz piestātni gar Stanley parku. Kuģis piestāsies krastā pusnaktī, bet balle turpināsies uz noenkurotā kuģa līdz pl. 01.00 rītā.

Izbraukuma maksa 14 Kanadas dolari. Biļetes var pasūtināt pie Roberta Siliņa, 3091 — E. 29-th Avenue, Vancouver, B.C. V5R 1V9 Canada. Čeki rakstāmi uz — Latvian Youth Organization vārda.

Mūsu provinces likumi noliedz biļešu pārdošanu personām, kas vēl nav sasniegušas 19 gadu vecumu.

Ieteicam biļetes iegādāties jau tagad, lai nepaliktu krastā stāvot, kad citi šūposies Klusā okeana viļņos.

Jāz. Ruško.

VANKUVERA

● Vankuveras Dziesmu svētku biedrības gadskārtējā biedru sapulce vadībā ievēlēja līdzšinējos: priekšnieks A. Pūpols, vietnieki I. Pulciņa un J. Zeidaks, sekretārs A. Vēveris un kasieris A. Griķis.

Mūzikālās daļas vadītāja Olga Griķe ziņoja, ka violas solists Arturs Jansons Dziesmu svētkos nepiedalīsies, un viņa vietā koncerta programmā spēlēs vijolniece Laura Padega no Filadelfijas.

Izstāžu vadītājs T. Blosmanis sola plašu un vispusīgu izstādi. Pieteikušies gleznotāji, tēlnieki, kokgriezēji, rokdarbnieces, sudrabkaļi un keramiķi.

Zentas Ozolas vadītajā tirdziņā pieteikušies 27 dalībnieki.

Svētku vadoņa redaktors K. Pelēns aicina iesūtīt rakstus, fotografijas un sludinājumus nekavējoties, jo laika vairs nav daudz. Biļešu iepriekšpārdošana uz visiem Dziesmu svētku sarīkojumiem notiek raiti.

Pirmais apgabala koŗu kopmēģinājums notika Siatlā 4. un 5. maijā Latviešu centrā. Tajā piedalījās Portlandes, Takomas, Sietlas un Vankuveras koris.

Vankuveras viesnīcā visas Dziesmu svētkiem rezervētās istabas jau aizrunātas un vēlāk ienākušus pieprasījumus virza uz Sandman Inn viesnīcu.

● DV Britu Kolumbijas nodaļas valde piešķīra 300.00 dol. pabalstu Latviešu kaŗa invalidu aprūpei. Nodaļas priekšsēdis E. Pelēns pārstāvēja nodaļu DV delegātu sapulcē un vadņu kopas vadītāja Vija Pelēna piedalījās vanadžu salidojumā Toronto 27. un 28. aprīlī.

Nodaļa palīdzēs Latviešu armijas virsnieku apvienībai iekārtot izstādi Latviešu kaŗavīrs Vankuveras viesnīcā 5., 6. un 7. jūlijā. DV salidojumā 5. jūlijā DV KV sveicienus nodos Kanadas vanadžu vadītāja Nora Pulciņa.

● Ģimenes un daudzu draugu vidū 20. aprīlī Anna Reine nosvinēja savu 75. dzimšanas dienu. Starp apsveicējiem bija arī Vankuveras Latviešu biedrības priekšnieks A. Pūpols, kas sveicināja un nodeva dāvanu no visiem biedrības biedriem.

J. R.

Rūpēs par rītdienu

LELBA PĀRVALDES APSPRIEDES MILVOKOS

Kāda pēc 10 gadiem būs trimdas latviešu ev. lut. baznīca? Vai joprojām lielākajās latviešu kolonijās būs divas vai pat vairākas draudzes? Vai tām pietiks mācītāju? Šie bija jautājumi, par ko sprieda Milvokos trīs dienu ilgās apspriedēs trimdas luterāņu baznīcas darbinieki — garīdznieki un laji.

Reģionālās garīgās aprūpes plānošanas sēdē šejienes Latviešu baznīcā 25. aprīļa pēcpusdienā piedalījās archibīskaps A. Lūsis, LELBA pārvaldes priekšnieks prāv. V. Vārsbergs, prāvesti R. Āboliņš, A. Ozols, J. Turks, A. Voitkus un Baznīcas virsvaldes locekļi J. Koncis, prof. E. Leimanis un Dr. J. Robiņš. Sēdi ievadot, prāv. V. Vārsbergs lasīja senlaicīgā latviešu valodā rakstītus Sv. Rakstu tekstus no Glika Bībeles 2. iespieduma — 1739. g.

Pēc gaŗākām pārrunām sēdes dalībnieki atzina, ka nākotnē daudzās vietās mirušie būs jāizvada lajiem — pērminderiem vai evaņģelistiem. Latvijā uz laukiem laji bieži vien šai pienākumā aizstāj mācītājus. Arī Čikagas Ciānas draudzē dievkalpojumus līdz 1948. g. ir vadījuši draudzes priekšnieki, bet draudze tomēr ir pastāvējusi. Archibīskapam A. Lūsim bija interesants piemērs no nesenās pieredzes Jaunzēlandē. Pirms gadiem turienes latviešu draudze zaudēja savu ganu, jo māc. Reinfelds pārcēlās uz Venecuēlu. Draudze tomēr neiznīka un nepārgāja iezemiešu baznīcā, ko pēdējā ļoti vēlējās. Draudzes pērminderis vadīja dievkalpojumus. Tā draudze varēja sagaidīt sava mācītāja atgriešanos. Sēdes dalībnieki nolēma, ka jau tagad dievkalpojumu norisē, piem. Sv. Rakstu lasīšanā, būtu iesaistāmi laji.

Draudzes tabulas ar interesantiem datiem bija sakopojis statistikas nozares vadītājs Dr. J. Robiņš. Tās rādīja paskumju ainu — mēs novecojamies. Ja no visiem LELBA locekļiem 1977. g. 31,7 proc. bija vecāki par 65 gadiem, tad 1984. g. šis proc. jau bija 42,9. Zīmīgi, ka sadalījumā pa draudzēm, lielajās draudzēs (vairāk par 600 loc.) ir visaugstākais neiesvētīto locekļu procents (11,7) un viszemākais veco, vecāku par 65 g., procents (37,4), bet stabila (29,1 proc.) 41—65 gadīgo grupa.

Savus ieskatus un analizes pauda visu četru apgabalu prāvesti. Priecīga ziņa bija Austrumu apgabala prāvestam A. Ozolam: Sirakūzās apvienojušās divas draudzes, un tagad kopējā draudzē esot vairāk locekļu nekā abās bijis pirms apvienošanās. No prāvestu vērtējuma izrietēja, ka nākotnē mazākās draudzes tomēr būs spiestas apvienoties vai pievienoties ar lielākajām kaimiņu draudzēm.

Paplašināto LELBA pārvaldes sēdi 26. aprīļa rītā Latviešu baznīcā ar svētbrīdi ievadīja Milvoku ev. lut. draudzes māc. Kr. Valters (ērģelnieks E. Brusubārdis III), bet sapulcējušos sveica Sv. Jāņa draudzes priekšniece M. Rītere.

Archibīskaps A. Lūsis priecājās par kuplo sapulcējušos skaitu un luteriskās baznīcas darbu trimdā vērtēja par sekmīgu. Esam veikuši svētīgu darbu, neņemot vērā grūtumus un šķēršļus. Uzrunas turpinājumā archibīskaps izteica vēlēšanos, lai latviešu ģimenēs būtu vairāk šūpuļu, un pasvītroja ģimenes lielo nozīmi latviešu valodas apgūšanā.

Archibīskaps arī ieteica padomāt, vai baznīcai nebūtu jāizdara kāds iesniegums tagad vajāto latviešu aizstāvēšanai. Viņš atgādināja, ka baznīca Vācijā kādreiz iestājusies par latviešu kaŗavīriem. Pārrunās par to piedalījās prāv. V. Vārsbergs, māc. J. Cālītis, A. Liepkalns, prāv. A. Ozols un I. Galiņš.

LELBAs archīva pārzinis māc. E. Ķiplokam archibīskaps pasniedza trīs biezus sējumus, kuŗos sakopoti preses raksti un citas liecības par viņa episkopāta darba gadiem. Šos sējumus sakārtojusi viņa dzīvesbiedre Lidija.

Ziņojumus ievadīja LELBA pārvaldes priekšnieka prāv. V. Vārsberga pārskats par pēdējā laikā darīto. Viņš piedalījies federācijas delegācijā. kas apmeklējusi Salvadoru un Hondūru un iepazinusies ar esošo bēgļu stāvokli, vadījis dievkalpojumu latviešu draudzē Karakasā, Venecuēlā, ar svētrunām ciemojies 6 latviešu draudzēs ASV, nolasījis 4 referātus un piedalījies 6 dažādās apspriedēs.

Austrumu apgabala prāv. A. Ozols savā pārskatā pastāstīja, ka ir vakantas mācītāja vietas Vašingtonas, Mančestras un Karakasas draudzēs.

Kanadas apgabala prāv. A. Voitkus izcēla Otavas draudzi, kuŗā līdzsvarotas locekļu vecuma grupas un kas ir vienīgā ar augošu tendenci. Vinipegas draudzi, kas līdz šim administrātīvi ietilpa ASV Vidienes apgabalā, pārskaitīja uz Kanadas apgabalu.

Par draudžu dzīvi Rietumu apgabalā ziņoja prāv. R. Āboliņš.

Vidienas apgabala prāv. J.Turks savā pārskatā pieminēja, ka Grand Rapidos pārdota līdzšinējā baznīca un draudze jau drīzumā raks pamatus citas baznīcas jaunceltnei. Viņš pasvītrāja, ka mūsu dzīvē daudz problēmu tikai tādēļ, ka neesam īsti kristieši. Prāvests žēlojās arī, ka daudzi gados jaunie un materiāli labi situēti profesionālie darbinieki nav

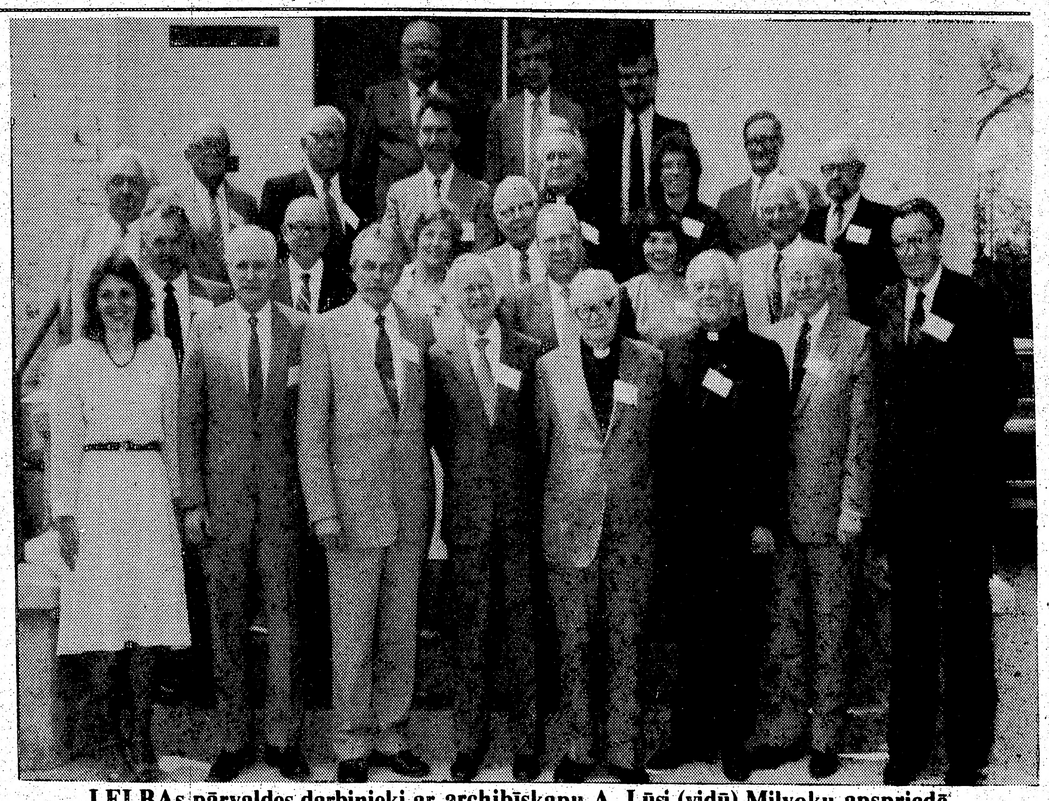

LELBAs pārvaldes darbinieki ar archibīskapu A. Lūsi (vidū) Milvoku apspriedē.

pārāk atsaicīgi par baznīcas vajadzībām.

Pēc kasieŗa A. Trautmaņa ziņojuma nolēma iegādāties divas Gaŗezera pajas.

Revīzijas komisijas priekšsēdis P. Bukans ziņoja, ka dažādo LELBAs pasākumu kases un dokumenti atrasti labā kārtībā un ierosināja sevišķu paldies izteikt apgāda vadītājam māc. H. Jesiferam un apgāda darbiniekiem.

Maija Grendze un māc. H. Jesifers informēja par iespiešanai sagatavoto ticības mācību grāmatu 7. klasei — Izredzētā tauta.

Ieteica modernizēt šī bērnu izdevuma tehnisko apdari. A. Liepkalns, A. Ozols u.c. pārrunāja arī ticības mācības programmas. No J. Riekstiņa Latviešu Studiju Centra saņemts lūgums dot programmu ticības mācības skolotāju sagatavošanai. Atzina, ka nepieciešamas vispārējās zināšanas latviešu valodā un vēsturē un trīs gadi teologu kursos.

Jaunās Dziesmu grāmatas emendācijas komisijā apstiprināja mācītājus K. Kuškēvicu (priekšsēdis), I. Gaidi, K. Kroni, rakstnieku N. Kalniņu, mācītājus J. Cilni, E. Ķiploku, prāv. A. Voitku un komponistu I. Saksu. Komisijā Ex officio darbosies arī archibīskaps A. Lūsis un LELBAs pārvaldes priekšnieks.

Māc. M. Ķirsons deva ieskatu par iecerētām ērģeļu dienām 12. un 13. oktobrī Filadelfijā. Atbildot uz rīcības komitejas priekšsēža R. Līduma lūgumu, nolēma, ka palīdzēs segt iztrūkumu līdz 750 dol., ja tāds rastos.

Plašākas pārrunas izraisīja ierosinājums ieteikt Baznīcas virsvaldei atļaut mācītājiem sevišķos svētkos un svinībās ar iezemiešu draudžu padomju atļauju valkāt oikomēnisko albu. A. Liepkalna jautājumam — kam ar to gribam izpatikt, prāv. V. Vārsbergs atbildēja: „Gribam padarīt mūsu dievkalpojumus liturģiski bagātākus." Māc. E. Ķiploks atgādināja kādu sinodes lēmumu un aicināja palikt pie līdzšinējiem tērpiem — daudzu gadu desmitu tradicijas.

Nobeigumā nolēma šo ieteikumu virzīt tālāk uz Baznīcas virsvaldi. Prāv. V. Vārsbergs pasvītrāja: „Šo jautājumu atmest nevaram. Ja lēmuma nebūs, būs patvarīga rīcība."

Māc. J. Cālītis informēja par rīkojamiem teologu kursiem un pastāstīja par interesantiem protestantu un katoļu sadarbības centieniem.

27. aprīļa sēdi ar svētbrīdi ievadīja šīs draudzes gans — māc. V. Rumpēteris. Viņš un draudzes priekšnieks P. Tocups vēlēja dievpalīgu, sēdes dalībniekiem sākot pēdējo darba posmu. To ievadot, bez labojumiem apstiprināja Dr. E. Reinberga uzrakstīto iepriekšējās dienas sēžu protokolu.

1986. gadā iecerētas Draudžu dienas Katskiļos, ziņoja māc. M. Ķirsons. Par LELBAs pārstāvi rīcības komitejā apstiprināja A. Trautmani. Māc. M. Ķirsons plašāk pakavējās pie Bībeles stundu rīkošanas un ieceres Sidrabenē izkārtot attiecīgus kursus. I. Galiņš pastāstīja par Piesaulē iecerētām Celsmes dienām.

Par LELBAs apgāda darbību plaši ziņoja tā vadītājs māc. H. Jesifers. Tuvākā nākotnē iecerēts jauns Dziesmu grāmatas izdevums, kā arī dažu ticības mācības grāmatu un Lūkas evaņģelija iespiešana. E. Ķiploks zināja stāstīt, ka teologu brālība Auseklis izdos Dr. H. Biezā vēsturisku apceri par Gramzdas draudzi. Sagatavošanā arī viņa paša grāmata par dzimtenes draudzēm. Pārrunās pēc Ceļa Biedra redaktora prāv. A. Voitkus ziņojuma atklājās, ka šo latviešu trimdas luterāņu oficiozu neabonējot dažs labs draudzes priekšnieks un dāmu komitejas priekšniece! Nolēma, ka turpmāk draudžu pārskatos ievietojama arī aile par šī izdevuma abonentu skaitu.

Jaunatnes nozares vadītāja māc. L. Zušēvica ziņoja, ka bijuši jau vairāki jauniešu saieti un kāds pusducis atkal iecerēts. Lielākais notiks no 12. līdz 14. jūlijam Gaŗezera vidusskolā, bet oktobrī Klīvlandē būs oikūmēnisks saiets ar baptistu un katoļu jauniešu piedalīšanos. Gadā būtu rīkojami četri vispārējie saieti — pa vienam katrā sezonā.

Par dāmu komiteju darbību stāstīja T. Kristbergs. Ročestrā nesen notikusi labi apmeklēta dāmu komiteju darbinieču sanāksme, kuŗā pārrunāta dāmu komiteju nozīme veco un slimo aprūpes laukā.

Dr. M. Pētersone ziņoja par ārmisijas darbu Indijā, kur tiek aprūpēti 180 bērni. Vija Klīve bija atsūtījusi pārskatu par ārmisijas līdzekļiem, un apgrozījumu līdz 18. aprīlim.

Vēl pārrunāja par archīvu saglabāšanu (E. Ķiploks, J. Turks, A. Stepe u.c.) un namturību (A. Liepkalns). J. Koncis ieteica atgādināt sinodes lēmumu par viena dolara iemaksu Rītdienas fondam no ikviena iesvētītā draudzes locekļa. Pārrunāja arī iespējas palīdzēt draudzēm un ticības brāļiem Latvijā.

Pieņēma 25. aprīļa sēdes dalībnieku atzinumu, ka nākotnē var pienākt brīdis, ka dažās vietās var trūkst mācītāju un dievkalpojumi būs jāvada lajiem, kādēļ laikus jārūpējas par piemērotu darbinieku sagatavošanu. Apgabalu prāvestiem analizējot situāciju, sēdes dalībnieki atzina, ka 1995. gadā LELBĀ būs vismaz 30 draudzes, kas spēs atalgot un nodarbināt savus mācītājus. Gandrīz katram šo draudžu mācītājam būs jāuzņemas rūpe par vienu vai vairākām tuvākām mazām draudzēm vai dievkalpojumu kopām. Analizējot pašreizējo mācītāju sarakstu un viņu dzimšanas datus, jāpieņem, ka pēc 10 gadiem no pašreizējiem 83 mācītājiem (52 aktīviem draudžu darbā) tikai 42 nebūs vecāki par 65 gadiem un tikai 6 nebūs pārkāpuši 55 gadu slieksni. Ja neradīsies vairāk teoloģijas studentu, mūsu draudzēs var rasties liels mācītāju trūkums. Pilna teoloģijas studiju programma prasa 8 gadus pēc vidusskolas beigšanas, tādēļ jau laikus jāsāk apzināt šais studijās ieinteresētie jaunieši. Latviešu draudzēs nākotnē būs labas darba iespējas jauniem teologiem!

Sēdes nobeigumā prāv. V. Vārsbergs pateicās Milvoku draudžu dāmu komitejām un to priekšniecēm — A. Puķītei, Z. Lazdiņai un E. Radziņai par sēdes dalībnieku aprūpēšanu.

Nākamā LELBAs sēde iecerēta Bostonā novembŗa beigās.

R. Č.

Vanagu Kārlis

Trimdinieka piezīmes 175

Pēdējā laikā trimdas latviešu saietos ASV dzirdami dibināti pārmetumi ASV valdībai par tās pašreizējo lenkano nostāju pret varmācīgajiem puspasaules valdniekiem Kremlī. Mūsu Patiesības Fonda advokāts I. Bērziņš pat publiski izteica nožēlu (Igaunijas okupācijas statusa neatzīšana K. Linnasa deportācijas lietā), ka latvieši vispār atbalstījuši prezidentu Rēgenu. Domu apmaiņā iedzirkstējušies jau tādi ierosinājumi, ka latviešu republikāņiem vajadzētu „nodemonstrēties", nosūtot atpakaļ, organizēti un motīvēti, republikāņu partijas vadībai savas biedru kartes un ziedojumu kvītis. Tas liecina, ka mūsu trimdas politiskais aktīvs sācis pieņemt stingrāku stāju un drosmīgi sadūšojies kritizēt apsviešanos valsts ārpolitikā. Kas tad nu ir šī apsviešanās?

Kad ASV prezidents Rēgens, kas atzina Padomiju par Ļaunuma imperiju, komūnistus par meļiem, blēžiem, līgumu un norunu lauzējiem, tagad, rokas izstiepis, aicina šos meļus un tautu apspiedējus uz mierīgu sadarbošanos! Kaut gan nav it nekādu pazīmju „pasaules uzvaras" filozofijā vai reālpolitikā, kas tad pamudinātu Rēgenu mainīt savu antikomūnisma stāju?

Mēs izjusti cildinājām viņu par labvēlīgu Baltijas brīvības dienas izkārtojumu, par verdzības nosodīšanu Apspiesto tautu nedēļas manifestā, taču bažīgi vērojam, ka šai asai rētorikai neseko itin nekādi darbi sarkano draudu apturēšanai, nosodošajiem vārdiem sodu vietā seko „klusās diplomātijas polītikas labvēlība" pret brīvās pasaules lielāko ienaidnieku. Šī vilšanās, ka apspiesto cerības balstījušās tikai uz pārpratumu vārdu virkni, mūs sāpina! Ja tiesības kaļot par brīvu Latviju mēs nevaram īstenot, vēl mums tomēr paliek tiesība cīnīties par to un šajā cīņā mums arī tiesība pateikt balto patiesību, ka komūnisma nosodīšana un cerību apliecināšana valstsvīru uzsaukumos, ka „Baltijas valstis reiz(!) atgūs brīvību", bez sankcijām un pragmātiskas ārlietu polītikas kā šo brīvību panākt, ir grābstīšanās pa vējam... Beidzot nu arī ALA vadītājs prof. V.Klīve pateicis to pašu: „Mēs sagaidām no ASV valdības *aktīvu* darbību, kas veicinātu Latvijas atbrīvošanu un padomju varas vājināšanu!" Paldies! Viņš arī norādījis pārkārtot mūsu cīņas aktīvitātes — lielāku spriegumu lokālā līmenī, jo tautas vietniekus un senātorus taču ievēl vietējie vēlētāji, arī mūsu balsis.Mums tie jāietekmē, lai kongress un valdība reiz tomēr izbeidz minstināšanos ar Kremļa mafiju, kas vēl atlikušo brīvo pasauli dienu pēc dienas ved tikai dziļāk sarkanajā purvā. ASV prezidents gadu no gada runā un tikai runā par cilvēku tiesībām, laikā, kad Pad. savienība okupētajās zemēs vajā tur apspiestās tautas! (Z. Valdheims, Kanada). Šī mūsu ausīm tik tīkamā rētorika diplomātiski noslēpj nevarīgo reālitāti un bezcerīgo patiesību!

Kad mums sirds pilna, mēs sadūšojamies atklāti pateikt ASV valstsvīriem, cik liekulīga ir viņu runāšana par tautu brīvības tiesībām un cilvēku brīvību normām, cēli apstiprinātām neskaitāmos starptauitiskos nolīgumos. Ar „savu līdzšinējo padevīgo luncināšanos un glaimīgo pīkstuļošanu juzdamies pagodināti ar „atvēlētām" patērzēšanas iespējām Baltā nama kancelejās, mēs saviem iesniegumiem pat nopietnāku uzmanību neiegūstam (jaunākais: Baltijas valstu radio raidījumiem nocirpts budžets!). Ja Baltā namā arī reizēm kas pavīd mūsu labā, tad gan tur rodas mūsu interesēm kaitīgas ievirzes (V. Upeslācis).

Brīvie rietumi „paši" taču visnotaļ atbildīgi par to, ka maskaviešu terrors neaizkavēts, bet pat saimnieciski atbalstīts, valda visā Austrumeiropā.— Mūsu tautai kā nācijai maskavieši ir piesprieduši nāves sodu un stājušies pie sprieduma izpildīšanas. Kur paliek brīvās pasaules un ASV palīdzība? Pašreizējos apstākļos par mūsu zemju atbrīvošanu var tikai vai nu kaļot vai — runāt. Kopš Ruzvelts no Jaltas savai Eleonorai paskaidroja, ka „par Baltijas valstiņām neviens kaļot jau neies!", nekas nav mainījies, atliek tikai nopietna runāšana. Mēs gaidām brīvās pasaules valstsvīru runāšanu tieši par mums un mūsu labā, ne Baltā nama skaļruņos vai apspiesto tautu trimdinieku saietos, bet gan stingrāku runāšanu ar sarkanajiem cariem Maskavā par viņu lauztajiem līgumiem, okupāciju un brīvām „tautas vēlēšanām" Baltijas valstīs, kam sekoja baltiešu „izmisīgais lūgums" uzņemt viņus komūnistu vergu imperijā un baltiešu deportācijas un iznīcināšanas, kas iedegs jaunu pretestības garu, cels nacionālo pašapziņu, stiprinās cerības apspiestajos, vājinās padomju bloku un brīdinās svārstīgo Trešo pasauli no Ļaunuma imperijas...

* * *

Igaunīši, bālenīši, skaudras bultas raidīja... Vienu tādu notvēris red. A.Ķegumnieks, uziedams igauņu kaļa veterānu žurnālā Cīnītājs (Voitlei) neparastu, arī angliski iespiestu (lai rakstā pieminētā doma ieperinātos starptautiskā jomā) prātojumu par Brīvās Igaunijas atjaunošanu, kas atkal par jaunu uzsildīja igauņu trimdas kolonijas Zviedrijā jau pirms gadiem pausto fikso ideju, ka nākotnes Igaunijai nav ko meņģēties ar pagātnē jau neizdevušos Baltijas valstu apvienības ideju, bet slēgt pašu somu-ugru etniskajā cilmē ciešu federāciju ar Somiju! Kopš krievu apspiesto igauņu „brīvības logs" ir tuvējās Somijas radio un TV saziņdienests, doma par ciešāku piesliešanos somiem sakņojas dziļāk!

Savādi tikai, ka igauņi, dezertējot no Baltijas valstu kopības uz Somiju, nepiemin, ka Latvija ir etnisks rada gabals ar Lietuvu, neiesaka Latvijas—Lietuvas federāciju, bet domā, ka Lietuvai jāsapārojas ar Poliju (sencīgā Lietuvas—Polijas lielvalsts), piesaistot viņu aliansē arī baltkrievus un ukraiņus. Latvijai, ar kuŗu reiz kopā šie igauņu kaļa veterāni cīnījās par savu tautu brīvību, gaisa piļu cēlājiem Cīnītājā nav nekāda padoma!

Kas tad nu bārenītei Latvijai atliktos pēc Igaunijas—Somijas un Lietuvas—Polijas federāciju nodibināšanās? Lepni nostāties uz savām kājām, atgūt no krievzemes savus sencīgos apgabalus Ādzeles senvalstī un slēgt „neuzbrukšanas līgumus" ar abām federācijām ziemeļos un rietumos... Diez, vai tādas „programmas" igaunīšiem radušās aiz gaļa laika, jebšu apnikuši piestrādāt, lai vispirms Dzintarjūras trejmāsiņas atkratītos no Jāņa Briesmīgā pēcteču plukatām?

Sv. Jāņa draudzes jaunievēlēto dāmu komiteju amatā ieveda Pūpolu svētdienā archibīskaps A. Lūsis un viesis māc. A. Celms. Attēlā no kr.: Lilita Tauriņa, Aina Konce, dāmu kom. priekšniece Līvija Jansone, archibīsk. A.Lūsis, draudzes priekšn. J. Koncis, Imanta Spēlīte, Irēna Upeslāce, Lidija Diksone-Kuplā un Alma Kaļiņa; 2. rindā no kr.: Ņina Breņķe, Ņina Jurševska, Mirdza Hausmane, Meļita Radziņa, Alvīne Kleķere, Aina Krūgera, Ērika Reinfelde, Austra Treiguta un Katrīna Bruže.

Foto J. Ligers.

Rūpēs par latviešu skolām un valodu. Studenšu korporācija Imeria 60 gadu dibināšanas atcerē nodod 3000 dolarus skolu darbam.— Imerietes no Kanadas plašumiem, Savienotajām valstīm un arī no citiem kontinentiem bija pulcējušās Toronto, lai atzīmētu savus gada svētkus ar dievkalpojumu, aktu un tradicionālo svētku komeršu. Sekojot savas korporācijas devīzēm un dotajiem solījumiem nekad neaizmirst piederību pie latviešu tautas un vienmēr rūpēties par latviešu tautas un valodas likteni, Imerias konvents ziedoja 3000 dol. latviešu skolu septītās un astotās klases mācību grāmatu izdošanai.

Šais dienās konventa telpās īpašā sarīkojumā Imerias globālā seniore Ieva Krave pasniedza aploksni ar novēlējumu LNAK skolu daļas vadītājam Jānim Mežakam.

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

TORONTO ZIŅAS

● TLB sestdienas skolas mācības gada beigšanas akts 25. maijā skolā pēc rīta lūgšanas. Pēc liecību saņemšanas bērni dosies izbraukumā uz Saulaini, kur būs cienats. Skolas 34. izlaidums 1. jūnijā pl. 11 Latviešu namā. Skolu šogad beidz 7 zēni un 2 meitenes. Visas skolas pastāvēšanas laikā to būs beiguši 817 jaunie latvieši. Jaunais mācības gads sāksies 7. septembrī. Darbu skolā izbeidz arī Ieva un Aelita Brīviņas, bet ar nākošo mācības gadu strādās Anda Lukovska un Hugo Miķelsons.

● Kanadas latviešu skautu un gaidu jenda šogad Sv. Jura dienu svinēja 28. aprīlī Sidrabenē, kur pulcējās 130 skauti un gaidas no piecām vienībām: Rīgas (72) un Tērvetes (19) skautu un Gaujas (14.) gaidu vienība no Toronto, Aiviekstes (39.) skautu un Ventas (10.) gaidu vienība no Hamiltonas. Svinības sākās ar abu jendu karogu pacelšanu. Sekoja skautu pilnvarnieku padomes priekšsēža vad. A. Budrēvica uzruna. Skautu jendas priekšnieks vad. S. Leimanis, kas ir arī latviešu skautu priekšnieka vietnieks, nodeva arī priekšnieka vad. E. Priedīša sveicienus. No gaidām sveica jendas priekšniece vad. S. Ozola, no Sidrabenes pārvaldes Inta Briede. Jendas priekšnieks vad. S. Leimanis pasniedza sekmīgas darbības apliecības par 1983./84. gadu Aiviekstes mazskautu, skautu, dižskautu un roveru vienībām. Individuāli āra gaidas atšķiru saņēma Daina Jākobsone. Pēc tam notika parāde, kuru pieņēma abu jendu priekšnieki un skautu pilnvarnieku padomes priekš sēdis vad. A. Budrēvics. Svētbrīdi vadīja Morella Vilka, gaidai Anemarijai Pētersonei un skautam Valdim Kalniņam lasot evangeliju. Ar klusuma brīdi pieminēja mūžībā aizsaukto ilggadējo gaidu vadītāju Elizabeti Lauferi. Pēc pusdienām, kuras bija sagādājusi Aiviekstes un Ventas vienību vecāku padome, sākās nodarbības — šķēršļu gājieni visām vienībām. Pārgājienos labākās bija gruntiņas un mazskauti. Svētki, kuru norisi vadīja Andris Leimanis, beidzās ar karogu nolaišanu. Nākamā tikšanās, Kanadas gaidu un skautu nometne, no 29. jūnija līdz 1. jūlijam Muskoka rajonā. Kanadas skautu džamboreja no 3. — 12. jūlijam pie Gvelfas. Piedalīsies Rīgas vienības 8 skauti un vadītāji Edvīns Kalniņš un Aivars Sudmalis, kā arī daži Aiviekstes vienības skauti.

● TLTA ģimnazijas gadskārtējā audzekņu vakarā, ko ģimnazija rīko par labu Latviešu nama, kas neņem maksu par telpām,ap 150 apmelētāju 26. aprīlī noskatījās visu klašu skolnieku priekšnesumus. Vakaru vadīja Linda Skomba, bet programmu pieteica Viktors Freibergs, saimniecību — Gunārs Brants. Vakaru iesāka ģimnazijas vokālais ansamblis Annas Brokas vadībā un koklētāju ansamblils ar vadītāju Lailu Vilku, atskaņojot vairākas tautasdziesmas. Priekšnesumos ģimnazisti lasīja sacerējumus par tautas dainām: Pēteris Kalniņš (2.kl.), Ians Kampbels (1. kl.), Ingrīda Jansone (2. kl.), Guntis Eislers (1. kl.), literāru tematu Linda Skomba (4. kl.), politisku Nora Luksa (3. kl.), vēsturisku tematu Ivars Rasa (3.) un eseju Ruta Rozentāle, arī no 3. klases. Sarīkojumu beidza ar cienastu, dziesmām un tautas dejām, mūziku pārzinot skolotājam Paulam Legzdiņam. Ģimnazijas 22. izlaidums 24. maijā pl. 19 Latviešu namā. Ģimnaziju šogad beigs 10 audzēkņi.

● Austrumu draudzes lauku īpašumā Tālavā 27. aprīlī notika pavasara darbu talka, piedaloties 30 talciniekiem, to vidū arī mācītājam A. Celmam ar dzīvesbiedri, mācītājam A. Briedim un draudzes priekšniekam A. Bērziņam. Talcinieki saposa draudzes māju, brīvdabas dievkalpojumu vietu un uzbūvēja žogu iebraucamajam ceļam pie upes. Par pusdienām rūpējās Tālavas dāmas Dzidras Toras vadībā. Notika arī Tālavas apbūves gabalu namnieku sapulce, ko vadīja E. Ziplāns ar sekretāru O. Zariņu. Tālavas pārvaldi ievēlēja līdzšinējā sastāvā: priekšsēdis E. Ziplāns, sekretārs O. Zariņš, kasieris A. Freimanis, adminstrātors un saimnieks L. Zablovskis. Bez tam pārvaldē pēc amata vēl darbojas draudzes mācītājs un priekšnieks. Tālavas saimniece Dzidra Tora. Sapulce pieņēma arī vasaras sarīkojumu plānu. Sezonu atklās 26. maijā pēc dievkalpojuma, kas sāksies pl. 11, pēc tam draudzes pēcpusdiena. Pavisam Tālavā šovasar paredzēti septiņi dievkalpojumi, no tiem viens, 11. augustā, būs veltīts Latvijas brīvības ciņu piemiņai. Kapu svētki Alistonas kapsētā 25. augustā.

● Sv. Andreja draudzes lauku īpašumā Sidrabenē sezonu ievadīs 11. maijā ar Maija balli pl. 19 jaunajā ēkā. Imanta Ķipja mūzika. Priekšnesumu programmā Silmaču sievas. Azaids. Līgo svētki 22. jūnijā ar deju mūziku un programmu.

● SV Jāņa draudzes Palīdzības (bēru) fonda gada sapulcē piedalījās tikai 16 fonda dalībnieki, kas pieņēma valdes un revīzijas komisijas ziņojumus un pārvēlēja revīzijas komisiju, kuŗā ievēlēja P. Kamarutu un J. Cauni, bet no jauna P. Zaretoku.

● Reliģisko pārdomu pēdējā sezonas pēcpisdiena 1. maijā Centrā notika Ģimenes dienas zīmē, pulcinot ap 200 apmeklētāju. Dziedāja Toronto pensionāru apvienības koris, atskaņojot vairākas oriģinālās dziesmas un tautasdziesmas. Lija Pone, sakarā ar Krišjāņa Barona gadu, deklamēja dainas par mātes mīlestību un Aleksandra Pelēča dzejoli Dēlu saucēja. Pēcpusdienu vadīja mācītājs J. Cālītis. Centra sarīkojumu daļas vadītāja A. Leksere valdes vārdā pateicās mācītājam par garīgās rosmes veicināšanu aizvadītā sezonā, tāpat priekšnesumu izpildītājiem, klavierspēlētājām O. Upeniecei un A. Plampei, kā arī M. un P. Vāgneriem ar palīgiem kafijas galda sakārtošanā. Religisko pārdomu pēcpusdienas Centrā notiek jau ceturto gadu un tās turpināsies. 12. maijā LNJAK rīko Centrā Mātes dienas azaidu no pl. 11.30 — 15.00.

● Sv. Andreju draudzes dāmu komitejas lietoto mantu tirdziņš 4. maijā baznīcas zālē izdevās teicami. Mantas bija ziedojuši draudzes locekļi, tirdziņam dodot 1500 dol. atlikumu. Tā galvenā rīkotāja bija B. Miškina ar palīdzēm.

● TLB dāmu komiteja savā 24. aprīļa sanāksmē nolēma darboties līdzšinējā sastāvā: priekšniece Gaida Velme, vietnieces Benita Tiltiņa un Irīna Brunava, kasiere Aina Selga. sekretāre Rasma Virkava, kasieŗa palīdze Zelma Ozola; locekles Gaida Mackare, Rita Krastiņa un Ināra Grāvleja. Dāmu komiteja piešķīra $100.ziedojumu Nac. fondam Zviedrijā, 1 nedēļu brīvu uzturēšanos vienam TLB sestdienas skolas audzēknim Saulainē un 50 dol. TLTA ģimnazijai — absolventam par labām sekmēm latviešu valodā, vēsturē un ģeografijā.

● Pensionāru 2. maija sanāksmē Latviešu namā vltn. Alb. Bērziņš runāja par 8. maija notikukmiem Kurzemes cietoksnī. Runātājs atgādināja daudz jau zināmu faktu par Kurzemes lielkaujām, ka leģionāri cīnījušies varonīgi un dažos gadījumos plecu pie pleca bijuši tēvi un dēli. Sarīkojumu daļas vadītājs K. Tannis aicināja ar klusuma brīdi pieminēt kritušos cīnītājus. Tad visi kopīgi nodziedāja Es kaŗā aiziedams, un Anete Bencone lasīja dainas par Rīgas daudzināšanu, kā arī pastāstīja par Rīgu un Indras Gubiņas Vēstuli jaunajam Pēteŗa baznīcas gailim. 16. maija saietā Dr. L. Luksa referāts par kaulu sāpēm.

● Toronto Karavānas Rīgas paviljons arī šogad darbosies Latviešu centrā no 21. līdz 29. jūnijam. Pāviljons aicinājis pieteikties talciniekus darbam, kā dežurantus, bāra un virtuves darbiniekus, galdu apkalpotājus, trauku mazgātājus u.t.t. Pieteikšanās zvanot Judītei Vāgnerei (759-1940), Intai Tauriņai (Gardenia 466—1951) vai Izoldei Freimanei (421—4108).

● Ziemeļjorkas slimnīcā 13. aprīlī miris 1911. gada 1. janvārī dzimušais Ludvigs Sproģis. Viņš bijis būvamatnieks. Kaŗa laikā būvējis frontes nocietinājumus Ļeņingradas frontē. Pēc kaŗa no Vācijas izceļojis uz Angliju,kur strādājis dārzniecībā, bet pēc pārcelšanās uz Kanadu strādājis savā arodā būvniecībā. Palīdzējis arī Saulaines nometnei. Aizgājēju pārpelnošanai izvadījis arch. A. Lūsis, sēru mūziku atskaņojot ērģelniecei Anitai Grigalei-Rundanei. Tikai gadu pirms L. Sproģa nāves mirusi arī viņa sieva Milda. Atvadu saietu ar mielastu bija sarūpējuši nelaiķa radi Alberts un Venta Lucs savā ģimenes mājā Vilovdēlē. Aizgājējam paliek brālis ar ģimeni, radi Latvijā, ASV un Kanadā.

● Sv. Jozefa slimnīcā 29. aprīlī miris vecais strēlnieks Voldemārs Ziemanis, dzimis 1887. g. 13. jūlijā Viskaļos. Latvijā strādājis par agronomu zemkopības ministrijā, zemes mērīšanas un taksēšanas nozarē. Nodzīvojis 49 gadus laulībā ar dzejnieci Birutu Senkēviču-Ziemani. Aizgājēju no Rosara bēru mājas uz Jorkas latviešu kapiem izvadīja māc. A. Celms, pie šķirsta, pārklātu ar Latvijas karogu, stāvot DV un konkordijas Zelmenis goda sardzei. Sēru mūziku spēlēja Edīte Timermane. LPB Kanadas kopas vārdā atvadījās Ruta Atvasara-Sabanska. Kapsētā atvadvārdus teica LNAK priekšsēdis T. Kronbergs, no DV R. Pētersons, no konkordijas Zelmenis E. Ozols, no TLB J. Briedis. DV namā bija rīkots bēru mielasts. kur Biruta Senkēviča lasīja dažus savus dzejoļus veltītus aizgājējam. Ontario ziemeļos viņam paliek arī brālis ar ģimeni.

● Pārsniedzot 90 gadu vecumu Western slimnīcā 1. maijā mirusi Anna Kreile, dzim. Pusvāciete, 1895. g. 7. februārī Skrundalienā. Aizgājēju no Sv. Jāņa baznīcas 4. maijā uz Jorkas latviešu kapiem izvadīja arch. A. Lūsis, pieminot, ka nelaiķe savā laikā dziedājusi trīs latviešu koros. Apvienotais Dainas un Sv. Andreja draudzes koris dziedāja arī baznīcā, sēru mūziku atskaņojot ērģelniecei Anitai Grigalei-Rundānei. Nelaikes vīrs fotografs Jēkabs Kreilis miris 1979. gadā Toronto. Aizgājēja atstāj meitu Valiju un znotu Vili Skuju.

Laimonis

labo

automašīnas

labāk

lētāk

ātrāk

jau 30 gadus

Tālr. 466—0540

603 Gerrard St. E.

Korporācijas Spīdola tēlotājas un lietiskās mākslas izstāde

Korporācijas Spīdola tēlotājas un lietiskās mākslas izstāde Toronto Latviešu Centrā 19., 20. un 21. aprīlī deva gan jaunām, gan vecākām korporācijas loceklēm iespēju parādīt savas pēdējā laika gleznas, skulptūras, audumus, kā arī rotas, koka un keramikas izstrādājumus.

Izstādi organizēja pazīstamā un iecienītā architekte un māksliniece Ita Ozola ar vadmotīvu, ka sieviete spēj savu tiekšanos pēc daiļuma īstenot daudz un dažādos jaunrades veidos. Izstādē piedalījās Toronto, Kvebekas, Čikagas un Mineapoles spīdolas. Izstādi apmeklēja apmēram 500 personu. Bija redzami pāri par 100 dažādu mākslas izstrādājumu.

Ir grūti īsos vārdos aprakstīt visu mākslinieču darbus, taču gribu pieminēt dažus. Anitas Matušēvicas gleznā Bella Donna rāda lielu talantu. Viņa rāda sievieti abstraktā formā, košās krāsās — sarkanu, zilu un oranžu. Žēl, ka citas Matušēvicas gleznas nebija šinī izstādē redzamas, tādēļ ka tās likās pārāk modernas rīcības komitejas acīs.

Dagnijas Vidiņas bronzas skulptūras un zīmējumi arī apliecināja mākslas talantu. Vidiņas dīvainie zīmējumi un stiprās ķermeņa skulptūras likās izaicinošas. Amandas Sebres pasakainais zīmējums Artenis un Dafne rāda interesantu ainu cilvēku attieksmēs. Savdabīga bija Anitas Tannes tušas zīmējums — sejas maska, pārgrozīta un sajaukta.

Itas Ozolas tautumeitu, dabas un citi tradicionālie latviskie temati parādījās vairākās gleznās. Saules dienā ar košām krāsām pauda tautumeitas motīvu. Jāpiemin arī viņas meitas — Māra Ozola ar dabasskatu gleznu, kā arī Edita Bērziņa ar labi izstrādātām pūra lādītēm; tās abas turpina mātes un tēva mākslas talantu.

Izstādes lielākais pārsteigums bija vairākas spīdolas, kas parasti nav pilna laika mākslinieces. Vērā ņemamus darbus rādīja Brigita Bianko (Bianco). Viņas dzīvās krāsas ir solījums nākotnei.

Spīdolas telpa bija skaisti izgreznota ar dažādām sienas segām, kuŗas gatavojušas vairākas spīdolas. No rotaslietām Lilitas Spuras darbi rāda profesionālu mākslinieces līmeni.

Vairums citu spīdolu darbi pauda tradicionālos motīvus, piem. Judītes un Dainas Vāgneres rokdarbi un rotaslietas. Kaut gan bija vērojami arī moderni darbi, caurmērā šī izstāde baidījās pārkāpt tradicionālās mākslas līmeni.

Sandra Bāra.

Valentīns Pāvuls

Neptūna kalps

(87. turpinājums)

Aizsprostu salaboja un darbi turpinājās tiklīdz noskrēja palu ūdeņi. Daugava, līdz pusei nosprostota, lauzās starp aizsprostiem un traucēja ūdenslīdējus darbā. Lai straumi novadītu sāņus, virs aizsprosta sametām tādus kā nēģu zvejnieku tačus un tos noklājām ar plankām. Darbs darbam mina uz papēžiem.

Savus aizsprostus atpūtas brīžos izdomāju mājās, pirms uzņēmos tos būvēt. Piemiegtām acīm mēģināju izjust, cik ilgi paiet izurbt vienu caurumu klintī vai iedzīt vienu planku rievsienā, un skaitīju sekundes, ko, acis atvēris, pierakstīju. Darbu sākot, jau biju skaidrībā, ko darīt. Pie rakstāmgalda sēžot ar papīru un zīmuli un pilns labiem nodomiem — bieži aizsnaudos.

1938. gada pali nekā neiznesa, jo pagaidu aizsprostus paguvām nojaukt paši, bet betona balstiem straume nekā padarīt nevarēja. Virs pirmā aizsprosta pacēlās spēkstacijas ēka, vēl aizklāta ar sastatņiem. Koka tiltu Daugavai pāri aizstāja sarkans dzelzs tilts, un upes kreisajā krastā betona fabrika jauca kopā cementu ar oļiem un granti, lai sajaukto betonu ar ,,mazo bānīti'' nogādātu uz darba vietām pēc pieprasījuma. Turpināju celt aizsprostus uz betona pamatiem ar dzelzs sijām tik stiprus, lai ūdens augošais spēks tos nesalauztu. Vēl jāizbūvē plostu ceļš un kāda taciņa arī zivīm. Tām, nabadzītēm, klājās visgrūtāk.

Straumi mainot, un brīžiem pavisam nosprostojot, zivis bariem skraidīja apkārt, meklēdamas ceļu augšup, bet reizēm paliekot pat sausumā, kur tās varēja salasīt rokām. Strādnieki lasīja pilnus maisus, lai gan tas bija aizliegts. Vimbas, asari, raudas, nēģi un pat laši juku jukām. Arī man gribējās kādu nēģi, ja tas būtu izcepts un nospiests toverītī, bet tos nēģus, kas man ložņāja gar kājām un līda zābakos, gan negribēju ēst ne ceptus, ne vārītus. Lasi, kas man iedrāzās krūtīs patumšā tunelī, gan būtu pārnesis mājās, lai izcep, bet mēs abi tā viens no otra nobijāmies, ka tikko paguvu saskatīt sudraba svītru pazūdam tumsā.

1939. gadā Daugava ir savaldīta un sāk veidoties Ķegumа ezers, ūdeņiem izplūstot Tomas pļavās. Krastos uzbērti aizsargdambji, kas jānostiprina laukakmeņiem. Uzņēmos akmeņu piegādi.

Daugavas gultnē un krastos akmeņu pietiek, un Daugavas laivinieki prot tos atrast un iecelt laivās. Sarunāju ,,kapteiņus'' ar laivām un vīrus krastā ar celtni, kas akmeņus izceltu no laivām un tos novietotu pareizā vietā dambja nogāzē. Brālis atbrauca no Vidzemes piekrastes palīgā. Viņam ir jauna zvejas laiva, kas labi noder liellaivu pārvadāšanai. Darbus varu pārraudzīt, savus tiešos pienākumus netraucējot.

Būves darbi Ķegumā tuvojas nobeigumam. Spēkstacijas ēka ir uzcelta un vācu firma montē turbīnas. Cita firma strādā pie dzelzs aizvariem ūdens regulēšanai. Mums ar tēvu jārūpējas, lai darbs noritētu sausumā, būvējot brusu aizsargsienas un atkal tās nojaucot, kad attiecīgā posma aizvari kārtībā.

Daugavas attekā pie Lielvārdes guļ Lāčplēša akmens. Uz tā reiz cīnījies teiku varonis Lāčplēsis ar Melno Bruņinieku. Abi galu dabūjuši upē.

Pirms gadiem mani uzaicināja izbraukumā uz Lielvārdi, lai pastāstītu par Ķegumu un Lāčplēša akmeni. Toreiz Ķegumā vēl nekas nenotika un par Lielvārdes akmeni nezināju nekā daudz ko stāstīt.

Kā lai ūdenslīdējs stāsta, ka teiku varonis noslīcis dzelmē, kur man ūdens ir tikai līdz ceļiem?

Akmeņi labi apskatīju, reizē taisīdams mazus koka kuģīšus no koka mizām un papīra zēģelēm, un kopā ar kādu mazu meiteni laidām tos straumē, lai pāri Ķeguma krācēm tie ,,aiziet jūriņā''. Varbūt, ka Lāčplēsis nenoslīka, bet aizgāja jūriņā, lai kādreiz atgrieztos. Meitenīte par tādu pasakas nobeigumu ļoti sajūsminājās. Kā tas īstenībā bija un būs, to mēs nezinājām.

Tagad Ķegumā ir ko redzēt, bet akmens jānogādā drošībā kā latviešu brīvības tieksmju simbols. Ūdenim ceļoties, tas pazustu uz visiem laikiem.

Uzņēmos akmeni nogādāt Ķegumā.

Inspektors grib zināt, kā es akmeni izcelšu. Pastāstu.

Iekāršu starp četrām liellaivām, nopludināšu līdz Ķegumam, kur zem akmens pabāzīšu eliņus un tādas slēpes, ko lieto laivu būvētavās, — un izvilkšu krastā. Vienkārši! Bet inspektoram tas tā neliekas. Tomēr atļauj man rīkoties, kamēr pārbaudīšot, vai neesmu kļūdījies. Ar 76 tonnu smagumu jārīkojas uzmanīgi. Solos uzmanīties un sāku rīkoties.

Pirms ūdens līmenis pie Lielvārdes vēl nav pacēlies, līdz ceļiem ūdenī stāvēdams, akmenī izkaļu četrus caurumus, kuŗos iebetonēju stipras dzelzs bultas ar riņķiem galā trošu ieāķēšanai. Ķegumā sakārtoju laivas pa divi kopā un pārlieku tām pāri dzelzs sijas, atstājot starp laivām telpu akmenim.

Laivu karavānu nogādāju Lielvārdē svētdien, 10. septembrī, kad ūdens pie Ķeguma ir pacēlies jau sešarpus metrus un Lielvārdē pie akmens laivām pietiek dziļuma. Ar speciālām skrūvēm akmeni izceļam no gultnes, nostiprinām starp laivām, un divu motorlaivu vilkta, smagā karavāna ir atpakaļ Ķegumā. Krastā mūs sagaida inspektors ar instrukcijām. Norūc, ka ,,uzvarētājus nesoda'' un iebāž instrukcijas kabatā. Par akmens izvilkšanu krastā rūpējas tēvs, jo viņam ir liela pieredze ar kuģiem un eliņiem.

Nopelnu vairāk nekā ar Asara Indru pie Livonijas dzelžiem. Līdz nedēļas beigām ūdens līmenis jau pacēlies līdz septiņiem metriem un ir iespējams pārbaudīt pirmo turboģenerātoru.

Tas ir svinīgs brīdis, kad turbīna dūkdama sāk griezties un lejpus spēkstacijas mutuļo sakultā ūdens straume.

Atmiņā nāk brīdis pirms daudz, daudz gadiem, kad Mūsējam pirmo reizi sāka griezties tvaika mašīna un dzenskrūve kūla ūdeni... Toreiz mazs kuģītis, šoreiz milzu spēkstacija, bet sajūsma tā pati!

Cilvēki klausās un smaida. Daugavas enerģija dos gaismu visai Latvijai. Transformātoru mežs krastā ir jau izaudzis, un stabu rindas atzarojas uz visām pusēm.

Visā Latvijā dzīve gāja uz augšu tāpat kā ūdens ezerā, kas izstiepās 36 km garumā līdz Jaunjelgavai un sasniedza 16 metru vai 50 pēdu dziļākajās vietās.

Nekad Latvijas vēsturē tik daudz un dažādu cilvēku vienā darbā nebija strādājuši, satikušies un šķīrušies. Strādnieki pieteicās no visām Latvijas malām. Daži palika līdz darba beigām, citi aizgāja vai tika atlaisti, bet citi nāca atkal to vietā — zviedri, vācieši, vietējie krievi, poļi un pusvācieši. Tikai žīdus un čigānus nemanīja. Tik daudz cilvēku bija redzēts, ka nevarēja atcerēties, kuŗu pazīstu, kuŗu ne. Ja ārpus darba vietas kāds mani sveicināja, uzrunāja ar ,,Tu'' un apjautājās par manu ģimeni Ogrē, tad pieņēmu, ka tas ir no Ķeguma. Dažreiz arī maldījos. Savus labākos palīgus — Loti, Zīvertu, Pusvācieti, Strodu un Veldri — pazinu ļoti labi darbā. Zināju, ko tie darbā spēj veikt, ko nē. Lote un Zīverts bija vietējie, Strods un Veldre laikam rīdzinieki. Mans signālists Pusvācietis bija aizsargs, jo kādreiz to tiku redzējis aizsarga tērpā. Viņu privātā dzīve mani neinteresēja. Darbā viņi nedzēra, neķildojās un labi strādāja. To pratu novērtēt. Pat lepojos, kad mani puiši parādīja zviedriem ,,kā latviešu puikas prot strādāt.''

Gadījās arī citādi puikas.

(Turpinājums sekos)

Krišjāņa Barona atceres gada zīmē veldzēsimies mūsu tautas gara mantās.

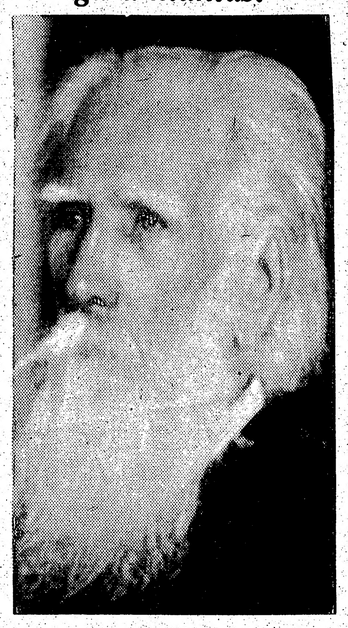

NO DAINU PŪRA

12. dainu virkne

Ai dzīvīte, ai dzīvīte!
Pie dzīvītes vajadzēja
Vieglu roku, vieglu kāju,
Laba, gudra padomiņa.
6850 Vecpiebalgas C.

Gudru vīru, gudru vīru,
Gudru vīru daudz vajaga!
Kariet, mātes, šūpulīšus,
Audzināti gudrus vīrus.
1732 Liezeres Md.

Gudra mana māmuliņa,
Gudru mani audzējusi;
Gudru ņemšu līgaviņu,
Savas dzīves kopējiņu.
11188 Kroņa Laicenē.

No maniem tautu dēls
Jautāj' gudra padomiņa;
Man pašai vajadzēja
Padomiņa devējiņa.
23026 Selpils Jk.

Visu dienu tautas sēž,
Gauži raud māmuliņa.
Jemu pate gudru prātu,
Iegājuse, atsacīju.
15247 Krustpils D.

Šauru metu audekliņu,
Platu audu audeklā(?);
Maz runāju, daudz izteicu
Tautām labu padomiņu.
23862 Skrundas Kld.

Ai vecā vecainīte,
Auga tevī rudzi mieži:
Ai vecā māmuliņa,
Gudra biji padomam.
3147 Vietalvas Md.

Ai māsiņa, tautu meita,
Klausi manu padomiņu:
Gudru prātu, gudru prātu,
Valdi savu valodiņu!
26097 Kazdangas Azp.

Ai māsiņa, neteic tautu
Pirmajā vasarā;
Teic otrā, teic trešā,
Kad noraugi, kā dzīvo.
23666 V.K.Z.

Labi mani māte māca,
Kad es māti klausījusi,
Es atrastu mātes vārdus,
Kāv villaines pūriņā.
36974 Seces Jk.

Kad rakstiņa nemācēju,
Paraugos paraugā;
Kad dzīvot nemācēju,
Paraugos ļautiņos.
7175 V.K.Z.

Tec, brālīti, trauc, māsiņa,
Palīdziet vežmu vilkt!
Ko viens pats nejaudāja,
To pulkā padarīja.
27153 Lutriņu Kld.

Tā aizritēja jubilejas nedēļa

KANAKU VAKARS

Jubilejas nedēļas sarīkojumu virkni 26. aprīlī ievadīja Kanadas Daugavas Vanagu vīru koŗa uzvedums Kad pārnāksi, bāleliņ. Lietuviešu zāle bija skatītāju pilna, kas ar jūsmīgiem aplausiem pateicās par koŗa brašo sniegumu.

Diriģenta Dr. A. Pērkona profesionālā vadībā koris skanēja vareni.

Daudz pūļu bija pielicis arī režž. A. Pukats un visi pārējie uzveduma sagatavotāji.

TAUTAS DEJU UZVEDUMS

27. aprīļa vakarā, Latviešu namā, notika janatnei veltīts sarīkojums Balle bez ķēpām. Šo vakaru rīkoja DV nod. tautas deju kopa Daugaviņa. Sarīkojumā bija ap 300 apmeklētāji galvenokārt jaunieši. Tautas deju uzvedumos piedalījās Daugaviņa ar vad. Ed. Kalviņu un U. Rozi, Hamiltonas Vainadziņš un mazais Vainadziņš Baibas Šmitas-Kalējas vadībā, Hamiltonas vanadžu koris Saskaņa ar diriģenti Skaidrīti Darkevicu, un jaunorganizētais jauktais jauniešu ansamblis Dzirksts Vizmas Maksiņas vadībā. Tautas dejās virpuļoja tuvu pie 60 dejotāji, savos skaistajos tautas tērpos.

Vēlāk jaunieši atdevās deju priekam pie skaņu lenšu mūzikas. Darbojās arī loterija Māras Simsones vadībā.

PATEICĪBAS DIEVKALPOJUMS

Kanadas DV organizācijas 35 gadu darbības atceres Pateicības dievkalpojums 28. aprīlī, Sv. Jāņa ev. lut. draudzes dievnamā pulcināja ap 250 baznīcēnu. Dievkalpojumu vadīja DV goda biedrs archibīskaps Arnolds Lūsis. Viņa svētruna bija veltīta Mātei Latvijai un DV organizācijai. Lūgšanā archibiskaps izlūdzās Dieva svētību Latvijai un DV organizācijai, kā arī aizlūdza par latviešu brīvības cīnītājiem, kas krita Kurzemes cietoksnī un citos kauju laukos...

Dievkalpojumā pacilāti izskanēja archibīskapa sacerētā dziesma.

Svinīgo dievkalpojumu noslēdza Dievs Kungs ir mūsu stipra pils. Dievkalpojumā ar vairākām dziesmām piedalījās arī Sv. Katarīnes vanadžu koris (Irma Andersone, Dzidra Majoriņa, Emma Krūmiņa , Milija Zvejniece, Ausma Timšāne, Aina Celle,, Lilija Gulbe, Elenora Šteinbacha, Andra Šteinbacha, Nora Birģele, Nora Pētersone) Ārijas Freimanes vadībā un draudzes ērģelnieces Anitas Rundānes ērģeļu mūzikas pavadījumā. Viņas ērģeļu akordi arī pavadija Latvijas karoga ienešanas un iznešanas ceremoniālu. Tālākā viešņa dievkalpojumā, liekas, bija Lauma Reinfelde no Sidnejas, Austrālāijā.

GLEZNU IZSTĀDE

Jubilejas norišu gaitā 28.aprīlī (pēc dievkalpojuma) Sv. Jāņa draudzes sarīkojuma telpās, klāt esot DV pr-kam J. Frišvaldam, vanadžu pr-ce Austra Liepiņa atklāja gleznu un rokdarbu izstādi, kā arī Filatelilstu numizmatu darbu skati. Tālā viešņa no Anglijas, norādīja uz mākslas darbu, un mūsu tautas gara mantu vērtībām. Gleznu izstādē bija ap 35 darbu, kuŗus pārstāvēja gleznotāji V. Reinholds, A. Ozola, I. Lapiņš, A. Dauga, Ed. Krūmiņš, G. Ikona, A. Anšmits, V. Vabale. **O.K.**

VAROŅU PIEMIŅAS BRĪDIS SAULAINĒ

Turpinot pasākto tradiciju, DV centrālās valdes locekļi un vietājā vanagu saime 1. maijā devās uz Saulaini, lai pulcētos pie Kritušo kaŗavīru varoņu piemiņas svētbrīdim.

Kurzemes krišanas atceres 40. gada dienai tuvojoties, pieminekļa cēlēji un pārvaldes locekļi — V. Tikiņš, A. Aldermanis, J. Pogulis un M. Lorbergs iepriekšējā nedēļā bija veikuši pieminekļa tēla un veidojuma atjaunošanas un uzpošanas darbu.

Saulainājā pēcpusdienā vairāk nekā simt personu lielais dalībnieku pulks varēja skatīt no sārņu nogulsnēm atbrīvoto Lāčplēša tēlu un mūŗa veidojumus.

Ziedu veltes no DV saimes nolika DV Centrālās valdes priekšsēdis V. Frišvalds, asistējot vanadžu priekšniecei A. Liepiņai, bet no Kritušo kaŗavīru pieminekļa pārvaldes — tās priekšsēdis V. Tikiņš.

Mācītājs A. Celms svētrunā norādīja, ka pašreiz pasaulē valda bailes un puspatiesības, un varas un varmācības tās veicina.

Arī latviešu tauta ir pakļauta šai baiļu psīchozei un bieži klusē nevietā.

Latviešu tautas trimdas daļa nav izglābusies baiļu sekās, bet gan Dieva žēlastībā ir izvesta brīvībā, lai ar patiesības muti sludinātu tai nodarītās pārestības un ar patiesības acīm redzētu tai nodarītos noziegumus. Šī izvešana un ielikšana brīvībā ir bijusi iespējama tikai tādēļ, ka apm. 80.000 latviešu zaudēja savas dzīvības un veselību Otrā pasaules kaŗa norises laikā.

Varoņu piemiņas brīdis pie Kritušo kaŗavīru pieminekļa Saulainē. Māc. A. Celmam seko DV vainaga nesēji E. Pulciņš un L. Ozols. Labajā pusē — svētceļotājus uzrunāja DV CV priekšnieks J. Frišvalds un vanadžu priekšniece A. Liepiņa. Foto J. Liģers.

Sāpēs un ciešanās mēs esam izauguši lieli. Ticībā paļaujoties uz acīm neredzamām lietām, cīnītāji frontē, gūstekņu un soda nometnēs ir gara acu priekšā paturējuši kādu cēlu mērķi. Arī mēs šāda liela mērķa sasniegšanas ceļā esam uzcēluši jaunas dzīves.

Šajā jaunajā dzīvē un eksistencē pēc 40 miera gadiem mēs nedrīkstam aizmirst bezbailīgi ar patiesības mutēm runāt un lietas ar patiesības acīm redzēt. Ja svešvara Latvijas robežas no pasaules kartēm ir izdzēsusi, tad tās mums ar mūsu garu un caur mūsu sirdīm ir jāatjauno, kā to mēģināja darīt frontes cīnītāji un brīvības cīnītāji okupētajā Latvijā. Tādēļ — dzīvību saglabājis, piemini kritušos!

DV CV priekšsēdis V. Frišvalds savu uzrunu sāka ar Spartas ķēniņa Leonīda vārdiem: Ceļiniek, kad nonāc Spartā, pastāsti, ka mēs šeit cīniņā krītam.''

Latviešu legionāri Kurzemes cietokšņa cīņās palika neuzvarēti, kaut arī iecerētais mērķis šķita gandrīz bezcerīgs. Ilgas un cerības par Ventas brīnuma atjaunošanos kā 1919. gadā bija tomēr lielākas un deva spēkus pastāvēt pret ienaidnieka pārākumu. Cīnītāji cerēja būt ceļa līdzinātāji uz valsts pastāvēšanu un neatkarības atgūšanu.

1945. g. 8. maijā sākās patiesā latviešu tautas politiskā trimda, un kopš tās dienas, lai kur būdami, bijušie cīnītāji ir solījušies leģiona sākto cīņu turpināt.

Rainis saka: ,,Tauta, kuŗai ir sava armija, ir ceļā uz savu valsti!'' DV organizācija savos 35 gadu darbības ritumā ir bijusi šāda armija, kas turpina kauju laukā doto solījumu un nerimtīgi turpina ceļu uz savu valsti — brīvu Latviju.

Daugavas vanadžu priekšniece A. Liepiņa sveicināja no vanadžu saimes, norādot, ka latviešu sieviete nekad pati cīņās nav piedalījusies, bet ar savu mīlestību arvien stiprinājusi savas tautas kaŗavīrus, gan brūces kopjot, gan arī aprūpes pienākumos iesaistoties.

Piemiņas brīža dalībniekus ar kafiju un maizītēm pacienāja DV Druvas nodaļas vanadzes. Siltais laiks deva iespēju viesiem no citiem kontinentiem un tālienes mazliet iepazīties ar Saulaines novietojumu un skaisto dabu.

Vakarā Toronto DV namā risinājās draudzības vakariņas, dodot iespēju vietējai vanagu saimei tikties ar CV locekļiem un tālo nodaļu delegātiem. **(mo)**

DRAUDZĪBAS VAKARS

Rīcības komitejas organizētais Draudzības vakars 1. maija vakarā DV namā pulcināja ap 75. rīkotājus un ciemiņus. Vakara programmu vadīja Rūdolfs Norītis. Viņš ar savu ventiņa humora dzirksti iepazīstināja vakara dalībniekus, kuŗu vidū bija tālākais ceļa mērotājs Austrālijas DV zemes valdes pr-dis A. Baltiņš, DV pr-ks J. Frišvalds ar vanadžu pr-ce Austru Liepiņu no Anglijas, viesi no kaimiņ zemes Amerikas, tālāko Kanadas DV nodaļu pārst. u.c. Jaunākie no DV darbiniekiem bija Ingrīda Kitta no Milvokiem un Andris Kursietis no Beļģijas... Priekšnesumos bija Kates Lapiņas vadībā sagatavotie 2 skeči no Janovska grāmatas ,,Un kas par to'' Hamiltonas vanadžu un vanagu izpildijumā (Elga Daboliņa, Violīte Alksne, K. Lapiņa, U. Skrīns, K. Lapiņš, V. Dāboliņš).

,,Burvju mākslu'' rādīja Hugo Miķelsons. Vakars risinājās sirsnīgā noskaņā.

ROKDARBU SKATE

Rokdarbu skati vadīja un pārzināja Margrieta Dumpe ar Astrīdu Jākabsoni ar tuvākām palīdzēm L. Miķelsoni, E. Pabērzu, R. Pavasari, A. Kormu, M. Lādīti u.c. Skatē bija vandžu darbi no Toronto, Hamiltonas, Sv. Katarīnes, Otavas, Kesvikas, Vankuveras, Niagaras u.c. nod. vanadžu kopām.

Filatelistu darbu skati vadīja J. Ronis no Bramptonas, un tajā bez viņa kollekcijām bija arī E. Ozola, Veltas Ozolas, E. Vēvera no Detroitas un Ž. Grundmaņa kollekcijas. Skatē dominēja pastmarkas, goda zīmes, un plašs klāsts par krievu okupantu varas nomocītā bij. Latvijas skautu organizācijas prezidenta ģen. K. Goppera dzīvi foto attēlos.

RAKSTNIEKU CĒLIENS

Rakstnieku cēliena ievadījumā Latviešu Namā M. Lorbergs iepazīstināja klausītājus ar Zilā lakatiņa paaudzes literātiem, programmas izpildītājiem.

No Anglijas atbraukusī Anna Lindena iejūtīgi lasīja savus darbus. ASV viešņas Ilzes Šīmanes sniegums kā vienmēr bija augstvērtīgs. Dzejoļus par laikmetīgām tēmām satiriskā skatījumā lasīja Ojārs Jēgens. Kārlis Ķezbers iepazīstināja klausītājus ar fragmentu lasījumiem no saviem sacerējumiem — Klusuma diena, Sastapšanās un Pazīstamais žurnālists. Kupla bija pašu māju Zilā lakatiņa paaudzes literātu saime. Ingrīda Vīksna savā dzejas lasījumā pārstaigāja pēdējās kaŗa dienas Latvijā, dzīvi

(Turpinājums 20. lp.)

Sarīkojumu Kalendārs

10. un 11. maijā Larisas, koncerti West Park skolā.

11. maijā pl. 19.30 Church of the Redeemer baznīcā paredzētais Jaunbalss koncerts — **atlikts uz vēlāku datumu.**

12. maijā pl. 12.00 LNJAK/VLJK azaids Latviešu Centrā.

16. maijā pl. 14 Latviešu Namā pensionāru sanāksmē Dr. L. Lukss runās par artraiti.

25. maijā pl. 9 TLB Sestdienas skolā mācību beigšanas akts.

BĒRZAINE

15. jūnijā DV Toronto nodaļas šaušanas sacensības un Jāņu ielīgošana.

SIDRABENĒ

11. maijā pl. 19 Maija balle ar priekšnesumiem.

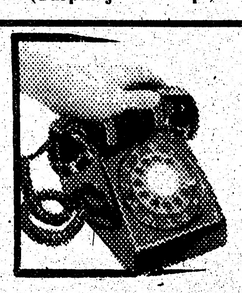

Laikraksta kantorim:

sludinājumi, abonementa maksājumi, laikraksta piegāde un adrešu maiņas

466 - 1514

RAIBĀ NEDĒĻA

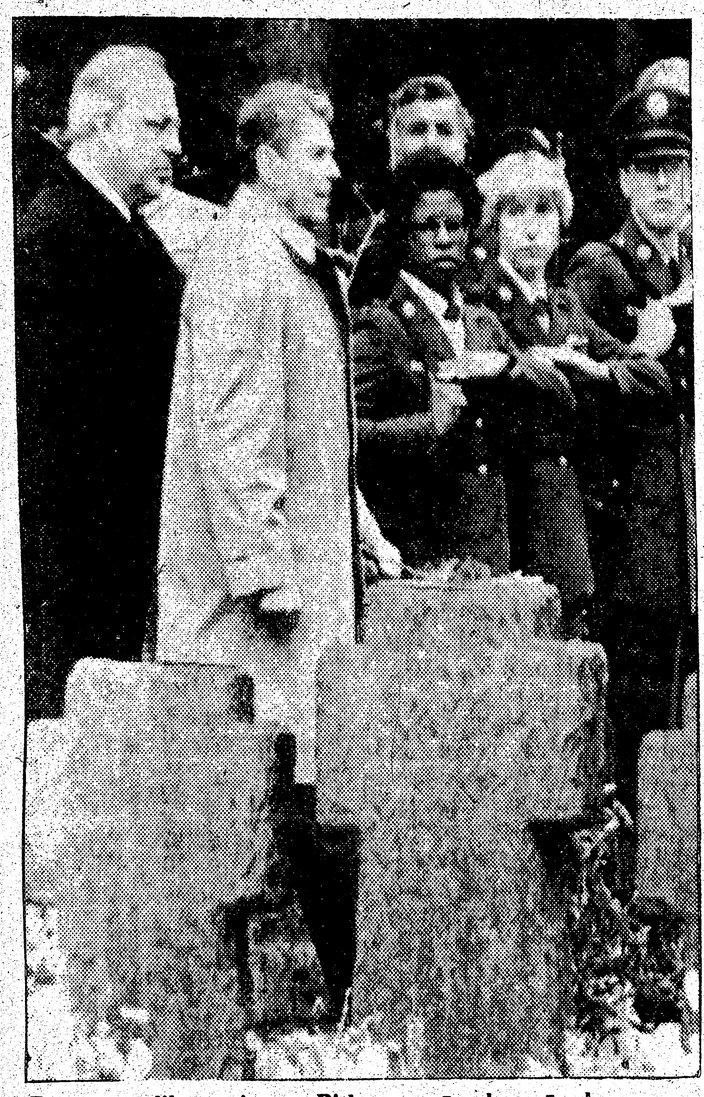

Rēgens nolika vainagu Bitburgas vācu karavīru kapos.

RĒGENS LAUVU BEDRĒ

Aizvadītajā nedēļā pasaulē itin priecīgi atzīmēja 2. Pasaules kara beigas pirms 40 gadiem. Šur tur atskanēja arī pa bailīgai balstiņai, kas iedrošinājās iebilst, ka šī kara beigas reizē iezīmēja, ja ne 3. Pasaules kara sākumu, tad vismaz jau 40 gadus ilgstošā Aukstā kara konfrontāciju lielvaru starpā.

Protams, ka Maskavā Kremļa galms dižojās ar savu militāro dūri un saviem pilsoņiem no jauna mēģināja iestāstīt, ka Eiropu un visu pasauli no Hitlera virskundzības paglābusi tikai sarkanā armija.

Septiņu rūpniecības valstu galotņu konference Bonnā notika 2. Pasaules kara atceres nedēļas priekšvakarā. Protams, ka no šīs konferences nevarēja sagaidīt nekādus tūlītējus zilos brīnumus. ASV, Anglija, Rietumvācija, Japāna, Kanada, Francija un Itālija mēģināja atrast formulu daudzu sarežģītu starptautisku darījumu pretišķību izlīdzināšanai. Konferencē dominēja prezidents Rēgens, bet Francijas prezidents Miterāns stūrgalvīgi turējās pie savām prasībām, un tā šķiroties, septiņu valstu vadītāji politiķi pat nespēja vienoties par to, kad īsti ķerties saimniecisko problēmu bullim pie ragiem tuvākā nākotnē.

Prezidenta Rēgena nodoms Rietumvācijas apmeklējuma laikā godināt arī kritušos vācu karavīrus radīja gandrīz histērisku atbalsi daudzās apvidās visā pasaulē. Kad Rēgens devās uz Bitburgas karavīru kapiem, viņš vārda tiešā nozīmē devās savas politiskās karjēras lauvu bedrē, bet daudziem par brīnumu iznāca laukā, varbūt tikai drusku apskambāts, bet sveiks un vesels. Rēgena Bitburgas svētceļojums varbūt ieies vēstures lapās kā viens no svarīgākiem pagriezieniem amerikāņu draudzības saišu nostiprināšanā ar Rietumvāciju.

Žīdi visā pasaulē gan sauca, ka šo Rēgena neattaisnojamo soli nekad neaizmirsīšot un zīmīgā kārtā, kad prezidents ieradās Bergen-Belzenas koncentrācijas nometnē, lai godinātu nacistu nogalinātos žīdu tautas upurus, protestā klāt nebija neviens no ielūgtiem 26 žīdu organizāciju pārstāvjiem. Lasītājiem jau zināms, ka Bitburgas traci izraisīja 56 SS ieroču trieciennieku kapi. Amerikāņu prese noklusēja, ka patiesībā tā dēvētās Waffen-SS vienības ir tādas pašas izlases vienības, kādas ir pašu amerikāņu nepārspējamie flotes kājnieki — marines. Varbūt, ka kādi SS karstgalvji patiesi noslepkavoja vairākus gūstā saņemtos amerikāņus vai kanadiešus. Pašu kanadiešu šo cīņu veterāni tagad godīgi atzīstas, ka arī viņi nav taupījuši sagūstīto vācu gūstekņu dzīvības, bet tādēļ viņus kā uzvarētājus neviens nav saucis pie atbildības vai kauninājis visas pasaules priekšā.

Mēs varētu jautāt, kādēļ neviena protesta balss nepacēlās, kad Rēgena vietnieks viceprezidents Bušs kopā ar visiem rietumvalstu vadītājiem politiķiem devās uz Kremli dot pēdējo godu mirušajam čekistam Andropovam. Padomju pilsoņi vislabāk zina, cik nevainīgu cilvēku dzīvības bija iznīcinājis ar sarkanu drēbi apvilktā zārkā gulošais bijušais čekas priekšnieks Jurijs Andropovs.

*

Izmantojot uzturēšanos Eiropā, prezidenta Rēgena dzīvesbiedre Nansija iegriezās Vatikānā, kur viņu pieņēma pats pāvests. Tāpat pāvests audiencē pieņēma Kanadas ministru prezidenta kundzi Mīlu. Svētais Tēvs pateicās Nansijai par viņas neatlaidīgo darbu jaunatnes pasargāšanā no reibinātāju ķīmisku līdzekļu lietošanas.

*

Lielo Uzvaras svētku priekšvakarā Maskavā ieradās Austrumvācijas Kremļa prokonsuls Honekers. Interesanti atzīmēt, ka pirms tam viņš kā pirmais austrumvāciešu komūnistu līderis bija iegriezies arī Vatikānā. Maskavā Gorbačovs ar Honekeru bija nolikuši miera palmas zarus kaktā un nepārprotamā valodā apliecināja, ka Rietumvācijas politiķu sapņi par sadalītās Vācijas apvienošanu nav nekas cits kā nopietns drauds pasaules mieram.

Jaunais Pad. savienības aizsardzības ministrs maršals Sokolovs savukārt plašā intervijā uzbruka Rēgena Zvaigžņu kara aizsardzības ieročiem un apgalvoja, ka to mērķis esot tikai uzbrukuma īstenošanas izdošanās Padomju savienībai. Ja amerikāņi neatteikšoties no Zvaigžņu kara ieročiem, tad Ženēvas atbrunošanās sarunas izjukšot amerikāņu vainas dēļ.

UZ OTAVU

Otavā šonedēļ sākas tā dēvētā Helsinku nolīguma cilvēka tiesību ievērošanas izvērtēšanas kongress. Tajā piedalās 35 līguma parakstītājas valstis. Kongresu otrdien atklāja Kanadas ārlietu ministrs Džo Klarks. Padomju savienības delegācija jau paspējusi iebilst pret publiskām debatēm un liecinieku noklausināšanu, jo, acīm redzot, tā saskata iespēju Kremlim nelabvēlīgas informācijas atklāšanu.

Otavā ieradušās vairākas Austrumeiropas tautu brīvības aizstāvju delegācijas, to vidū arī latvieši ar LNAK valdes priekšsēdi T. Kronbergu, Dr. L. Luksu, P. Vasariņu, E. Miniati u.c. Sagaida arī Pasaules Brīvo Latviešu Apvienības priekšsēdi Dr. O. Pavlovski un citus mūsu politiskos aktīvistus.

Mūsu pārstāvji iesnieguši materiālus visu valstu delegācijām par cilvēka tiesību pārkāpumiem, ticīgo vajāšanām un okupantu varas patvaļu Latvijā. Tie prasīs, lai Pad. savienība pilda Helsinku nolīgumā dotos solījumus.

KAUNS PAR FLORIDU

Amerikāņu prese vēl turpina rakstīt par Austrālijas pilsoņa Konrāda Kalēja lietu. Viņu apcietināja Floridā un apsūdz kara noziegumos. Mēs neaizstāvam un arī nenosodām nevienu pirms tiesas sprieduma. Nožēlojamā kārtā Kalēja meklēšanas norisē Floridas latviešu nelielajā saimē uzliesmojušas neglītas pretišķības, par kurām mums jānosarkst. Ir bīstami un naīvi runāt par lietām, par kurām nav nekādas jēgas. Lai Dievs piedod mācītājam A. Lambergam viņa samulsumā publicētos rakstus un runāšanu arī televīzijā. Droši vien skabarga atradīsies arī otrās puses acīs. Mēs varam jautāt, vai mūsu prestižam tik kaitīgo traci būtu inicējusi kāda neredzama roka? Ar laiku arī tas pierādīsies.

Konrāds Kalējs tāds bija pirms 40 gadiem.

MIGLAS BILDES TORONTO

Gadījās, ka tieši DV jubilejas noslēguma dienā Toronto svētdienas vakarā citā pilsētas daļā bija sapulcējušies ap 100 latviešu izcelsmes pilsoņu, lai noskatītos no tāliem krastiem atvestas miglas bildītes. Dardedzes izkārtojumā Kanadā ar okupācijas varas svētību ieradies pajauns cilvēks Andris Epners. Viņa pasē nodarbošanās atzīmēta ar vārdu ,,operātors''. Jau pagājušā nedēļā A. Epners, kas dzimis 1937. gadā Mazsalacā, izbaudīja progresīvo Hamiltonas tautiešu viesmīlību.

Toronto Zinātņu centrā filmas izrādē blakus rīkotājiem stāvēja arī melnās drēbēs tērpies biedrs Kangars. Turpat aiz kases sirmā grumbainā vecenītē viens otrs būtu pazinis kādreiz izslavētu dzejnieci. Epners rādīja vairākas īsfilmiņas par zirgiem, Ibsenu, kāpām, skrējēju baru no Ļeņingradas uz Rīgu un arī nesenās Ziemas olimpiadas bobsleja komandas nosistā latvieša bēres Rīgā.

Protams, tas nebija propagandas filmu festivāls un ziņkārīgie, tāpat kā naīvie atgriezās mājās bez sirdsapziņas pārmetumiem. Epners izdalīja par piemiņu pat mazus dzintara gabaliņus.

Latviešu mācītājs runāja televīzijā.

Mūs var interesēt, kādas kultūrfilmas operātoram Epneram uzdots uzņemt Kanadā. Kas un kur tās rādīs?

RPIĢ — PAZIŅOJUMS

Rakstu krājums, veltīts Rīgas pilsētas 1. ģimnazijai, iznāks šī mēneša beigās un tiks nekavējoties izsūtīts visiem pasūtinātājiem. Grāmata brīvā tirgū O. Dīķa un L. Rumaka grāmatnīcās ASV.

Red. kollēģija.

Larisa

atkal turnejā ASV un Kanadā
ar jaunu kabarē programmu

Tik un Tā

Toronto, 10. maijā, piektdien, plkst. 20.00
11. maijā, sestdien, plkst. 19.00

WEST PARK SKOLĀ, BLOOR ST. WEST UN DUNDAS ST. WEST KRUSTOJUMĀ.

Programmā estrādes dziesmas un patriotiski nacionāli jaundarbi.

Pavadījumi: PAIVO TAMMIKS — sintezātors
EGILS ŠVARCS — klavieres.

Ieeja $10.-; pensionāriem un studentiem — $7.-

AICINA DV TORONTO NODAĻAS VALDE

Grāmatas dāvanām

Latviešu Gads, Gadskārta un Godi $35.00
Latviešu valodas sinonimu vārdnīca $33.00
Laiks, telpa, ļaudis IV daļa 40.00
A. Johansons — Krēslainie spoguļi $14.50
I. Vīksna — Neviens mūs nedzird $12.00
K. Strods — Nedrīkstu raudāt — nevaru smiet .... $ 8.00
L. Pērļupe — Priekšpilsētas noslēpums ..... $ 6.60
N. Kalniņš — Anitas stāsti ..... $ 5.60
J. Širmanis — Pīkstīte $10.00
K. Ķezbers — Kurzemes Hercoga Dālderis ..... $ 6.60
J. Klīdzējs — Laidiet! Laidiet! Laidiet! noveles ... $16.00
V. Janelsiņa — Nozagtais eņģelis $17.50
Eg. Grīslis — Lūgsim Dievu, meditācijas $17.50
K. Zvejnieks — Baltā pils, rom. $16.00
L. Bērziņa — Viena nedēļa Ernas dzīvē, rom. $15.00
A. Baumanis — Krišjānis Barons $21.00
H. Rudzītis — Manas dzīves dēkas, atmiņas $17.50
K. Ķezbers — Rumba, rom. $12.50
T. Puisāns — Latviešu strēlnieku dzejas $11.00
E. Ābele — Mīlestība, rom. $12.00
P. Apkalns — Dievam, Tēvzemei, Brīvībai ..... $ 7.50
O. Akmentiņš — Lielais kurzemnieks Amerikā ... $15.00
K. Krūklītis — Tā tas bija toreiz. $30.00
K. Sidars — Aiz ezera balti bērzi, rom. $16.00
O. Liepiņš — Tālos atspulgos, atm. $24.00
Dz. Zeberiņa — Ģimenes pavards. $18.00
V. Galēna — Vienmēr kāda zvaigzne aust $14.50
A. Melliņš — Uz klusuma spieķa, dz. $12.00
E. Andersons —LV 1920—1940 Ārpolītika I $41.00
E. Andersons — LV 1920—1940 Ārpolītika II $41.00
Latvijas Republikas satversme ..... $ 6.00
J. Vecozols — Dzidra, rom. $17.50
E. Freimanis — Nākotnes cilvēks, rom. $14.50
Dainu izlase — Trīs ziedošie koki $10.00
Dainu izlase — Trīs Skuju Koki un Bērzs $12.00
V. Kārkliņš — Jaunavu iela, rom. $14.50
I. Gubiņa — Kaza kāpa debesīs, ceļ. piez. $13.00
Latviešu karavīru dziesmas ar notīm $12.50
L. Bārene — Atvasara, st. $12.00
Alb. Eglītis — Nesaules laika dziesmas $17.50
Andr. Eglitis — Gallows over Europe, poems ..... $ 8.50
J. Soikāns — Mākslas kritikas un esejas $32.00
T.L.B. — Paaudzes paaudzēm, rakstu krājums ... $15.00
M. Kalmane — Laikam līdzi, dz. $12.00
V. Hazners — Varmācības Torņi —II $49.00

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, kearmiku, ādas un koka izstrādājumus, kā arī citas mantas.

DV Grāmantīca, 491 College St., Toronto, Ont. M4G 1A5, tālr. 921-7121. Pasta sūtījumiem 10% piemaksa.
Pirmdienās ..... no pl. 12.00 līdz pl. 17.00
Otrdienās ..... no pl. 12.00 līdz pl. 19.00
No treš. līdz piektd.,iesk..no pl.12.00 līdz pl. 18.00
Sestdienās ..... no pl. 9.00 līdz pl. 13.00
DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA-SALONS,4 Credit Union Drive, Toronto, Ont.M4A 2N8, tālr.757-1482.
Darba laiks:no otrdienas līdz piektdienai no pl.15.00-20.00
sestdienās no pl. 10.00—15.00
svētdienās no pl. 12.00—15.00

Ingrida A. Matckars
B.A., M.A., L L B.
ADVOKĀTE pie
DYSON & KACABA Barristers & Solicitors
100 Richmond Str. W., Suite 400, Toronto, Ont. M5H 3K6
Tel. (416) 361-1777

C. OTTWAY
ĀRSTNIECĪBAS AUGU SPECIĀLISTS
463—5125 300 Danforth Ave M4K 1N6
Augi — dabisks veselīgs uzturs — vitamini
Bezmaksas padomi un laipni pakalpojumi angļu un igauņu valodā.

Divi jubilāri

DV Špakenbergas nodaļas mazā saime savā vidū 19. februārī sveica divus jubilārus. Vecākam jubilāram šūpulis kārts pirms 70 gadiem un jaunākam pirms 20 gadiem.

Vilma Strazdiņa dzimusi 1915. gada 19. februārī Vīpes pagastā Landzānu mājās lauksaimnieka ģimenē. Pēc pamatskolas un mājturības kursu beigšanas strādājusi tēva saimniecībā. Viņa aktīvi darbojusies vietējā sabiedriskā dzīvē, sevišķi dziedot vietējā korī.— Bēgļu gaitās viņa nonāk Šverīnā, tad Švarcenbekā un beidzot tagadējā dzīves vietā Špakenbergā pie Hamburgas. Nometnē ir aktīva latviešu sabiedriskā dzīvē, dziedot korī un darbojoties citos pasākumos.

Dienišķo maizi pelna, strādājot Ventorfas izceļošanas nometnē un vēlāk 20 gadus par saimnieci Gēstachtas pilsētas veco ļaužu mītnē. Ģimenē ļoti latviskā garā uzaudzināti divi dēli, aktīvi sabiedriski darbinieki.

Vilma Strazdiņa kopš 1951. gada ir DV biedre DV Špakenbergas nodaļā. Aktīvi darbojas DV vanadžu kopas vadībā pie sarīkojumu rīkošanas un 85 karavīru un tautiešu kapu apkopšanas vietējos kapos.

Jubilāre apbalvota ar DV Rietumvācijas valdes atzinības rakstu.

Jaunākais DV Špakenbergas nodaļas jubilārs Dainis Mjartāns dzimis 1965.g. 19. februārī Rīgā. Tur pavadīta bērnība, sāktas skolas gaitas un nodarbības sportā — basketbola spēlē. 1979.g. 4. martā kopā ar māti ierodas uz dzīvi Hamburgā, Vācijā. Tūlīt viņš turpina skolas gaitas latviešu ģimnazijā Minsterē. Tāpat tur turpina basketbola spēli skolas komandā un izveidojas par vienu no labākiem spēlētājiem. Ir ļoti aktīvs skolas sabiedriskā dzīvē un DV organizācijā. Jubilārs ir bijis aktīvs programmas izpildītājs dziesmu svētkos Visbijā, Līdsā un Minsterē. Šogad beidz ģimnaziju un viņam ir nodoms turpināt izglītību kādā universitātē.

RM
ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOME LTD
NSM
Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Tel. 924-1408
RŪPĪGA UN SMALKJUTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

LATVIJA AMERIKĀ
Atjaunojiet abonementu un dāviniet to saviem draugiem, lai nodrošinātu informāciju par notikumiem pasaulē.

Lūdzu sūtiet LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ **vienu gadu** $40.00
☐ **6 mēnešiem** $21.00
☐ **3 mēnešiem** $12.00

Mr., Mrs., Miss .....
Adrese .....
Jauns abonents ☐ **pagarinājums**

Čeki rakstāmi uz Latvija Amerikā vārda un sūtāmi 125 Broadview Ave, Toronto, Ont. M4M 2E9.

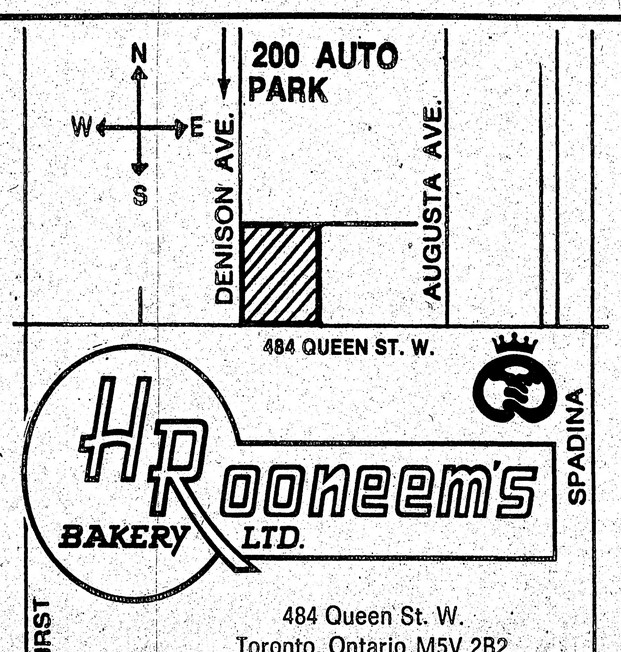

484 Queen St. W.
Toronto, Ontario M5V 2B2
366-1205 366-3619
LAKESHORE BLVD.
GARDINER EXPRESS
Maiznīca un delikatešu veikals
Lielā izvēlē eiropiešu kūkas, gaļas un maizes.
Putu krējums un kūkas mūsu speciālitāte.
Viss vēlamais katra veida viesībām.
Restorāns un kafejnīca 80 personām.
Liels auto novietošanas laukums mājas aizmugurē.

LONDONA

● Londonas latviešu ev.-lut. draudzes dāmu komitejas sanāksme notika 18. aprīlī, jaunceltajā Parkwood slimnīcā.

Parkwood slimnīca ir dāmu komitejas priekšnieces Margas Pipastas darba vieta, un viņa bija izkārtojusi slimnīcas apskati.

Laipnā turistu pavadone klātesošajām komitejas dalībniecēm izrādīja slimnīcas iekārtu ar daudzajiem visjaunākajiem un modernākajiem ārstniecības kabinetiem. Parkwood slimnīca kalpos plašai apkārtnei, un arī Londonas latviešiem tur ir iespējas ārstēties.

Pēc slimnīcas apskates, sanāksmi atklāja ar Lūcijas Caukas vadītu svētbrīdi. Sekoja sekretāres Jordas Denisovas iepriekšējās sanāksmes protokola lasīšana un pieņemšana.

Priekšniece nolasīja teoloģijas nozares vadītāja mācītāja Juŗa Cālīša aicinājumu, apmeklēt teoloģijas kursus.

Aprūpes daļas vadītāja Irma Epnere ziņoja par nosūtītajiem dzimšanas dienu apsveikumiem un sveicieniem slimniekiem.

Londonas trīs organizācijas — baznīcas dāmu komiteja, Daugavas vanadzes un latviešu kopas dāmu komitejas — katru gadu rūpējas par veco māmuļu sveicināšanu Ģimenes dienā.

Sakarā ar Londonas baznīcas 35 gadu atceres svinībām septembŗa mēnesī, pārrunāja jautājumu par priekšnesumiem un viesu pacienāšanu. **L.C.**

IERĪKO, LABO UN MAINA
plumbing, eļļas, gāzes un elektr. apkures, silta ūdens tankus, skursteņu oderes (liners), tīra krāsnis un ūdens tankus.
ROLAND KULLIK
(416) 275-1280.

DR. E. UPENIEKS ATSTĀJ KRISTUS DĀRZA VADĪBU

2. maija Kristus Dārza valdes sēdē Dr. E. Upenieku, kas ir projekta ierosinātājs un vairākus gadus bija valdes priekšsēdis, valde lūdza uzņemties medicīniskā direktora posteni, ko viņš arī akceptēja.

Tā kā šis postenis ir valdības atalgots, tad, lai novērstu interešu konfliktu, viņš atteicās no valdes locekļa un priekšsēža posteņa.

Sekojot protokola kārtībai, Dr. Upenieks nodeva valdes vadību vicepriekšsēdim arch. A. Budrēvicam, bet tā kā Budrēvics, strādājot pie projekta par architektu, arī juta interešu konfliktu, valde, ņemot to vērā, lūdza Dr. Jāni Lūsi uzņemties valdes priekšsēža amatu, ko Dr. Lūsis arī pieņēma.

Tālākās valdes sēdes apspriedēs nolēma 6. jūnijā, pl. 19.30, DV namā sasaukt ziedotāju sanāksmi, lai tie izvēlētu trīs pārstāvjus Kristus Dārza padomē.

Tāpat nolēma 25. jūlijā pl. 19.30 sasaukt padomes pilnsapulci, lai saņemtu valdes ziņojumus, financiālo pārskatu un pārvēlētu dažus valdes locekļus pēc statūtu noteikumiem.

Aizgājušais valdes priekšsēdis Dr. Upenieks izteica pateicību visiem valdes locekļiem par lielo sadarbību un atbalstu un vēlēja jaunajam valdes priekšsēdim Dr. Lūsim labas sekmes un aicināja viņus uz ciešu sadarbību turpmākajā Kristus Dārza organizātoriskajā darbā. Abiem esot ārstiem, liekas, būs panākama labākā iespējamā sadarbība, ko Dr. Lūsis arī apsolīja.

Dr. Lūsis savukārt pateicās Dr. E. Upeniekam par viņa veikto darbu un solījās valdes uzticēto pienākumu veikt pēc labākās apziņas.

Laikraksta LATVIJA AMERIKĀ atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcas nodaļās Latviešu Namā un Centrā, kā arī spiestuvē.

Un neapbēdinait Dieva Svēto Garu, ar ko esat apzīmogoti atpestīšanas dienai. Katrs rūgtums, ātrsirdība, dusmas, bāršanās un zaimi ... lai ir tālu no jums (Efez.

Bezmaksas kristīgu literātūru un kasetes ar garīgu dziesmu ierakstiem jūs varat saņemt, rakstot māc. J. Šmitam, Box 465, Surrey, B.C. V3T 5B7.

Pateicība

Prāvestam A. Ernstsonam, māc. I. Gaidem, vad. I.Vilkai, Latviešu gaidu priekšniecei B. Dumpei, visiem gaidu un skautu vadītājiem no tuvienes un tālienes, kas piedalījās

Elizabetes M. Lauferes

izvadīšanā Palo Alto, Kalifornijā, un Toronto, Kanadā.

Mīļš paldies Palo Alto latviešu draudzei, ērģelniecei I. Sālzirnei, Daugavas vanagiem un draugiem, kas ar sirsnīgiem vārdiem, ziediem un naudas ziedojumiem gaidu kustībai atvadījās no aizgājējas.

Piederīgie.

Bijušā Latvijas un latviešu gaidu priekšniece

vad. Elizabete Laufere

aizgājusi mūžības sirojumā 1985. gada 17. aprīlī.

Viņu mīļā piemiņā paturēs

Latviešu gaidu kustība.

Lai sapnis baltais Tavu dvēs'li aijā,
Un klusais miers ar saviem spārniem sedz.

Mans krusttēvs

pulkv. leitn. Fricis Telmanis

miris 1985. gada 5. martā Sidnejā, Austrālijā.

Sirsnīgā mīlestībā viņu paturēs

Aivars Vinters
ar ģimeni un vecākiem

Mūžībā aizgājis

Voldemārs Ziemanis

dzimis 1897. gada 13. jūlijā Rīgas apr. Viskaļos,
miris 1985. gada 29. aprīlī Toronto.

...Ceļā, kur bira reiz ziedi,
Krīt ēnas no kļavas zara.
Saulainos mirkļus ne satvert,
Ne tajos kādreiz iekāpt.
(Indra Gubiņa)

Skumjās

sieva Biruta un
brālis Paulis ar ģimeni.

BAZNĪCU ZIŅAS

SV. JĀŅA DRAUDZE

Draudzes kanceleja atvērta otrdienās, trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 līdz 17, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave.

12. maijā pl. 11 Ģimenes dienas dievkalpojums. Māc. A. Dūmiņš. Svētdienas skolas darba noslēgums.

19. maijā pl. 11 Jauniešu iesvētes dievkalpojums ar dievgaldu. Archibīskaps A. Lūsis un māc. J. Cālītis. Dzied draudzes vokālais ansamblis Brigitas Alkas vadībā.

26. maijā pl. 11 Vasarsvētku dievkalpojums. Māc. K.Kuškēvics.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-8403, 8 Rolland Rd., Toronto, Ont. M4G 1V5. Māc. J. Cālīša runas stundu laiks kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10—12 un no 18—19. Citā laikā, iepriekš sazinoties.

12. maijā pl. 11 Ģimenes dienas dievkalpojums.

19. maijā pl. 15 dievkalpojums.

26. maijā pl. 11 draudzes jauniešu iesvētes dievkalpojums. Dievgalds. Koris.

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Celms: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ont., MIK 3W1, tālrunis 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnabas baznīcā 361 Danforth Ave.

12. maijā pl. 13 Ģimenes dienas dievkalpojums un draudzes pēcpusdiena.

19. maijā pl. 13 dievkalpojums.

26. maijā pl. 11 Vasarsvētku dievkalpojums Tālavā un Tālavas atklāšana.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins, 67 Curzon St., Apt. 315, Toronto, Ontario, M4M 3J3, tālrunis (416) 466-7037. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College St.

12. maijā Mātes dienas dievkalpojums.

BAPTISTU DRAUDZE

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 402, Willowdale, Ont. M2R 1L6, tālr. 638-3822. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr.dievnamā.

Toronto latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 16 Walmer Rd. baptistu draudzes dievnamā.

GAISMAS TELEFONS — ticības stiprināšanai 635-8582 atkal atjaunots un darbojas 24 stundas. Programmas latviešu valodā, maina 2 reizes nedēļā.

BRAMPTONAS DRAUDZE

Bramptonas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi notiek Grace United Church dievnamā: 156 Main Street, North Brampton, Ont. Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto, Ont. M4B 3C6, tālr. 757-2739.

12. maijā pl. 13.30 Ģimenes dienas dievkalpojums Grace United baznīcā. Tūlīt pēc dievkalpojuma sarīkojums baznīcas zālē ar dzejn. Lolitas Gulbes referātu un kafijas galdu.

HAMILTONAS DRAUDZE

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālrunis 385-9838. Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19—21. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

12. maijā pl. 10 dievkalpojums angļu valodā, kopā ar igauņu draudzi; pl. 11 — Ģimenes dienas dievkalpojums; pl. 12 — svētdienas skolas noslēgums.

19. maijā pl. 11 —Jauniešu iesvētes dievkalpojums ar dievgaldu, dziesmu lapiņas.

26. maijā pl. 16 Vasarsvētku dievkalpojums.

MONTREALAS LATVIEŠU TRĪSVIENĪBAS EV. LUT. DRAUDZE

Dievkalpojumi notiek Jāņa (igauņu) ev. lut. baznīcā 4345 Marcil Ave. Draudzes nams, kanceleja un prāv. A. Voitkus dzīvoklis 3438 Rosedale Ave, Montreal, Que, H4B 2G6, tālr. 489-3224, vasarā arī 1-264-5816. Draudzes mācītājs runājams katrā laikā, bet ieteicams iepriekš sazināties pa tālruni.

TRĪSVIENĪBAS EV.LUT.DRAUDZE. Dievkalpojumi — ja nav citādi norādīts, notiek baznīcā, 4345 Marcil Ave.

12. maijā pl. 11 Ģimenes dienas dievkalpojums draudzes namā.

19. maijā pl. 13.30 Debesbraukšanas dienas dievkalpojums.

26. maijā pl. 13.30 Vasarsvētku dievkalpojums.

OTAVAS DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latviešu ev. lut. draudze 83 Main ielā (ne vairs Sv. Pētera baznīcā).

12. maijā pl. 11 Ģimenes dienas dievkalpojums baznīcā. Piedalās jaunieši un bērni. Dziesmu lapiņas.

19. maijā pl. 11 Debesbraukšanas dienas dievkalpojums baznīcā. Dziesmu grāmatas.

26. maijā pl. 11 Vasarsvētku dievkalpojums ar dievgaldu baznīcā.Dziesmu grāmatas.

LATVIEŠU MISIJAS RADIO RAIDĪJUMS „BRĪTIŅŠ AR DIEVU"
nepārtraukti
30 gadu gājumā
katru svētdienas rītu no
pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
no Niagaras WHLD raidītāja
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd., Scarboro,
Ont., tālr. 261-4218
Latviešu misijas

KLAUSIETIES „LABĀS ZIŅAS" RAIDĪJUMU
uz īsajiem viļņiem 6155 KHZ
49 metr. band
Sestdienās plkst. 10.30 vakarā
Vadītājs Dāvids Miķelsons,
60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont.
M9V 2B4
tālr. 749-0832

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS
Global TV 6. un 22. stac.
100 Huntley St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta. Bufalo TV stac. 29, 700 Club, ik dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakaros.
Radio FM CBN 107.1
24 stundas. Tel. 889-3126.

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM — $5.00

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmdienas — trešdienai, iesk., no pl. 14 — 22,
ceturtd. no pl. 14 — 24,
piektd., sestd. no pl. 12 — 24,
svētdienās no 12 — 21.

VALUDE
JEWELLERY LTD.
Zeltkaļi
ALDONA KORMS un
TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

Fotografisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.
(416) 863-1166
BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD.
287 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

Lielākais latviešu veikals Toronto
BROADVIEW DELICATESSEN
141 Danforth Ave, tel. (416) 465-9905
Piedāvā:
- lielā izvēlē eiropiešu gaumē gatavotus gaļas izstrādājumus,
- žāvētus tītarus, zivis,
- pašu ceptu rupjmaizi, pīrāgus, ķimeņmaizītes, smalkmaizītes, jubileju kliņģerus u.c. gardumus.
- klāj viesību galdus.

Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —
Speciālizējies kontaktlenžu nozarē.
Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.
1586 Bloor St. W., Toronto.
Tel. 535-6252.

ZIEDI UN DĀVANAS
GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502
ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
LATVIEŠU DAILAMATNIEKU DARBI
ĀDĀ, KOKĀ — KERAMIKA, AUDUMI
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
Māra Lūsis un Inta Tauriņš

Vecākais latviešu puķu veikals
Venus
ZIEDI KATRAM GADĪJUMAM
Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm.
231 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO.
Tel. darbā 534-4645, pēc darba 533-4037.
A. PUTNIŅŠ

R. S. KANE Ltd.
APBEDĪŠANAS BIROJS
4812 Yonge Street
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.
221—1159

DOWNTOWN WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elza Avots
137 Yonge St. — Shopping Mall,
(Ieeja arī no 74 Victoria St. Arcade Bldg.)
Lielā izvēlē dažādu rokdarbu materiāli.
Padomi rokdarbu jautājumos.
Tel.: 368-5011

Alcan Building Products Authorized Dealer
Māju īpašnieki!
ietaupait ar **ALCAN SIDING**
Sazinaities ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem gatavo un ierīko
Thermo Windows
- **LIETUS NOVADA CAURULES**
- **LOGUS**
- **DURVIS**
- **MARĶĪZES** (Awnings)
- **JUMTA PĀRKARES**

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
Īpašnieks Artūrs Mīme
2229 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X6 **534-2864**

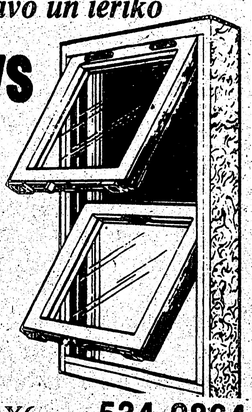

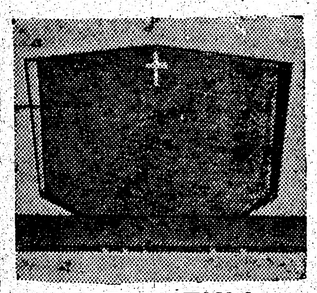

PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI
šuj apģērbus pēc mēra un gaumes
Runā vāciski
Old Mill Tailors
Rudi H. Schneider
7 Riverview Gardens — 769-9535
PIE BLOOR, VIENU BLOKU RIETUMOS NO JANE

Latviešu nams Toronto
IZĪRĒ LABI VĒSINĀTAS TELPAS
SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM
Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko
GODĪBU GALDUS
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Tel. 922-2931

Ātri, glīti un lēti
iespiežam
dažādus ielūgumus
Tel. 466-1514

Murray E. Newbigging
BĒRU MĀJA
- **Izjusti personīgi pakalpojumi**
- **Pastāvīga kapella**

M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. 489-8811, 489-8002

Krievu spiegi Anglijā

Britu premjēre Margareta Tačere par Gorbačevu nesen teica: ,,Man viņš patīk. Ar viņu varēsim sarunāties!'' Šiem siltajiem vārdiem negaidot uzlēja aukstu šalti Britu ārlietu ministrija. Padomju vēstniekam Lielbritanijā Viktoram Popovam paziņoja, ka divi padomju pilsoņi vairs nav Lielbritānijas territorijā vēlami. Viens no tiem ir vēstniecības jūras lietu atašeja palīgs kapteinis Olegs Los, kam ir diplomāta tiesības, otrs — padomju Aeroflot direktors Vjačeslavs Grigorovs. Izraidīšanas iemesls — spiegošana. Protams, ka padomju vēstnieks apvainojumu noraidīja, tāpat arī abi darbinieki. Pēc pāris dienām, vispirms Los, tad Grigorovs, klusi no Londonas pazuda.

Abu izraidīto krievu darbības lauki tos noved tuvu britu militārām un tehniskām ierīcēm. Sevišķi Grigorovam, kā Aeroflot darbiniekam un ne diplomātam, kustības lauks nebija ierobežots ar 25 km. joslu no Londonas. Losa darbība liekas bijusi vairāk teorētiska. Viņu rakstūro kā saīgušu, nerunīgu un nesabiedrisku. Abi darbojušies Londonā kopš 1982. gasa rudens. Losa bij. priekšnieku Anatoliju Zatovu briti izraidīja tikai 2 nedēļas pēc Losa ierašanās. Presē ziņoja, ka abi izraidītie, kopā ar sievām un bērniem 20. aprīlī aizlidojuši.

22. aprīlī britu vēstniekam Maskavā oficiāli paziņots, ka trim vēstniecības darbiniekiem jāatstāj Maskava, jo tie nodarbojušies ar — spiegošanu. Tā tad — dots pret dotu! Tas vēl nebija viss! Britu ārlietu ministrs Hovs nekavējoties paziņoja atklātībā, ka esot izraidījis ne tikai 2, bet 5 padomju darbiniekus. Par pēdējiem trim viņš esot klusējis, jo cerējis, ka arī padomju interesēs būtu lietu pie ,,lielā zvana'' nekārt. Visi trīs izraidītie ir ar diplomātisko stāvokli: jūras lietu atašeja palīgs kapt. Viktors Zaikins, militārā atašeja palīgs plv.-ltn. Vadima Čerkasovs u Zinātņu un technoloģijas 3. sekretārs Olegs Belavencevs. Izraidītie britu pilsoņi ir divi militārie atašeji un viena zinātņu sekretāre. Padomju darbiniekus apvaino spiegošanā attiecībā uz slepenās lesera sistēmas pielietošsnu atomenerģijas zemūdeņu vadībā dziļos ūdeņos.

Vislielāko padomju spiegu skaitu izraidīja 1971. gadā toreizējais ārlietu ministrs lords Hjūms — 105 spiegiem bija jākāpj Aeroflot lidmašīnā ceļā uz Maskavu. 1983. gadā izraidīja 6 oficiālus padomju darbiniekus.

Vai ,,dots pret dotu'', spēlīte vēl turpināsies, rādīs nākotne. Tomēr briti cer, ka netiks atsaukts padomju ārlietu ministrs Gromiko pieteiktais apciemojums Anglijā š. g. maijā. Britu ārlietu ministrs Hovs vairākkārt uzsvēris, ka viņš, no savas puses, esot izrādījis vislielāko vēlēšanos saprasties ar austrumiem, jo apmeklējis ne tikai Padomju savienību, bet arī satelītvalstis, ieskaitot Poliju. Jāpiezīmē gan, ka tieši Polijas apmeklējuma laikā, noliekot vainagu uz noslepkavotā priesteŗa Popjeluško kapa, Hovs neiemantoja nedz Polijas, nedz Maskavas komūnistu atzinību. A. L.

ZiedonisVeilands uzvarēja

27. aprīlī Latviešu Centrā notika LSAK rīkotās galda tenisa sacīkstes. Sacīkstes atklāja LSAK priekšsēdis J. Zivtiņa, kuŗš arī pats piedalījās sacensībās.

Par labāko galda tenisistu sevi pierādīja Ziedonis Veilands, izcīnot pirmo vietu bez zaudējuma. Grūtāk gāja otrās vietas ieguvējam Elmāram Jaunzemim, kuŗš vispirms zaudēja Valdim Teterim 17:21, 17:21, bet pusfinālā satiekoties otrreiz, uzvarēja 21:17, 21:19. Teterim uzbrūkot un Jaunzemim spēlējot stingru aizsardzības spēli, pusfināla cīņa izvērtās par skaistāko un interesantāko visā turnīrā.

Dubultspēlēs piedalījās 4 pāŗi, ko sastādīja stiprākiem spēlētājiem pielozējot klāt vājākos spēlētājus. Uzvarēja Veilands-Egle, finālā pārspējot Teteri-Jansonu 22:20, 21:18.

Dalībnieku skaits 10 gan bija mazs, pie tam tikai 1 no jaunākās paaudzes. Pēc visiem vienlīdzības likumiem, sieviešu pirmajai vietai bija iegādāta tik pat liela un skaista balva kā vīriešiem, bet palika neizcīnīta, jo nebija nevienas dalībnieces. Tie, kas piedalījās šai turnīrā, tomēr priecājās par šādu spēku salīdzināšanu un ierosināja rudenī noorganizēt sezonas atklāšanas sacīkstes, jo galda tenisu daudzi cītīgi spēlējot vasaras mājās un rudenī viņi varētu rādīt savu ,,labo formu''.

LSAK vārdā izsaku pateicību H. Jansonam, V. Teterim un E. Jaunzemim par palīdzību šo sacīkšu noorganizēšanā. **B. Skujiņa**

PĀRDODAMA

ziemas māja ar 4 guļamistabām un pilnu pagrabu Simko ezera latviešu rajonā. Gruntsgabala lielums 110x250. Zvanīt pēc pl. 17. (416) 757-4201.

Mēbelēts dzīvoklis

izdodams vieniniekam —

istaba, virtuve un kopīga vannas istaba. Zvanīt 463-6172.

Ja kas

krāsojams,

piezvanait Robertam vakaros

259-3470.

Atdari ausis un acis pirms atveri maku!

GUNARS CONSTRUCTION

izdara visāda veida **pārbūvju un piebūvju darbus,** ieskaitot **plumbing un elektrību.** Lūdz zvanīt **889-5076**

Izdaru krāsošanas darbus

Nocenošana par brīvu.

Zvanīt no pl. 10—23, tālr. 924-7095.

Šovasar saulaine

sūtait bērnus uz Saulaines nometni!

* ***Mūzikas posms*** no 7. līdz 20. jūlijam B. Alkas vadībā.
* ***Drāmas posms*** no 21. jūlija līdz 3. augustam H. Miķelsona vadībā — iestudēs K. Skalbes pasaku Kaķīša Dzirnaviņas.
* ***Volejbola nedēļa*** no 11. līdz 18. augustam M. Lorberga jr. vadībā.
* Sportošana, rokdarbi un citas nodarbības visu vasaru.
* Latviski nerunātāju bērnu nodaļa (jauns pasākums) — tikai ar iepriekšēju pieteikšanos līdz 15. jūnijam. Dalībnieku skaits šai nodaļā ir ierobežots.
* Bērnu un sporta svētki 3. un 4. augustā.
* **Pieteikšanās pie I. Semenovas (416-751-7436), M. Lūša (494-3858), vai Sv. Jāņa baznīcas kancelejā (921-3327).**

LATVIEŠU CENTRA MĀKSLAS KOMITEJA

Laipni lūdz Jūs piedalīties

grafiķa Sigismunda Vidberga darbu izstādes atklāšanā

piektdien, 17. maijā, no pl. 20—22

LATVIEŠU CENTRA MĀKSLAS GALERIJĀ
4 CREDIT UNION DRIVE, TORONTO.

Sigismunda Vidberga plašo darbu klāstu rādīs divos posmos: **no 17.—26. maijam un no 28. maija līdz 2. jūnijam.**

Galerijā atvērta: otrdienās, trešd., ceturtd. un piektdienās no 18—20, sestdienās un svētdienās no pl. 11—20.

Ieeja pret ziedojumiem. Funded by Multiculturalism Canada.

TRĪSREIZTRĪS 1985 JŪS GAIDA!

PIETEIKŠANĀS UN INFORMĀCIJA:

RIETUMKRASTĀ	GAREZERĀ	KATSKIĻOS
22.jūn.—2.jūl.	11.—18.aug.	18.—25.aug.
DACE GARUTA	A. RUPERTS	ILZE BULS
14170 S.W.22nd St.	2141 Brunsink NE	4 Elmwood St.
BEAVERTON, OR. 97005	GR.RAPIDS,MI. 49503	STAMFORD, CT. 06902

Uz Gaŗezera un Rietumkrasta nometnēm lūgts pieteikties līdz 1. jūnijam, bet uz Katskiļiem — līdz 1. jūlijam.

CANADA
HOUSE OF COMMONS

Equality Rights

Section 15 of the Canadian Charter of Rights and Freedoms, in force from April 17, 1985, guarantees the equality of all Canadians and prohibits discrimination.

A Committee of Members of Parliament will now hold hearings to see what federal laws should be changed to ensure equality.

If you want to participate, or would like more details, please contact: Clerk, Committee on Equality Rights, House of Commons, Ottawa, Ontario K1A 0A6 Telephone: (613) 996-1438

J. Patrick Boyer M.P. Chairman — Roger Clinch M.P. — Svend J. Robinson M.P.
Pauline Browes M.P. Co-Vice Chairman — Mary Collins M.P. — Maurice Tremblay M.P. Co-Vice Chairman
Sheila Finestone M.P.

Ērgļu ligzdas medus

30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534-0563
S. Vasarājs

EAGLESNEST

SAVIENOTĀS VALSTIS

ŅUJORKA

● Latviešu būvuzņēmējs Aleksis Bankers Longailendā palīdzēja nobeigt kādu pusuzceltu māju. Kāda Longailendas ģimene noslēgusi līgumu un samaksājusi kādam būvuzņēmējam, lai tas pārbūvētu viņu māju. Kā vēlāk izrādījies, būvuzņēmējam nav bijusi atļauja strādāt, ģimene zaudējusi iemaksātos 35,000 dolārus, māja nav pabeigta, atstājot to bez sienām un jumta. Būvuzņēmējs nav bijis arī apdrošināts, tā kā nav bijusi iespēja saņemt apdrošināšanas naudu par nepabeigto darbu. Bankers par ģimenes nelaimi izlasījis vietējā avīzē un ar pieciem palīgiem vēlējies māju nobeigt. Būvmateriālus un papildu darba spēku noziedojuši kādas amerikāņu organizācijas biedri. Bankers šo labdarības darbu darījis, lai atjaunotu ticību būvuzņēmējiem.

● Ņujorkas latviešu organizāciju padomei ienākuši tikai nedaudzi latviešu ziedojumi Brīvības statujas pārbūvei Ņujorkas ostā. Padome gada sapulcē aicināja Ņujorkas apkārtnes latviešus šos ziedojumus apvienot kopējā devumā. Aicinājums nācis ar krietnu nokavēšanos, jo ziedojumus privāti vāca jau vairāk nekā gadu. Daži latviešu ziedotāji saņēmuši pateicības rakstu,kam pievienota ziedotāja karte. Tā ir zaļā krāsā ar zelta burtiem, ar ziedotāja vārdu un numuru. Izskatās līdzīga kreditkartei, kas ASV ir ļoti parasta. Kreisajā augšējā stūrī iespiesta Brīvības statujas galva. Uz kartes uzraksts, ka tā ir Brīvības statujas, Elisas salas fonda karte. Kartes otrā pusē dažādi paskaidrojumi un norādījums, ka ziedotāja vārds ierakstīts ziedotāju registrī. Kā tas parasts uz kreditkartēm, arī šai kartei vajadzīgs ziedotāja paraksts. Daži latvieši šim pasākumam noziedojuši jau divas reizes.

Ņujorkas latviešu organizāciju padome savā valdes sēdē nolēma daļēji financiāli atbalstīt kāda jaunieša braukšanu uz 2x2 nometni Vankuverā. Nolēma, ka 14. jūnija atcere notiks Betlemes baznīcā Bruklinā ar dievkalpojumu, bet dienu vēlāk (sestdienā) būs demonstrācijas pie Padomju savienības nama Riverdeilē. Plakatu sagatavošanas talka 18. maijā DV namā. Bija ierosinājums, lai 14. jūnija dievkalpojums būtu kopējs visiem baltiešiem. Apspiesto tautu parāde paredzēta 14. jūlijā, bet piedalīšanās parādē baltiešiem ir sadalījusies. Kr. Barona sarīkojumu 19. oktobrī organizē jaunās paaudzes pārstāvis Māris Irbe. Tur paredzēti divi referāti un citi priekšnesumi. Valsts svētku sarīkojumā Lēmaņa koledža 19. novembrī runās PBLA valdes priekšsēža vietnieks Dr. L. Lukss no Toronto, bet vakarā paredzēta svētku balle. Programmā iesaistīs jauniešus: bez skolu jaunatnes piedalīšanās sarīkojums daudz zaudētu, bet zaudētu arī jaunatne.

DV namā 27. aprīlī paredzētais Jāņa Andrupa priekšlasījums nevarēja notikt. Aprīļa beigās J. Andrups no Anglijas bija paredzējis viesoties ASV. Latviešu studiju centrā Kalamazū bija paredzētas viņa lekcijas, bet pēc tam referāti. Viesis no Anglijas nevarēja ierasties ASV.

● Labi apmeklētā dievkalpojumā 28. aprīlī Jonkeros iesvētīja 8 jauniešus: Arturu un Eduardu Kraucu, Aleksandru Rozēnu, Dānu un Svenu Salnīti, Jāni Vipuli, Kristīni un Pēteri Zārdu. Dievkalpojumu kuplināja Ņujorkas latviešu koris, sieviešu un zēnu ansamblis. Šis bija vienīgais latviešu dievkalpojums 28. aprīlī Ņujorkā, kur piedalījās visi trīs draudzes mācītāji.

● Ņujorkas vanadžu draudzības sarīkojumā 28. aprīlī DV namā temats bija ,,No tautas dziesmām līdz mūsdienu dzejniekiem.'' Ar īsu uzrunu sarīkojumu ievadīja Anna Auzere. Paredzētā sarīkojuma programma bija krietni jāmaina, jo vairāki paredzētie dzejnieki nebija varējuši ierasties. Austra Balode iesāka sarīkojumu ar veltījumu vanadzēm, pēc tam nolasīja citus savus darbus. Aina Kraujiete ar dzīves draugu Viktoru Neimani lasīja darbus no grāmatas ,,Es esmu vasara'' un citus dzejoļus, kur ieskanas tautasdziesmu motīvs. Anna Auzere nolasīja Valdas Moras un Zentas Liepas darbus, Austra Balode lasīja Elzas Ķezberes un Klāras Zāles dzejoļus, bet Viktors Neimanis dažus darbus no Roberta Mūka jaunās grāmatas. Vanadžu ansamblis dir. V. Geduļa vadībā nodziedāja sešas tautasdziesmas. Sarīkojums ilga apmēram stundu, apmeklētāju ap 70. Pēc sarīkojuma vanadžu gatavots cienasts.

Vk

DETROITA

● Baltiešu komitejā šogad rotācijas kārtībā prezidē latvieši. Baltiešu komitejas priekšsēdis Māris Blitte un komitejas locekļi Arturs Deksnis un Dainis Rudzītis.

Aizvesto piemiņas akts ar koncertu notiks svētdien, 9. jūnijā, pl. 12.15 Lietuviešu Kultūras centrā, 25335 West 9 Mile Road, Southfield, Michigan (starp Telegraph un Beech Daly Road).

● ASV Baltiešu Jaunatnes Kongress, Inc. ar sēdekli Rockville, Md., un kuŗa priekšsēde ir Zaiga Robiņa, rīko savu četru dienu ilgo kongresu — konferenci lietuviešu Dainaspējamas viesizrādes vairākos latviešu centros.

Apvienības 25 gadu darbības atceri valde nolēma apvienot ar 9. teātŗa dienām 1986. gadā. Teātŗa dienu izkārtošanu uzņēmās A. Jansone.

A. Rubenis ierosināja valdi izdarīt aprēķinus izrāžu uzņemšanai video lentēs, lai tās būtu pieejamas arī mazākos latviešu centros, un nopietni pārdomāt iespēju par ,,Vasaras teātri'' Gaŗezerā. Izrādi varētu sagatavot saskaņā ar tur rīkotām dziesmu dienām.

A. Geriņa ieteica valdei padomāt, kā novērst teātŗa kritiķu trūkumu. Centros, kur izrādes notiek, vajadzētu atrast kādu pēc iespējas kompetentu personu, kas varētu uzrakstīt objektīvu kritiku.

ARJ

Rietummičigenas universitāte piešķīrusi goda doktora grādu Valdim Muižniekam, augsti vērtējot viņa turpat 20 gadu ilgās pūles iekļaut latviešu studijas universitātes mācību programmā. Universitātes rektora ziņojumā par šo lēmumu teikts: ,,Mēs vēlamies apliecināt jūsu izcilo darbību lokālā, nacionālā un starptautiskā līmenī latviskās izglītības atbalstīšanā. Jūs esat ziedojis savu dzīvi latviskās izglītības saglabāšanai. Bez jūsu pacietīgās pārliecināšanas Rietummičigenas universitātei nebūtu bijis lemts kļūt par vienīgo universitāti brīvajā pasaulē, kas var sniegt pilnu latviešu valodas mācību programmu.'' — Goda doktora diplomu Valdim Muižniekam pasniedza universitātes izlaiduma aktā 27. aprīlī. — Uzņēmumā Dr. V. Muižnieks ar darba biedru Dr. R. Palmatieru.

Teātŗa Apv. jauna valde

Jaunievēlētās valdes sēde notika š.g. 12. un 13. aprīlī Indianapolē. Valdē darbojas : priekšsēdis Dr. J. Dimants Jr., vietniece A. Geriņa, sekretārs A. Rubenis, biedrzine G. Asone un kasiere A. Jansone, bet revizijas komisijā darbosies J. Mintiks, V. Šulcs un I. Strazdiņa.

Pārrunās par latviešu teātŗa problēmām valde nolēma vairāk nekā līdz šim izmantot presi un sabiedrībai biežāk atgādināt, ka latviešu teātris Ziemeļamerikā vēl pastāv.

Pirmais jaunās valdes projekts ir trešie lugu rakstīšanas kursi, kas notiks Jāņa Riekstiņa Studiju Centrā Kalamazū no 25. — 28. maijam. Interesanti lūgti pieteikties pie A. Rubeņa, 1460 W. Clifton, Lakewood, Ohio 44107, TEL. 216—221—7738.

Apvienības rakstu krājumu Skatuve arī turpmāk redigēs A. Rubenis, pieaicinot talkā ar rakstiem žurnālistus un rakstniekuks no citiem izdevumiem.

Dr. J. Dimants uzņēmās sazināties ar visām zināmām teātŗa un literārām kopām, kas saistītas ar teātŗa darbu lūdzot palīdzēt apvienības darbā. Lugu lasīšanā un analizē varētu iesaistīt literārās kopas.

Runājot par līdzekļu sagādi apvienības darbā Dr. J. Dimants Jr. ieteica valdei pētīt iespējas, vai tos nevarētu saņemt no ASV valdības, A. Rubenis izteica domu, ka vajadzētu noorganizēt pastāvīgu finanču komisiju. G. Asone apņēmās noskaidrot, vai Gaŗezeram tuvākās kopas nevarētu sagatavot kādu vakara programmu. Ņemot vērā, ka šis ir Kr. Barona gads, viņa minēja tautasdziesmu dramatizējumu vakaru.

Lai gan iepriekšējos teātŗa kursos dalībnieku skaits bijis diezgan mazs, valde nolēma tomēr arī šogad rīkot, bet ar dažām maiņām. Tie notiktu no 11. — 18. augustam, reizē ar 3x3 nometni, ar prof. M. Ubānu kā galveno lektoru. Dalības maksa $35.00. Katram pašam jāmaksā par uzturu un apmešanos. Pieteikties pie kursu administrātores A.Geriņas, 1009 Spring Ave. N.E., Grand Rapids, MI 49503. Tel. 616—458—7980 vai pie priekšsēža J. Dimanta, 2330 Innsbruck Pkwy, Minneapolis, MN 55421. Tel. 612—574—9110.

Pārrunājot par ceļojošo režisoru, valde vienojās, ka kopām saziņā ar režisoru būtu jāizvēlas lugas, ar kuŗām ievas nometnē pie Mančestras, Mičigenā. Konferences ietvaros kā lektori piedalīsies Olafs Tammarks, Dr. Juris Dreifelds un Dr. Antanas Klimas.

Šīs konferences programmā paredzēta arī masu demonstrācija Detroitas pilsētas centrā, piektdien, 14. jūnijā, pl. 12 dienā. Būtu vēlama jo plaša publikas piedalīšanās tieši šinī demonstrācijā.

Tuvāka informācija par jaunatnes kongresu: **Baltic Youth Congress, P.O. Box 4113, rockville, Md. 20850.**

● Krišjāņa Barona gada ietvaros Latviešu Apvienības Detroitā 14. aprīļa sarīkojumā notika mag. phil. Rasmas Sinātes referāts par Krišjāņa Barona dzīvi un darbu, papildinot ar slīdītēm.

Saistošā stāstījumā R. Sināte iepazīstināja klausītājus ar Krišjāņa Barona lielo mūža darbu, viņa gaišo personību un viņa dzīves likstām un grūtumiem.

Referente arī atcerējās, ka viņas tēvs viņu aizvedis uz Māras baznīcu, lai dotu pēdējo godu mūsu lielajam dainu krīvam.

Sarīkojumu ievadīja un noslēdza Latviešu Apvienības Detroitā sarīkojumu daļas vadītāja Daina Medne.

Detroitas latviešu skolas audzēkņi bija sagatavojuši deklamācijas.

● Detroitas Apspiesto tautu komiteja par savu priekšsēdi nelaikā Sigurda Rudzīša vietā izraudzīja Bohdanu Fedoraku un par vicepriekšsēdi Daini Rudzīti.

Šogad, atzīmējot apspiesto tautu nedēļas izsludināšanas 27. gadskārtu, Apspiesto tautu komiteja rīkos pusdienas ar piemērotu programmu 21. jūlijā, pl. 18, Ukraiņu kultūras centrā.

● Detroitas latviešu skauti un gaidas atzīmēja Juŗa dienu ar dievkalpojumu Sv. Pāvila ev. lut. draudzes baznīcā, ko vadīja māc. V. Līventāls. Pēc dievkalpojuma atzīmēja 32 gadu pastāvēšanu Tērvetes (34.) skautu vienībai un 28 gadu pastāvēšanu Abavas (30.) gaidu vienībai.

Skautus un gaidas apsveica Latviešu Apvienības Detroitā priekšsēdis J. Kukainis (aploksne), Daugavas Vanagu apvienības priekšnieks V.Kalniņš (aploksne) un no Detroitas Latviešu katoļu kopas E. Lizlovs (aploksne).— Akta norisi vadīja vad. E. Zariņš.

Tad arī paziņoja, ka guntiņu solījumu nodevusi Laila Jēkabsone un Larisa Lāce ieguvusi Gunas nozīmi, kas ir guntiņu augstākā nozīme.

Četri mazskauti saņēma izpelnītās zīmes. Ēriks Markovs izpelnījis piecas arodzīmes un Roberts Kukainis astoņas arodzīmes, bet Matīss Kukainis un Pauls Markovs katrs divas sudraba bultas.

Skautu vadītāja Friča Sīpola un Irēnes Sīpolas vadītais Kārļa Skalbes Kaķīša dzirnaviņu uzvedums noslēdza šo sarīkojumu.

Skautu un gaidu vecāki bija sarūpējuši azaidu.

AD.

Top grāmata par Franča Trasuna rehabilitēšanu

Franča Trasuna mūža devums dzimtajai Latgalei un savai Katoļu Baznīcai ir vienreizējs. Viņam nav īsta līdzinieka ne lajos, ne priesteros. Viņš panāca Katoļu Baznīcas stāvokļa un tiesību nostiprināšanu jaunajā Latvijas valstī un 1917.g. kongresā Rēzeknē stāvēja par Latgales pievienošanu pārējiem Latvijas novadiem. Viņš mudināja tautu uz izglītību, audzināja tautības apziņā un pasargāja no pārkrievošanas un pārpoļošanas. Par to viņš cieta arestus un izsūtījumus jau krievu cara valdības laikā.

Pateicības un atzinības vietā par pakalpojumu Tautai un Baznīcai Francis Trasuns piedzīvoja brutālas un melīgas varas uzbrukumu Baznīcas vārdā. Melīgus ziņojumus sūtīdami pāvestam Vatikanā, Baznīcas vadība panāca, ka viņu 1925.g. 27. septembrī izslēdza no Baznīcas un izraidīja no Sv. Jēkaba katedrāles, kas ar viņa paša pūlēm bija atgūta Katoļu Baznīcai. No pārdzīvojumiem Franča Trasuna sirds salūza Lieldienu rītā, 1926.g. 6. aprīlī.

Visus ilgos gadus ir turpināta Franča Trasuna noklusēšana un aizmiršana, it kā viņš nemaz nebūtu dzīvojis un savai Latvijai un Baznīcai kalpojis. Franča Trasuna vieta Latvijas vēsturē ir atstāta tukša, lai gan viņa veikumi un darbi ir līdzīgi tādu citu Latvijas valstsvīru kā Jāņa Čakstes, Kārļa Ulmaņa, Miķeļa Valtera un Zigfrīda Meierovica veikumiem. Vai viņš ir pelnījis, ka viņa garu, vārdu, mūža darbus un kalpojumu pārklāj ar tādu nevērības un aizmirstības aizkaru? Vai mūsu sirdsapziņa spēj un drīkst to tā ilgāk ļaut, ka turpina vienu no lielākajiem Latvijas dēliem — Franci Trasunu padarīt par — nepersonu?

Mēs, vecāko un jaunāko paaudžu latviešu katoļu dēli un meitas, kas pasaules ceļos, universitātēs, kongresos un rakstos esam iepazinušies ar Katoļu Baznīcas skatījumu kultūras tautās pasaulē, arvien vairāk jūtam, cik liela pārestība netaisnīgi un nepelnīti ir nodarīta tādam īstam Latvijas, Latgales un Katoļu Baznīcas dēlam, kāds ir bijis Francis Trasuns. Tas tāds ilgi nokavēts mūsu visu morālais parāds. Šīs grāmatas autori, celdami gaismā faktus un patiesos notikumus par Franča Trasuna dzīvi, darbiem un personību, ir centušies dot iemaksu šī morālā parāda mazināšanai un rosināt Franča Trasuna rehabilitēšanu. Grāmata sniegs savu daļu arī kā dokumentētāja Latvijas un Katoļu Baznīcas vēsturniekiem, jo tās saturā ir arī Franča Trasuna paša raksti un arī viņa vēstules kopija pāvestam Vatikānā. Šinī vēstulē viņš atspēko un izskaidro archibīskapa sūdzības, uzbrukumu un nomelnojumu iemeslus viņa dzīvei un darbiem.

Grāmata iznāks Jāņa Šķirmanta sakārtojumā, Alberta Raidoņa redakcijā un apdarē, Franča Trasuna grāmatas fonda izdevumā š.g. rudenī.

J. Šķirmants.

Dižai kurzemniecei mūžībā aizejot

Bostonā 6. aprīlī, nenākot pie samaņas, slimnīcā mirusi 86 g.v. Evelīna Grāmatniece-Dūka, pazīstama arī kā dzejniece Sibila. Pēdējos mūža gadus viņa pavadīja veco ļaužu atpūtas namā.

Nelaikes sabiedriskā darbība sākās ar Latvijas valsts dibināšanas laiku, kad viņa kļuva lielākā Kurzemes laikraksta Kurzemes Vārds līdzstrādniece, kuŗu līdz boļševiku iebrukumam izdeva viņas vīrs Kristaps Grāmatnieks. Dzimusi lauksaimnieka Vindova ģimenē Krotes pagastā, viņa kopā ar savu brāli Andreju Vindovu pievērsās avīžniecībai. Evelīna kļuva LETAs korespondente Liepājā, kļuva viena no izcilākām personām Liepājas sabiedrībā, tika kā pati pirmā sieviete ievēlēta Liepājas pilsētas domē, kur aizstāvēja sievietes tiesības. Viņa jau Latvijā bija pazīstama kā dzejniece — Sibila. Daudzi viņas dzejoļi izkaisīti Kurzemes laikrakstos. Pašus pēdējos dzejoļus viņa izdeva 1974.g., dzīvojot Bostonā, dodama šai grāmatai nosaukumu Saulrieta Gaismā. Latvijas dzīves laikā sarakstījusi vairākas lugas, piem. Jaunsaimnieka līgava, Precinieki, Stikla kurpīte u.c. Dažas no tām redzētas Vācijā un Kanadā. Plašāku apceri par viņu sniedzis J. Ķelpe — Sievietes latviešu rakstniecībā. Viņas biografija ievietota Ž. Unāma Es viņu pazīstu.

Apklusušo kurzemnieci no Džamaikaplēnes latviešu Trīsvienības baznīcas uz Ģetzemanes kapiem izvadīja māc. Fr. Ruperts. Viņš garīgā aizlūguma vārdos citēja arī dažus fragmentus no nelaikes dzejas, kuŗos apstiprinājās dzejnieku alkas pēc skaistuma dvēselē. Ar vairākām skanīgām dziesmām atvadījās Līgas koris diriģenta J. Austruma vadībā, jo nelaikē ilgus gadus dziedāja šai korī. Sekoja atvadvārdu teicēji no draudzes dāmu komitejas — Zvirgzdiņa, Līgas koŗa — Fr. Hervarts, ALA un ALTS — Vilnis Bērziņš. Nelaikē bija abās šais organizācijās mūža biedre. No pensionāru biedrības atvadījās V. Eglītis. No LPB atvadījās O. Akmentiņš.

Mūža mierā aizgājusi

Anna Kreilis, dzim. Pusvācietis

dzimusi 1895. gada 7. februārī Skrundalienā,
mirusi 1985. gada 1. maijā Toronto.

Jau saulīte zemu, zemu,
Māmuliņa tālu, tāl' —
Teku, teku — nepanāku,
Saucu, saucu — nesasauc...

Mīļā piemiņā paturēs
meita ar vīru un brālis ar ģimeni

Mūsu mīļā

Anna Kreilis, dzim. Pusvācietis

dzimusi 1895. gada 7. februārī Skrundalienā,
mirusi 1985. gada 1. maijā Toronto.

Pēkšņi tagad viss ir dzisis,
Iziris kā sapnis irst;
Svēta atmiņa tik sirdī,
Kuŗu mūžam neaizmirst.
Fr. Bārda.

Sirsnībā un mīlestībā viņu atcerēsies
Skaidrīte un Edgars

Jūlija Krastiņa

dzimusi 1891. gada 10. aprīlī Latvijā,
mirusi 1985. gada 11. aprīlī Toronto.

Sv. Andreja ev. lut. draudzes
Palīdzības fonds

Olģerts Griķis

dzimis 1905. gada 6. jūnijā Adulienā,
miris 1985. gada 9. aprīlī Toronto.

Sv. Andreja ev. lut. draudzes
Palīdzības fonds

Kārļa Suntaža būvdarbi,
Metro lic. B 2494
Būvē jaunas mājas un vasarnīcas. Izdara pārbūves, remontus, krāsošanas un mūrēšanas darbus. Sagādā atļaujas.
Zvanīt 751-6829.

Lūgums

kārtot laikr. Latvija Amerikā 1985.g. abonementa maksas, kas paliek līdzšinējās.

ASV un citu zemju abonenti, kas maksā ASV dolaros, lūgti maksājumu summu nesamazināt par kursa starpību, jo laikraksta sūtīšana ārpus Kanadas gadā maksā 15 dol. vairāk nekā Kanadā. Piezīmējam, ka sūtīšanas pasta nodeva ir augstāka tiem abonentiem, kas maksājumus nav nokārtojuši.

Latvijas dabas aizsardzība un piesārņošana

Padomju varas gados Latvijas zemes dzīles un ūdeņi ir piesārņoti tādā mērā, ka jau apdraud cilvēku veselību un dzīvību. Ja piesārņošana vēl tā turpināsies, tad pēc 50 gadiem Latvijā varēs sākt iegūt Tjumeņas naftas produktus; benzīnu, dīzeļdegvielu, smēreļļas ar vienkāršu sūkšanas un filtrēšanas palīdzību. Vai nebūs progresīva metode?

Degvielu uzpildes stacijās, noliktavās, garažās, traktoru un automašīnu stāvvietās zeme, vārda pilnā nozīmē, ir piesūcināta ar naftas produktiem. Sevišķi tas attiecas uz daudzām kolchozu, sovchozu un citām vidējām mašīnu saimniecībām. Kā nekā, katrā, pat vidējā, kolchozā ir ap 80 mašīnu un traktoru. Daudzās uzpilde notiek ar spaiņiem vai pussapuvušām šļūtenēm. Vidēji zemē tiek ap 5% no visiem naftas produktiem, bet tas jau ir tūkstoši tonnu gadā. Naftas produkti neizgaro, bet iesūcās zemē, tiek ūdeņu slāņos, upēs, ezeros, tiek dzeramā ūdenī.

Tāpar nebūs arī jāieved dārgie krāsainie metalli un citas izejvielas. Visu varēs bez grūtībām smelt seklajā Rīgas jūras līcī. Droši vien visus Mendelejeva tabulas elementus, gan atsevišķi, gan padomju ķīmiskos savienojumos. Krievu okupanti vienmēr izsaka rūpes, ka Latvijas zemes dzīles ir nabadzīgas ar devīgiem izrakteņiem un viņi kā mūsu „mūžīgie brāļi" apņēmušies tās papildināt ar komūnistiskiem saimniekošanas paņēmieniem.

Tikai žēl, ka Rīgas jūras līcis sāk pārvērsties par Nāves jūru. Nebūs jābrauc uz Izraelu skatīties, būs pašiem sava.

Praktiski visas rūpniecības Latvijas territorijā strādā bez notekūdeņu attīrīšanas ierīcēm, esošās pat kauns saukt par attīrīšanas ierīcēm, jo viņas neattīra rūpnīcu notekūdeņus, bet attīra, vai iztīra vienīgi valsts kasi no rubļiem.

Latvijā sabūvēja daudz Padomju Krievijas impērijas rūpnīcu, bet par attīrīšanas ierīcēm nebija domājuši, to būvi atlika uz nākošajām paaudzēm, kad „būs" kumūnisms un naudas papilnam. Tagad, jādod tikai produkcija, pēc iespējas vairāk un lētāka. Labas attīrīšanas ierīces maksā lielu naudu, pat līdz 50% no rūpnīcas vērtības. Sevišķi tās ir dārgas papīra un celulozes rūpnīcās. Citēšu datus no žurnāla „Kommunist Sovetskoj Latviji" no. 8, 1981. gadā: Uzbūvētas Slokas papīra un celulozes rūpnīcas bioloģiskās attīrīšanas ierīces, vislielākās republikā ar diennakts jaudu 80,000 m^3; Olaines rūpnīcu „Olainfarm" ar jaudu 17,000 m^3 diennaktī. Strādā ļoti slikti.

Kopā republikā uzbūvētas attīrīšanas ierīces ar kopējo jaudu 800,000 m^3 diennaktī. Pēc plāna 1985. gada beigās visus notekūdeņus plānots attīrīt, bet attīrīšanas iekārtas būvējas lēni, esošās darbojas ļoti slikti.

Pašlaik apmēram 90%, vai 900,000 m^3; Rīgas rūpnīcu un māju notekūdeņu tiek ieplūdināti Rīgas kanalizācijas sistēmā; tālāk Daugavā, bez attīrīšanas.

Ļoti indīgie rūpnīcu galvanisko cehu un citu rūpnīcu ūdeņi sastāda apmēram pusi, vai 415,000 m^3. Visi Rīgas rūpnīcu notekūdeņi satur cianidus, skābes, sārmus, un indīgas metallu sāļu savienojumus un nav attīrāmi bioloģiskajās attīrīšanas ierīcēs. Rūpnīcu esošās attīrīšanas jaudas strādā ļoti neefektīvi. Galvanisko cehu notekūdeņu attīrīšanas ierīces ir tikai Rīgas vagonu rūpnīcai un tās darbojās sākot no 1973., bet strādā slikti.

Apmēram ap 1980. gadu „Cīņā" ar sajūsmu rakstīja, ka beidzot atrisināts Olaines ķīmijas rūpnīcu sevišķi indīgo atkritumu glabāšanas veids. Turpat Olaines tuvumā urbj ap 3,000 m dziļas akas un tur gremdēs indīgās vielas, atkritumus. Skaisti — rūpnīcu produkcijas vairums iet Krievijas imperijai, bet latviešiem, uz mūžiem paliek indīgie atkritumi. Īsti komūnistiski draudzīgi sadalīts. Nav jau ne mazākās garantijas, ka tās, stipri indīgās vielas netiks grunts ūdeņos un līdz ar to dzeramajā ūdenī.

No upēm vissliktāk veicās nabaga Lielupei, kā jau pašai lielākajai, tur daudzkārt visas zivtiņas peld ar baltiem vēderiem uz augšu. varbūt tagad, padomju varas laikā, tā visām jāpeld, ej nu sazini. Nekur netiek rakstīts. Jelgavas rūpnīcas diezgan bieži iepludina savus neattīrītos notekūdeņus Lielupē, tāpat to darīja Slokas un celulozes rūpnīca. Pašlaik mazliet attīra ūdentiņus un zivtiņas no sirds pateicas padomju varai par gādību.

Vēl viena prāva pilsētiņa — Līvāni, kuru agrāk reti kāds ziņāja, tagad gāž bez kaut cik normālas attīrīšanas savus daudzo rūpnīcu ūdeņus Dubnā un Daugavā.

Līvānu šmuci vēl stipri papildina Jēkabpils, Daugavpils, Krāslavas un daudzu Krievijas pilsētu netīrie neattīrītie notekūdeņi.

Nevar teikt, ka padomju vara tikai piesārņo dabu, vēl šur tur arī papildina. Kā piemēram Inčukalnā, tas turpat pie Rīgas, dabīgās gāzes krātuve 2 miljoniem m^3. Šeit gāzi zem liela spiediena sadzina pazemē. Bija aprēķināta, sākumā tā arī bija, ka gāze nekur nebēgs, bet godīgi plūdīs pa caurulēm uz Rīgu un kalpos tautai. Izrādījās, ka tā ir niķīga un pamazām aizplūda līdz pat Igaunijai. Kur vēl tā gāze tiks, grūti teikt, bet fakts, ka Vidzeme, tāpat kā Sibirijas Tjumeņa, tagad ir bagāta ar pazemes gāzi. Par stipri to gāzīti saspieda, plānus pārpildot, kaut kur viņai bija jāmūk. Paredzēts par Krimuldas paraugsaimniecības centru pārcelt uz citu vietu, jo tas atrodas uz gāzes „pulvermucas".

Raksta tā pati padomju prese, ka Rīgai visapkārt ir spēcīga zaļa zona, daudz mežu, tīrs gaiss. Reti kāds zina, ko viņš elpo, tas ir „valsts noslēpums", to pat zinātnieki nezina, kas nepēta gaisa sastāvu. Oglekļa dioksīds, sērskābās gāzes izgarojumi un citas kaitīgas gāzes ir pastāvīgs mākonis virs pilsētas un tās apkārtnes. Pastaigājiet pa pilsētu, bezvēja miglainā laikā, jums paliks nelabi. To vislabāk jūt Rīgas apkaimes mežu priedes, kuŗām jau galotnes sausas kā vecajiem Kremļa vīriem galvas.

Daži Latvijas lauksaimniecības zinātnieki rakstos protestē par zemes saindēšanu ar amonjaka ūdeni un herbicīdiem, bet tam netiek griezta nekāda vērība. Partija un valdība tā ieplānojusi un tā jādara. Praktiski visās nelielās Latvijas upītēs zivis ir iznīdētas, tāpat arī vēži upītēs un vairumā ezeru. Pirmajos un arī vēlākajos padomju varas gados visas lopu fermas būvēja upju un ezeru krastos, lai vieglāk tās būtu apgādāt ar ūdeni. Attiecīgi visa virca no šīm fermām plūda uz tām pašām upēm un ezeriem, iznīcinot visas vērtīgās zivju sugas un vēžus.

Grunts ūdeņi arī netiek saudzēti, daudzas vecās dziļurbumu akas, sevišķi laukos, pamestas novārtā, kas dod iespēju piesārņot zemes dziļos ūdeņu slāņus uz ilgiem laikiem. Rīgā un daudzās Latvijas pilsētās artēziskos ūdeņus no dziļurbumu akām izsūknē vairāk, nekā ir dabiskās rezerves.

LATVIEŠU KREDITSABIEDRIBA
LATVIAN CREDIT UNION

Izdevīgs piedāvājums

Ja Jūsu hipotēka ir jāatjauno tuvākā laikā, izmantojiet Latviešu Kreditsabiedrības speciālo piedāvājumu

no 15. maija līdz 15. jūnijam

Mēs apņemamies pārreģistrēt Jūsu hipotēku par tikai $75.00 lielu samaksu to pārvedot pie mums.

Latviešu Kreditsabiedrībā Jūs varat izmantot izdevīgo ik nedēļas atmaksas plānu, tā ievērojami ietaupot Jūsu hipotēkas financēšanu, kā arī izmantot mūsu izdevīgās likmes.

Zvanait V. Korolkevicam — 922-2551 un saņemiet par šo izdevīgo piedāvājumu tuvāku informāciju.

Pirmās hipotēkas likmes — 10.50 %
Otrās hipotēkas likmes — 12.25 %.

Likmes var mainīties bez iepriekšējas izziņošanas.

TORONTO OFFICE 491 College Street Toronto, Ontario M6G 1A5 Phone 922-2551
TORONTO OFFICE 4 Credit Union Drive Toronto, Ontario M4A 2N8 Phone 751-8982
HAMILTON OFFICE 16 Queen Street North Hamilton, Ontario L8R 2R8 Phone 529-7939
LONDON OFFICE 137 Huron Street London, Ontario N6A 2J3 Phone 439-7342

GRUPU LIDOJUMI UZ RĪGU 1985.G.

APMEŠANĀS RĪGAS JAUNAJĀ VIESNĪCĀ „LATVIJA"
ASV pasažieŗi visām grupām var pievienoties Ņujorkā.
VISS IESKAITĪTS — VIA HELSINKI UN TALLINA
Visām grupām 16 dienas Rīgā.

1 — 4 lidojumi jau izpārdoti.

5) no 19.jūl.	**— 7.aug.**	Can.$2400.-(US $1890.-)
6) no 9.aug.	**—28.aug.**	Can.$2400.-(US $1890.-)
7) no 23.aug.	**—11.sept.**	Can.$2400.-(US $1890.-)
8) no 6.sept.	**—25.sept.**	Can.$2100.-(US $1630.-)

* Dziesmu dienas Rīgā.

Pēc pieprasījuma varam izkārtot ilgāku uzturēšanos vēl kādā citā Rietumeiropas pilsētā.

Individuāli izkārtojams saīsināts uzturēšanās laiks Rīgā.

Ja domājat aicināt radus ciemos šeit, vai vēlaties viesu vīzu, lai apciemojuma laikā Latvijā dzīvotu pie radiem, tagad ir īstais laiks sākt vajadzīgo dokumentu sagādi.

Visās tūrēs ieskaitīts:

lidojums turp un atpakaļ, visi nodokļi, visur pirmās šķiras viesnīcas, visi transferi, ekskursijas visās vietās, maltītes u.c.

Sīkāka informācija un rezervācijas:

ATLAS TRAVEL SERVICE

103 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONTARIO, M6R 2K9

TEL.: (416) 531-3519

RUNĀJAM LATVISKI!

Ratas Optic

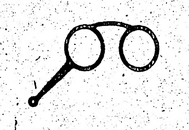

Igauņu uzņēmums.

219 Danforth Ave, Toronto, Ont. M4K 1N2 465-6251

Atvērts pirmd. - piektd. 10—18
sestdienās 10—15

- **Gatavojam pēc acu ārsta paraksta brilles un visāda veida kontaktu lēcas.**
- **Rāmji lielā izvēlē.**
- **Izkārtojam acu pārbaudes.**
- **Latviešiem 10% atlaide, ieskaitot brilles uz Latviju.**

Authorized Consumers' Gas Dealer

Pārejiet uz gāzes apkuri un ietaupait $$

Nav jāmaksā līdz oktobrim, ja jūs maiņu izdarāt jau tagad.

KRĀSNIS, SILTA ŪDENS APKURES —
REGULĀRĀS UN ĻOTI EFEKTĪVĀS.

Zvanait

GARNEY & CO LTD. 783-6151.

Valteram Ivans vai Ike Rawal

Šī latviešu sabiedrība jau 45 gadus gādā par Toronto ērtībām.

Ak valodiņ

Kāds bija jautājums slavenam rakstniekam, kuŗa darbiem bija nosliece uz jocīgo pusi, vai tā rakstīšana esot grūta lieta? Rakstnieks smiedamies atbildēja: ,,O, nē, tā rakstīšana ir pavisam viegla, — ņem tikai papīru, zīmuli vai spalvas kātu rokā, sēdies pie galda un raksti.'' Pēc brītiņa viņš gan vēl piebilda, ka rakstīšanas grūtākā puse esot atrast tematu, par ko rakstīt un kādā garā to rakstīšanu darīt.

Domu izteikšanu vārdos sauc par runāšanu, bet domu uzticēšanu papīram sauc par rakstīšanu. Pēdējā, tāpat kā pirmā darīšana, ir atļauta katram, kas tik skolā gājis, un tādēļ nemaz nav jābūt rakstniekam ar iedzimtām šķiņķībām. Katrs var rakstīt par atmiņām vai par to, kas dzirdēts, vai kas saklausīts aiz durvīm, vai kas nedzēts kādā ceļojumā. Ja nekas iepriekš ieteiktā virzienā neizdodas un galva ir tik tukša kā tukšs spainis var būt, tad pēdējais glābiņš, lai kaut ko uzrakstītu, ir ķerties pie špikošanas. Ļoti sen, kad cilpoju uz slaveno Rīgas astoto pamateni, kas atradās Bruņinieku ielā, starp Tērbatas un Kr. Barona ielu, viens feins učiks mani pamācīja, ka labi nošpikots esot tikpat derīgs kā paša izgudrots. Ar to visas trumpas mājā.

Pastāv rūpes par mūsu jaunākās un pat vidējās paaudzes grūtībām un nepilnībām latviešu valodas lietošanā, kur mums ir tik bagātas nianses un krāšņi ziedi, ko nekādās skolās nemāca. Tāpēc valodiņas burvīguma dēļ tālāk apskatīsim dažus pārprastus teicienus, kas saprotami citādi nekā uzrakstīti. Sāksim ar alkohola lietošanas netikumu:

,,Jau otro mēnesi vīrs nestrādā, bet sēž uz mana kakla un dzeŗ''. ,,Vīrs par bērniem nemaz nerūpējas, visu nodzeŗ viens pats''. ,,Vīrs sistēmatiski dzēra un aizgāja bojā bez ārsta palīdzības''. ,,Alkoholiķis neesmu, jo dzeŗu tikai skaidrā prātā''.

Tālākā gājienā par attieksmēm ģimenes dzīvē.

,,Kopš šķīros no sievas, ēdienus vāru tikai no grāmatām.'' ,,Darbā neaizgāju, jo sieva slimoja, un es viņai palīdzēju.'' ,,Vīram brokastīs vienmēr pasniedzu svaigu avīzi.'' ,,Sievai esmu zibeņnovadītāja vietā, kur izlādēties,,.

Tēmas par sadzīvošanu ar kaimiņiem ir ļoti bagātas un populāras kopš senseniem laikiem. Seko daži sulīgi piemēri.

,,Kaimiņiene ap mani trin savu mēli un grib apēst bez sāls.'' ,,Kopš īrnieki aizvācās, uz gāzes plīts vāros viens pats.'' ,,Kaimiņiene visu laiku kaŗas uz manas veļas šņores, nerēķinoties ar to, ka man pašai arī jākaŗas.''

Šinīs auto satiksmes ziedu laikos, saprotams, nevar paiet garām, nepieminot šo sportu vai, pareizāk sakot, nepieciešamību. Seko skaisti izteicieni:

,,Avarija varēja nenotikt, ja šoferis būtu bremzējis ar galvu.'' ,,Mašīnu vadīju taisni, tikai ceļš aizgāja ar līkumu.'' ,,Daži jaunieši, braucot ar motociklu, noņem sev trokšņu slāpētājus un taisa neciešamu troksni.''

Pāris teicieni no ikdienas dzīves: ,,Pagasta veikalā reti kad var nopirkt ēdamus traukus.'' ,,Biedrības dāmu komiteja uz pasūtījumu gatavo aukstus un siltus galdus''.

Un beidzot jāsaka, ka neviema valodiņa nav pilnīga, ja nebūs pieminēts makšķerēšanas sports.

,,Makšķermieki nedēļas nogalēs pārpludina visu Simko ezeru.''

Pašā šī prātojuma beigās jāpiezīmē, ka viss augstāk teiktais ņemams kā viegls joks. Kam patīk, var savai vajadzībai kaut ko izlobīt, kam nepatīk, nav spiesta lieta kaut ko atcerēties.

Ar cienīšanu zīmējas: Eduards Tiltiņš. Bildes šoreiz nav ienākušas, jo bērns vai nu pindzelējis savai vajadzībai, vai aizgājis streikot.

Larisa dzied 10. un 11. maijā. Larisas koncerts būs Toronto West Park skolā. **Foto J. Ligers.**

Coleman
HEATING & AIR CONDITIONING

Ar **COLEMAN** *Jūs varat iegūt vēsas telpas jau šinī vasarā.*

Nav jāmaksā līdz oktobrim, ja vēsināšanu Jūs ierīkojat jau tagad un tanī pašā laikā pārejat uz gāzes apkuri.

Zvanait

GARNEY & CO LTD. 783-6151.

Valters Ivans vai Ike Rewal.

Šī latviešu sabiedrība Toronto jau 45 gadus gādā par dzīves ērtībām.

SARMĪTE BULTE, BA, LLB
ADVOKĀTE—NOTĀRE
Thompson Building — pretīm City Hall —
65 Queen St. W., suite 1105
Toronto, Ont. M5H 2M5. Tel. (416) 860-0082

Vajadzīgi audžu vecāki: gaŗas darba stundas, grūts darbs, lielisks gandarījums.

Būt par audžu vecāku ir grūts darbs. Tas ir pilna laika darbs. Divdesmit četras stundas dienā. Bieži bezcerīgs, un tas vienmēr prasa pacietību, enerģiju un mīlestību.

Tomēr, neņemot vērā prasīgumu, un varbūt tieši tādēļ, tūkstošiem cilvēku katru gadu savās mājās pieņem audžu bērnus.

Daži ir bērni, daži ir pusaudži. Dažiem ir īpašas fiziskas vai garīgas prasības. Bet viņiem visiem ir viena kopēja lieta. Viņiem vajadzīga apziņa, ka tiem sava vieta un drošība, kas viņiem palīdz viņu dzīves grūtā brīdī un kas viņus sagatavo apvienoties ar viņu ģimenēm.

Tas ir pirmatnējs prieks dalīties ar bērnu vai jaunieti bagātībā, ko dzīve mums devusi.

Kopā ar sociālās aizgādības grupas ierēdņiem un citiem profesionāliem ļaudīm jūs palīdzat audžu bērniem un viņu vecākiem, kad viņiem palīdzība visvairāk vajadzīga. Un tanī pašā laikā palīdzat pats sev nobriest un augt kā indivīds.

Ja jūs gribētu vairāk uzzināt, kā kļūt par audžu vecāku, sazinaities ar tuvējo Children's Aid Society vai Family and Children's Services.

Tas nav viegls uzdevums.

Daži darbi prasa no cilvēka vairāk.

Bet daži vairāk atmaksājas.

Ministry of Community and Social Services
Ontario
Frank Drea, Minister
William Davis, Premier

Atgādina tiesību pārkāpumus

ASV Ārlietu ministrijas aicinājumā PBLA priekšsēdis Dr. Olģerts Pavlovskis un ALA Ārējās informācijas biroja lietvedis Ojārs Kalniņš 19. aprīlī satikās ar Ārlietu ministrijas pārstāvi Edvardu Kilamu (Edward Killham) pārrunāt cilvēku tiesību konferenci Otavā. Aicinājums nāca no Donalda Bandlera — Ārlietu ministrijas politiskā lietveža Eiropas drošības un politikas nozarē — un ASV delegācijas padomdevēja Otavā.

O. Pavlovskis iesniedza Kilamam PBLA sagatavoto 55 lappušu memorandu par cilvēku tiesību pārkāpumiem Latvijā kopš Helsinku līguma parakstīšanas 1975.g. O. Kalniņš norādīja, ka memorandā minētie ieslodzītie bija apcietināti 1983.g. un ka vairāki apsūdzēti par to, ka viņu rīcībā bija Helsinku līguma teksts. O. Pavlovskis arī ziņoja Kilamam par PBLA latviešu informācijas biroju Otavā, aicinot ASV delegāciju to izmantot konferences laikā. Kilams savukārt pateicās par iesniegto informāciju un solīja tajā iedziļināties, piebilstot, ka šāds kodolīgs memorands tieši noderēs Otavas delegācijas locekļiem. Viņš arī solījās satikties ar PBLA pārstāvjiem Otavas konferenču laikā, apmainīt informāciju un ziņot par konferenču norisi.

Satikšanās ar Kilamu sekoja ASV Ārlietu ministrijas rīkotajai informācijas sanāksmei 4. aprīlī, sakarā ar Otavas cilvēku tiesību konferenci. Sanāksme bija veltīta etniskajām un citām ,,valdībai nepiederošām organizācijām'', lai iztirzātu ASV delegācijas mērķus Otavā, kā arī lai pārrunātu organizāciju prasības un jautājumus.

Sanāksmē piedalījās apm. 80 organizāciju pārstāvji, ieskaitot 15 baltiešus. No latviešiem piedalījās Olģerts Pavlovskis, PBLA priekšsēdis; Ingrīda Kalniņa, PBLA speciālu projektu administrātore; Ojārs Kalniņš, ALA Ārējās informācijas biroja lietvedis; un Rita Latsona, Baltiešu Brīvības Līgas pārstāve.

Sanāksmi vadīja sūtnis Richards Šifters (Richard Schifter), ASV delegācijas priekšsēdis cilvēku tiesību konferencē Otavā. Šifters pasvītrāja, ka ASV delegācija vēlas sadarboties ar t.s. ,,valdībai nepiederošām organizācijām'' un cer, ka tās dos specifisku informāciju par cilvēku tiesību pārkāpumiem Padomju savienībā. Sakarā ar to viņš aicināja visām organizācijām iesniegt memorandus un citus dokumentus, ko ASV delegācija varētu izmantot Otavas konferencē.

Richards Burt (Richard Burt), Ārlietu ministrijas sekretāra vietnieks Eiropas un Kanadas birojā, iztirzāja ASV attieksmes ar Padomju savienību. Kaut Padomju savienība uzsvēra sarunas tikai par ieroču ierobežošanu, ASV cenšas tās paplašināt, lai tur ietilptu mazvalstu konflikti, ekonomisku, zinātnisku un citu starptautisku pasākumu iztirzāšana, un cilvēku tiesību jautājumi. R. Burts uzsvēra, ka visi ASV—PSRS sakari attiecas uz Padomju savienības nostāju cilvēku tiesību jautājumos, piebilstot, ka Padomju savienībai būs jāatbild par cilvēku tiesību pārkāpumiem kopš Helsinku līguma parakstīšanas 1975.g.

Eliots Abrams (Elliot Abrams), Ārlietu ministrijas cilvēku tiesību un humanitārā biroja sekretāra vietnieks paskaidroja, ka ASV delegācija Otavā centīsies pievienot neitrālu valstu delegāciju līdzdalību cilvēku tiesību jautājumā. Līdz šim ASV delegācija bijusi galvenā noteicēja šinī jautājumā. E. Abrams teica, ka Padomju savienības iespaidošanai ir nepieciešams, ka visas Eiropas valstis, gan NATO locekles, gan neitrālas valstis, paceltu cilvēka tiesību protestus pret Padomju savienību. E. Abrams teica, ka ASV delegācija Otavā neatkāpsies no ,,idejiskās cīņas'' pret Padomju savienību un neatlaidīgi ,,nosauks vārdos un rādīs ar pirkstu'' uz visiem Padomju savienības cilvēka tiesību pārkāpumiem.

Spensers Olivers (Spencer Oliver), Eiropas drošības un sadarbības stāba direktors, ziņoja, ka Ņujorkas senātors Alfonse D'Amato ir pārņēmis komisijas priekšnieka posteni, aizstājot bijušo komisijas priekšnieku Dante B. Fascell. Viņš atzīmēja, ka Otavas konference ir pirmā starptautiskā sanāksme, veltīta tikai cilvēku tiesību jautājumiem.

Sanāksmes otrā daļā ambasadors Šifters atbildēja vietējo organizāciju pārstāvju jautājumus. Vairāki dalībnieki jautāja, vai ASV delegācijā piedalīsies pārstāvji no valdībai nepiederošām organizācijām. Šifters atbildēja, ka delegācijai dalībnieku skaits ir ierobežots, un tādēļ šis jautājums vēl arvien nav atrisināts. Par jautājumu, vai ASV delegācija pacels tautu pašnoteikšanās tiesību jautājumu, Šifters atbildēja, ka ,,nē, nekādā ziņā.'' Viņš izskaidroja, ka Otavas konference ir veltīta tikai individuālu cilvēku tiesību jautājumiem, un ka pašnoteikšanās tiesību jautājumi neietilpst šajos ietvaros. Viņš piebilda, ka ASV delegāciju programma ir veidota, bazējoties uz reāliem panākumiem cilvēku tiesību laukā, un ka Padomju savienība automātiski noraida visus jautājumus par pašnoteikšanās tiesībām. Lai varētu kaut ko konkrēti panākt individuālu cilvēku labā, mums ir jāatturas no plašām, nereālām prasībām, Šifters teica.

Kaut arī ASV delegācija ir pieprasījusi atklātu konferenci presei un publikai, Šifters teica, ka Padomju savienība turpina noraidīt šo prasību. Tātad, izrādās, ka latviešiem un cittautiešiem būs jāpaļaujas uz publiskām demonstrācijām un preses konferencēm Otavas konferences laikā.

Toronto ziņas

● Ziedu nolikšana pie prezidenta Kārļa Ulmaņa piemineklja Jorkas kapsētā 15. maijā, pl. 19. Piemineklja komiteja aicina visus piedalīties.

● Austrumu draudzē pēc Ģimenes dienas dievkalpojuma 12. maijā draudzes pēcpusdiena ar priekšnesumiem H. Miķelsona vadībā un kafijas galds.

● Interesants bija TLB inženieru un techniķu kopas šīs sesonas pēdējais referāta vakars Latviešu namā. Interesants bija Valža Turķa stāstījums par kanadiešiem Saudi Arabijā un tās kaimiņu zemēs. Referents nesen bija nodarbināts savas darba vietas uzdevumā Arābijā. Referātu viņš papildināja ar krāsu diapozitiem, un atbildēja arī uz jautājumiem. Referentam pateicās kopas pr-ks R. Strazds. Viņš arī ievadīja sekojošo kopas biedru sapulci, savā ziņojumā norādot ka notikuši 3 referātu vakari, kas pulcinājuši caurmērā 25 kopas biedrus un interesantus. Tā pašreiz apvieno 64 biedrus. Kasieris A. Liepkalns savukārt ziņoja, ka kasē pašreiz tikai $269.-. Latviešu inženieru apvienības prezidija vicepr-dis inž. J. Auns informēja par tuvo 7. latviešu technisko zinatņu kongresu, un par veiktajiem priekšdarbiem. Tas notiks no 30. augusta — 2. septembrim jaukā dabas nostūrī, Ņujorkas latv. ev. lut. draudzes īpašumā Katskiļu kalnos, Elka parkā. To organizē rīcības komiteja ar inž. Kārli Kitneri kā pr-di (53-39 195 St., Fresh Meadows, N.Y.11365, USA). Inž. J. Auns arī norādīja par labām satiksmes iespējām nokļūšanai uz kongres vietu, un aicināja kopas vadību savlaicīgi apzināt braucējus uz kongresu.

Kopas valdē ievēlēja līdzšinējos R. Strazdu, E. Broderi, O. Lepši, A. Liepkalnu un N. Pētersonu, un no jauna J. Bērziņu un L. Gulbi, revīzijas komisijā V. Turķi, O. Kļavenieku un līdzšinējo J. Balodi.

● Toronto latviešu b-bas gada sapulce Latviešu namā bija pulcinājusi 35 dalībniekuks. Sapulci vadīja Mirdza Lejiņa. Darbības pārskats bija jau publicēts presē.

Pēc īsām debatēm ar pateicību pieņēma b-bas darbinieku veikumu aizvadītā gadā. L. Ozola ierosmē atstāja līdzšinējo biedru naudas maksu arī šim gadam. J. Grodnis izteica atzinību TLB un DV nodaļai par cenšanos kopējā sadarbībā atzīmēt mūsu kultūras darbinieku jubileju atcerē . Viņš arī vēl pasvītrāja, ka Latviešu sabiedrība šeit var būt lepna ar saviem 3 namiem. V. Kalniņš un J. Briedis ieteica piedomāt par Valmieras baznīcas atcerēšanos, kuŗa iesvētīta pirms 700 gadiem (28. oktobrī).

Skolas pārzine Milda Matīsa bija pateicīga b-bas valdei par sniegto atbalstu Sestdienas skolai, norādot, ka īpašu atbalstu devis J. Briedis, dzejniece Biruta Senkēviča, A. Pakalns u.c. darbinieki. Padomā Krišjāņa Barona atceres brīži. Par to iestājās arī B. Senkēviča, J. Briedis, V. Kalniņš u.c. Par to LNAK sesija norādījusi arī LNAK kultūras daļas vad. Inta Purva. Viņš aicināja piedalīties korporāciju kopas rīkotā Latvijas Universitātes atceres sarīkojumā 26. septembrī, kur svētku runu teiks prof. E. Andersons. Inž. A. Arājs bija neapmierināts, ka organizācijas (vairākas) tai pašā laikā rīko katra atsevišķi kādu vērtīgu sarīkojumu. Viņš lūdza TLB valdi rūpēties lai šo koordinācijas darbā galveno lomu uzņemtos LNAK valde. Pieņēma b-bas budžetu 1985.—1986. g. $5,000.- apmērā.B-bas valdē ievēlēja (33 b.), L. Ozolu (33), J. Galēju (32), Ingeborgu Veinbergu (32), Z. Birni (31), O. Lepši (31), Aldonu Kormu (24). Revīzijas komisijā ar aklamāciju ievēlēja V. Kalniņu, I . Alksni un E. Broderi.

Tā aizritēja...

(Turpinājums no 10. lp.)

Zviedrijā, Vācijā, un izstaigāja šodienu. Dzejoļus ar tēmām par Tiem, kam jāklusē un izvilkumu no sava dzejoļu krājuma Rīga, Toronto, Sidneja, lasīja Guna Ikona. Krišs Sidars lasīja odu Zilam lakatiņam, dzejoļus ar laikmetīgām tēmām un izvilkumus no saviem prozas darbiem. Metimne (Arnis Ķeksis) skandēja Zilā lakatiņa variācijas un citas tēmas, kā arī veltījumu kritušajiem latviešu karavīriem. Rūdolfs Norītis — Krišs Ķepals — nolasīja feļetonus — Kultūr's mušpapīrs ventiņu mēlē.

Rakstnieku cēlienu noslēdza Modris Lorbers ar šim gadījumam veltītu V. Moras dzejoli Brīvības pavēnī.

Sveicienus no simtgadnieka E. Līča nodeva vanadžu priekšniece A. Liepiņa.

Apmeklētāju bija pilna zāle. -ons.

DAIĻAMATNIEKU TIRDZIŅŠ

4. maijā rīkoja Latviešu namā Daiļamatniecības tirdziņu. Tajā galvenokārt dominēja keramikas darbu stendi, kuŗus pārstāvēja Anna Zilgme no Bafalo, ASV, Emma Dzeguze un Elga Jansone.

Gleznas un akvareļus rādīja gleznotājs Egons Ervalds, bet jaunos gleznotājus ar saviem darbiem pārstāvēja Maira un Nikola Skuja, Velga Kalve un Dāvids Skuja no Kesvikas. Filatelistu stendu vadīja J. Ronis (Karogu standartiņi, DV jubilejas aploksnes, pastmarkas), bet rotas lietu stendu Aldona Korma. Medus cienītāji varēja pamieloties J. Kūlnieka ,,bišu dravā.''

JUBILEJAS BALLE

Jubilejas balle notika 4. maijā vakarā Latviešu namā. Kā arvien, latviskās deju melodijas spēlēja Hamiltonas Runči A. Grīnberga vadībā. Skanēja dziesmas Alberta Vītola ierosmē. Omulīgi jutās arī tālie viesi J. Frišvalds, Austra Liepiņa, Preses b-bas pr-ks K. Ķezbers un v-pr-dis Ojārs Jēgens no Čikagas, DV Britu Kolumbijas nod. pr-dis Eg. Pelēns no Vankuveras,ASV vanadžu vad.Aida Ceriņa,DV ASV zemes valdes pr-dis A. Spārniņš, DV CV jaunatnes noz. vadītājs Andris Kursietis no Beļģijas u.c. Sarīkojumā ieradās arī LNAK valdes pr-dis T. Kronbergs, konsuls Dr. Ed. Upenieks, DV zemes valdes pr-dis G. Brikmanis, Vanadžu vad. Nora Pulciņa u.c. Par ballenieku pacienāšanu rūpējās Latviešu nama dāmu komitejas darbinieces Lilija Pauzere ar Elzu Kuznecovu.

Mūsu sirsnīgākā

pateicība

archibīskapam A. Lūša kungam, ērģelniecei A. Rundāna kundzei, diriģentam A. Purva kungam, Sv. Andreja draudzes un Dainas koŗu dalībniekiem par izjustiem vārdiem, skaistām dziesmām un mūziku.

Paldies no sirds visiem radiem un draugiem, tuvu un tālumā, Toronto Pensionāru apvienībai un visiem, visiem par ziediem, līdzjūtību un piedalīšanos mūsu mīļās māmiņas

Annas Kreilis

izvadīšanā.

Vēl daudz mīļu paldies Palmera un Ozoliņa kundzēm par cienastu un Skujevsku ģimenei par visu lielo palīdzību.

Valija un Vilis Skuja.

Mēs esam...

(Turpinājums no 1. lp.)

austrumos valda agresīvais padomju komūnisma režīms, tikmēr pasaulē īsta miera nebūs, un tikmēr visām brīvajām tautām draudēs tāds pats padomju verdzības liktenis, kāds piemeklējis latviešu tautu.

Ja mēs neatlaidīgi nerunāsim par šo problēmu un neuzturēsim to aktuālu, pasaule to aizmirsīs un tā apgulsies vēstures putekļos. Mums jāpauž Latvijas atbrīvošanas ideja kā šeit rietumos, tā arī dzimtenē, lai palīdzētu tautai tur uzturēt sevī dzīvu nacionālo garu un nodot to jaunajai paaudzei tālāk brīvas neatkarīgas demokratiskas Latvijas ideāla vēstījumā, lai tā par šo ideālu turpinātu cīnīties līdz uzvarai.''